

Uppföljning av statliga myndigheters digitalisering 2024 – om data och AI

En enkätundersökning

Dnr: 2024-7510

Sammanfattning

Myndigheten för digital förvaltning (Digg) har i uppgift att bistå regeringen med underlag för utvecklingen av digitaliseringen av den offentliga förvaltningen och samhället i övrigt. Digg ska också följa och analysera utvecklingen inom området. Nuvarande analys och utvärdering av hur digitaliseringen utvecklas inom offentlig förvaltning bygger bland annat på en webbaserad enkätundersökning som årligen skickats till statliga förvaltningsmyndigheter sedan 2020.

Årets uppföljningsrapport – med undersökningsår 2024 – utgår från en i princip helt ny temabaserad enkät om *datadriven förvaltning och AI*¹. Undersökningen har genomförts i samarbete mellan Digg och Högskolan i Skövde (HiS). Från HiS har Mikael Berndtsson, docent i informationsteknologi, och Christian Lennerholt, lektor i informationssystem-utveckling deltagit.

Undersökningen fokuserar på hur datadrivna myndigheterna är i sitt arbete samt hur de använder AI i verksamheten. Detta ligger väl i linje med regeringens nyligen publicerade digitaliseringsstrategi för 2025-2030 som också lägger ett särskilt fokus på data- och AI-frågor.² Regeringens mål för förvaltningens digitalisering lyder:

*Sverige ska ha en offentlig förvaltning som förenklar och bidrar till minskad administration genom användarvänliga, säkra och trygga digitala tjänster som effektiviseras med hjälp av AI- och datadriven utveckling.*³

Data och datadelning är centralt för AI. Data ökar möjligheten att dra nytta av AI och AI gör data mer värdefullt. Men data kan användas till så mycket mer än bara AI, och aktiv datadelning är en förutsättning för att den digitala offentliga förvaltningen ska fungera på ett sammanhållet sätt. Sverige har också som medlemsland i EU förväntningar på sig att dela data även till andra EU-länder. EU-kommissionen betonar i sin datastrategi att tillgång till data och förmåga att använda den är en förutsättning för innovation och tillväxt.

Huvudfrågan i denna rapport – om myndigheterna är datadrivna eller ej – handlar om de statliga myndigheternas förmåga att förvalta och använda data för olika typer av ändamål.

Grunden för att kunna arbeta datadrivet ligger i data- och informationshanteringen. Utan strukturerad informationshantering vilar både datadrivenheten och användningen av AI på lös grund. Våra resultat visar att knappt två tredjedelar av de svarande myndigheterna har ett lågt värde på vårt informationsindex. Den absoluta majoriteten av dessa uppvisar också ett lågt datadriven-index. Endast 15 procent av myndigheterna har både en strukturerad informationshantering och arbetar datadrivet. Vi konstaterar också att

¹ I januari 2025 gav regeringen i uppdrag till 25 myndigheter att redogöra för sin användning av AI. Digg har tagit inspiration i regeringens frågeställningar och använt dessa i vår enkät om data och AI.

² [Sveriges digitaliseringsstrategi 2025–2030](#) (besökt 2025-05-30).

³ Ibid.

myndigheternas strategier i huvudsak handlar om hantering och förvaltning av data och tekniska plattformar och verktyg, samt i viss mån om tillgängliggörande av data – medan strategier kring hur medarbetare och organisation ska utvecklas inom dataanalysområdet och dra nytta av data i verksamheten i stor utsträckning lyser med sin frånvaro. Den övergripande bedömningen är att datamognaden hos våra svarande myndigheter, med några få undantag, generellt sett är låg. Till exempel har endast en tredjedel av myndigheterna systematiska arbetssätt för använda insikter från dataanalys i dagligt beslutsfattande respektive i arbetet med framtida strategier.

Vår undersökning visar att flera myndigheter har "hoppat på" AI-tåget utan att arbeta ordentligt med informationshantering, datakvalitet et cetera, något som dock inte är unikt vare sig för Sverige eller för offentliga aktörer. Myndigheterna har därför svårt att dra fördel av de möjliga nyttor som finns att hämta med avancerad dataanalys och AI. Strategier och kompetens för att kunna använda och dra nytta av AI och dataanalys på ett genomtänkt och strategiskt sätt saknas i stor utsträckning. Vi noterar dock att den närmast explosionsartade utvecklingen av framför allt generativ AI endast är några år gammal och att det tar tid att etablera en hållbar datadriven kultur.

Mot bakgrund av ovanstående resultat och de förhållandevis låga värden som myndigheterna uppvisar i samtliga våra index är det rimligt att anta att tydliga externa incitament, inte minst i instruktioner, regleringsbrev och myndighetsdialoger, skulle påverka myndigheternas benägenhet att arbeta datadrivet positivt. I regeringens digitaliseringsstrategi betonas vikten av datadrivna analyser och flera aviserade åtgärder borgar också för starkare externa incitament för datadrivenhet och dataanalys framöver, vilket bör vara positivt för utvecklingstakten i den svenska förvaltningen.

Internt ser myndigheterna att tidsbrist och finansiering är de största hindren för att bli mer datadriven, följt av ett kluster av olika typer av kunskaps- och kompetensbrister. Vi konstaterar att den övergripande bilden visar att myndigheterna troligen kommer att behöva stöd i att prioritera dessa frågor. Ambitionerna i den nya digitaliseringsstrategin är en bra början, men om vi ska lyckas med att etablera en stark datakultur och datadrivenhet hos statliga myndigheter, krävs både incitament och möjlighet att satsa på data- och informationshantering, dataanalys och andra grundläggande förmågor som diskuteras i denna rapport och som utgör basen i en datadriven organisation.

Tidigare uppföljningsrapporter i samma serie

[Uppföljning av statliga myndigheters digitalisering 2023 | Digg](#)

[Uppföljning av statliga myndigheters digitalisering 2022 | Digg](#)

[Uppföljning av statliga myndigheters digitalisering 2021 | Digg](#)

[Uppföljning av statliga myndigheters digitalisering 2020 | Digg](#)

[Myndigheters digitala mognad och it-kostnader | Digg \(2019\)](#)

Innehåll

1	Inledning.....	5
1.1	Bakgrund.....	5
1.2	Data och AI i fokus.....	6
1.3	Rapportens disposition.....	7
2	Genomförande och metod.....	8
2.1	Enkätens uppbyggnad.....	8
2.2	Datainsamling.....	8
2.3	Klassificering av myndigheter.....	9
2.4	Redovisning av resultat.....	9
3	Resultat.....	11
3.1	Är myndigheterna datadrivna?.....	14
3.1.1	Analyskompetens.....	24
3.1.2	Myndigheternas arbete med dataanalys.....	27
3.1.3	Användning och spridning av information.....	31
3.1.4	Är mognad avgörande för att vara datadriven?.....	35
3.2	Användning av AI i den interna verksamheten.....	36
3.2.1	Förväntningar och användning av AI i den interna verksamheten.....	42
3.2.2	Hur höjer myndigheterna kompetensen inom AI-området?.....	48
3.2.3	Samverka eller "själv är bäste dräng"?.....	50
4	Diggs reflektioner.....	53
4.1	Informationen är basen i pyramiden... ..	53
4.2	Nästa steg – att bli datadriven.....	54
4.3	Att använda AI – pyramidens topp.....	57
4.4	Lärosätena – självuppfattning och självuppskattning.....	59
4.5	Hur når vi en högre data- och AI-mognad?.....	62
4.5.1	Externa förväntningar och incitament.....	62
4.5.2	Interna prioriteringar.....	63
4.5.3	Att etablera en datadriven kultur.....	64
5	Bilaga Tabeller.....	68

Bilagor

- Bilaga 1: Enkät: Uppföljning av statliga myndigheters digitalisering 2024
- Bilaga 2: Klassificering av statliga myndigheter 2024
- Bilaga 3: Sammanställning av resultat 2024

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Myndigheten för digital förvaltning (Digg) har i uppgift att bistå regeringen med underlag för utvecklingen av digitaliseringen av den offentliga förvaltningen och samhället i övrigt.⁴ I detta ingår att årligen följa upp, analysera och beskriva utvecklingen. En del i detta uppdrag är att följa och analysera hur digitaliseringen utvecklas hos statliga myndigheter. Resultatet av undersökningen används av regeringen för att utveckla politikområdet och bidra till en effektiv förvaltning av statens medel. Detta år har vi valt att fokusera undersökningen på hur datadrivna myndigheterna är i sitt arbete samt hur de använder AI i verksamheten.

Regeringens nya digitaliseringsstrategi för 2025-2030 lägger också ett särskilt fokus på data- och AI-frågor.⁵ Regeringens mål för förvaltningens digitalisering lyder:

Sverige ska ha en offentlig förvaltning som förenklar och bidrar till minskad administration genom användarvänliga, säkra och trygga digitala tjänster som effektiviseras med hjälp av AI- och datadriven utveckling.⁶

Två av tre delmål för förvaltningens digitalisering betonar ytterligare vikten av data, dataanalys och datadelning:

Den offentliga förvaltningen ska använda data för att driva innovation, förbättra samhällsnyttan, effektivisera sin verksamhet, stödja datadrivet beslutsfattande och stärka samverkan mellan statliga myndigheter, kommuner, regioner och andra aktörer.

Ena – Sveriges digitala infrastruktur, ska byggas med gemensamma standarder och hög säkerhet för att möjliggöra AI- och datadriven utveckling, säkerställa effektiv datadelning, skapa en gemensam väg in till den offentliga förvaltningen samt främja samverkan mellan offentliga och privata aktörer.⁷

Undersökningar liknande denna, som fokuserar på AI eller hur datadriven en myndighet är belyser:

- Enskilda fall.
- Näringsliv och offentlig sektor, där respondenter från offentlig sektor oftast står för en mindre andel.
- Offentlig sektor i största allmänhet där ett urval av offentliga organisationer på olika nivåer aggregeras utan särredovisning av olika grupperingar.

⁴ Förordning (2018:1486) med instruktion för Myndigheten för digital förvaltning Svensk författningssamling 2018:2018:1486 t.o.m. SFS 2022:821 - Riksdagen, 2 § (besökt 2025-04-11).

⁵ Sveriges digitaliseringsstrategi 2025–2030 (besökt 2025-05-30).

⁶ Ibid.

⁷ Ibid.

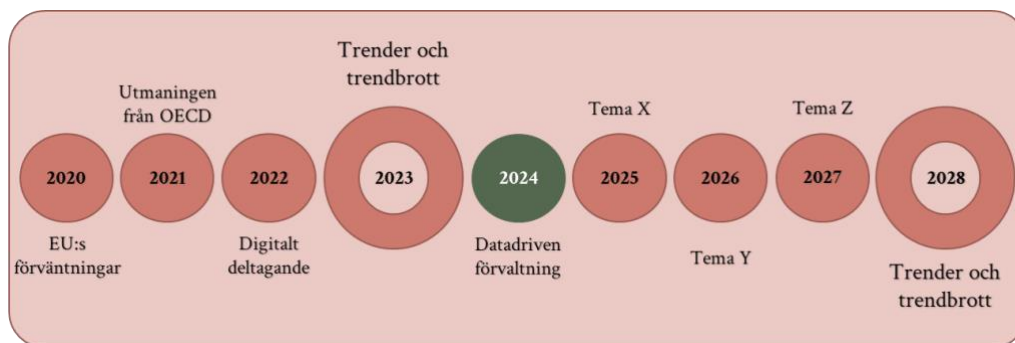
Diggs undersökning som i princip är en totalundersökning, med hög svarsfrekvens, som enbart fokuserar på statliga myndigheter i Sverige är i sammanhanget unik.

1.2 Data och AI i fokus

Digitaliseringen berör och påverkar alla delar i samhället. Ett helhetsgrepp på digitaliseringen av de statliga myndigheterna, och dessas digitala "mognad", innefattar därför många olika aspekter, där vi i vår årliga enkät tar upp några. Årets undersökning har fokus på data, AI, och en datadriven förvaltning. Hösten 2025 planerar vi att återgå till de återkommande "standard"-enkäterna i enlighet med Figur 1.

Data är en strategisk nyckelresurs eftersom digitala system inte fungerar utan data. Många röster höjs idag för att den offentliga förvaltningen ska bli mer datadriven och därmed kunna nyttja de digitala systemen på ett mer effektivt sätt och samtidigt bidra med ökad nytta och fler positiva samhällseffekter.⁸ Inte minst är data, både datahanteringen i sig och hur data används och sprids, helt avgörande för att pågående och planerade satsningar inom AI-området ska ge önskade effekter.⁹ De senaste årens utveckling inom AI-området, bland annat inom generativ AI och stora språkmodeller, påverkar redan alla våra verksamheter. Om offentliga aktörer kan bli mer datadrivna och dessutom nyttja AI på ett sätt som gynnar verksamheten kan vi accelerera såväl den interna verksamhetsutvecklingen, men även (och inte minst) utvecklingen av det förvaltningsgemensamma, och därmed i ökande grad bidra till en enklare, öppnare och effektivare förvaltning.

Figur 1. Tidslinje över Diggs utförda och planerade tema- och samlingsuppföljningar av statlig digital förvaltning i Sverige. Figur 1 i rapporten [Uppföljning av statliga myndigheters digitalisering - en enkätundersökning](#).

Vad innebär det då att vara datadriven? Berndtsson et al lyfter fram tre kriterier för att en organisation ska vara datadriven.¹⁰ En datadriven organisation:

⁸ Ibid.

⁹ Risk för svenskt självsmål inom AI, skriver Rekathati och Lenas, Markus Bylund om kritiken mot handslaget för digitalisering - Dagens Samhälle (besökta 2025-04-11)

¹⁰ 13 Organizations' Attempts to Become Data-Driven: Business & Management Journal Article | IGI Global Scientific Publishing (besökt 2025-05-27).

- samlar in data,
- använder analyser för att få insikter, och
- fattar beslut baserat på erhållna insikter.

Följande faktorer har föreslagits som ”mall” för datadrivna organisationer:¹¹

- **Starkt ledarskap**, där ledare förespråkar idén att data är en strategisk tillgång, vilket är viktigt att ha på plats för att kunna fatta välgrundade beslut.
- **Öppen och tillitsfull kultur**, vilket innebär bred tillgång till sammanhängande datakällor. Dessutom förväntas analytiker proaktivt kontakta olika avdelningar och samarbeta.
- **Självbetjänande analyskultur**, där det mesta av tiden ägnas åt ad hoc-analys och prediktiv analys¹². De flesta standardrapporter är automatiserade.
- **Bred datakunskap**, vilket innebär att medarbetarna har starka analytiska färdigheter, och vet hur man tolkar grafer och delar sina insikter.
- **Objektiv, målfokuserad kultur**, vilket innebär att organisationen har en tydlig och dokumenterad vision för sin riktning.
- **Nyfiken, ifrågasättande kultur**, vilket innebär att kollegor inte är rädda för att be om data som stöder uttryckta åsikter, och
- **Testande kultur**, där normen är att använda experiment för att testa idéer.

1.3 Rapportens disposition

Rapporten är uppdelad i fyra kapitel, inklusive inledningen, och den har tre bilagor. Kapitel 2 beskriver undersökningens genomförande och metod. I kapitel 3 redovisar vi våra tre nya index sammanställda utifrån resultatet av enkätundersökningen, med fokus på informationshantering, graden av ”datadrivenhet” respektive användningen av AI i den interna verksamheten. I kapitel 4 länkar samman indexen och drar slutsatser kopplat till helheten. Kapitlet innehåller också en analys av lärosätenas användning av data och AI, där vi problematiserar denna grups låga svarsfrekvens. Vi avslutar med att reflektera kring hur statliga myndigheter kan nå en högre data- och AI-mognad.

¹¹ [13 Organizations' Attempts to Become Data-Driven: Business & Management Journal Article | IGI Global Scientific Publishing](#) (besökt 2025-05-27), Anderson, C. (2015). Creating a Data-Driven Organization. O'Reilly Media.

¹² Prediktiva analyser handlar om att svara på frågor om ”vad kommer att hända?”. Metoder eller algoritmer används för att hantera sambandsanalyser mellan olika variabler i syfte att förklara ett visst utfall, mönster och/eller kluster i datamängden. Detta kan i sin tur användas för att formulera alternativa förväntningar på framtida händelser eller värdera risker utifrån olika scenarier.

2 Genomförande och metod

2.1 Enkätens uppbyggnad

Årets undersökning fokuserar på data och AI. Det innebär att huvuddelen av frågorna är utbytta eller omformulerade. I avsnittet om informationsdelning och öppna data finns dock ett antal frågor kvar, helt ograverade.

Årets enkät innefattar följande avsnitt:

1. En datadriven myndighet
2. Ledning och styrning av digital verksamhetsutveckling och dataanalys
3. Myndighetens interna arbete och resurser
4. Informationsdelning och öppna data
5. Värdeskapande data
6. Digitala tjänster

Hela enkäten återfinns i bilaga 1.

2.2 Datainsamling

Datainsamlingen har gjorts genom en webbaserad enkätundersökning. Den riktade sig till statliga förvaltningsmyndigheter som har tio eller fler årsarbetskrafter (åa)¹³, statliga affärsverk och Domstolsverket. Dessutom skickades enkäten till Riksrevisionen som är en myndighet under riksdagen.

Enkäten skickades ut via e-post i november 2024. Tre påminnelser skickades ut under december 2024 samt i januari och februari 2025. Webbundersökningen stängdes för svar i början av mars 2024.

Enkäten skickades ut till 176 myndigheter. Av de 176 myndigheterna svarade 137 stycken på enkäten inklusive ett gemensamt svar för länsstyrelsernas räkning. Totalt sett innebär detta en svarsfrekvens på 78 procent.

Av de 39 myndigheter som inte besvarade enkäten var

- 2 stycken nämndmyndigheter
- 18 stycken enrådighetsmyndigheter
- 18 stycken styrelsemyndigheter, varav 11 lärosäten
- 1 myndighet under riksdagen

samt

- totalt 17 stycken myndigheter med 100 eller färre åa

¹³ Följande statliga förvaltningsmyndigheter undantogs från undersökningen: Regeringskansliet, myndigheter under Försvarsdepartementet, Fortifikationsverket, Försvarshögskolan, Säkerhetspolisen och Valmyndigheten.

- totalt 15 stycken myndigheter med mellan 101 och 500 åa
- totalt 7 stycken myndigheter med fler än 500 åa.

När det gäller departementstillhörighet är samtliga departement representerade bland de icke svarande myndigheterna, med mellan en och fyra icke svarande under respektive departement, Utbildningsdepartementet undantaget. 16 av de icke svarande myndigheterna ligger under Utbildningsdepartementet.

2.3 Klassificering av myndigheter

De statliga myndigheterna är väldigt olika, både när det gäller storlek och vilken typ av verksamhet som bedrivs. För att kunna analysera resultatet av undersökningen på ett meningsfullt sätt krävs därför olika typer av klassificeringar relevanta för svenska statsförvaltning och för digitalisering.

I rapporten för 2020 redovisade vi ett nytt tvärgående klassificeringssystem för myndigheter baserat på verksamhetstyp.¹⁴ Även i år redovisar vi vissa resultat baserat på denna klassificering och redovisar i bilaga 2 de svarande myndigheternas klassificering, utförd enligt samma principer.

2.4 Redovisning av resultat

Resultatet av undersökningen presenteras med utgångspunkt i tre index, relevanta för årets fokusområde. Indexen är Informationsindex, Datadriven-index, samt AI-index.

Informationsindexet innefattar bland annat graden av organiserad informationshantering, om det finns tekniska möjligheter att avidentifiera uppgifter digitalt, samt i vilken utsträckning man använder externa datakällor.

Vårt datadriven-index baseras på bland annat på graden av systematik i olika arbetsmoment från att samla in till att analysera och använda data. Dessutom ingår användning av olika analysformer, kompetensen hos ledning, medarbetare generellt samt hos medarbetare som arbetar med analys. Omfattningen av huruvida data/dataanalys används för olika syften utgör också en delmängd av datadriven-indexet.

AI-indexet bygger på användningen av AI i myndighetens interna verksamhet. Aspekter av denna som ingår i indexet är bland annat kompetens, hänsynstagande till risker, samt samverkan med andra aktörer.

I analysen har vi dels använt oss av medelvärden för hela svarskollektivet där de graderade svaren har räknats om för att ge ett värde mellan 0 och 100 på respektive fråga och respektive index har ett maximalt indexvärde på 100. I syfte att fördjupa analysen har vi också i vissa fall tittat på de myndigheter som presterar bäst inom respektive index. I några

¹⁴ Bilaga 2 Klassificering av statliga myndigheter (besökt 2025-04-11).

fall jämför vi också de myndigheter som presterar högt med de som har de lägsta indexvärdena. De frågor som ingår i respektive index redovisas i bilaga 1.

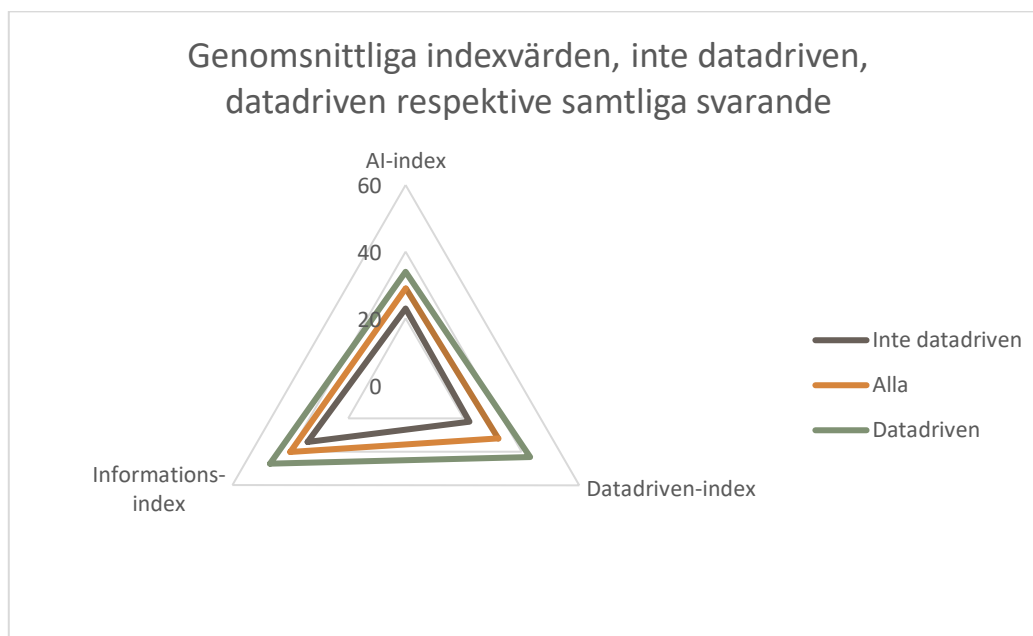
Resultatet av undersökningen redovisas i denna analysrapport med bilagor, där bilaga 3 innehåller en sammanställning av samtliga kvantitativa resultat. Data finns också att tillgå i [Diggs Analysverktyg](#) (två dataset med olika detaljeringsgrad) där myndigheter och andra intressenter själva kan analysera materialet och göra jämförelser. Sammanslagna data där inte enskilda svar kan utläsas kommer också tillgängliggöras som öppna data på [Sveriges dataportal](#).

3 Resultat

Resultatet av undersökningen presenteras med utgångspunkt i våra tre nya index. Vi har valt att betrakta indexen som separata entiteter som redovisas var för sig, i var sitt avsnitt. I det avslutande kapitlet (korsreferens) länkar vi samman indexen och drar slutsatser kopplat till helheten – hur, och i vilken omfattning, använder statliga myndigheter data och AI idag, och är de datadrivna?

Ett övergripande medelvärde per index för samtliga svarande myndigheter visar att indexvärdena är förhållandevis låga, där informationsindexet ligger högst med ett värde på 40 av möjliga 100. Samtidigt är medelvärdet för samma index något högre för de myndigheter som kännetecknar sig som datadrivna (47) och något lägre för de myndigheter som inte gör det (34). Detta mönster gäller för samtliga index (Figur 2).

Figur 2. Medelvärden för myndigheternas index 2024. Myndigheter som kännetecknar sig som datadrivna respektive inte datadrivna, samt för samtliga svarande.

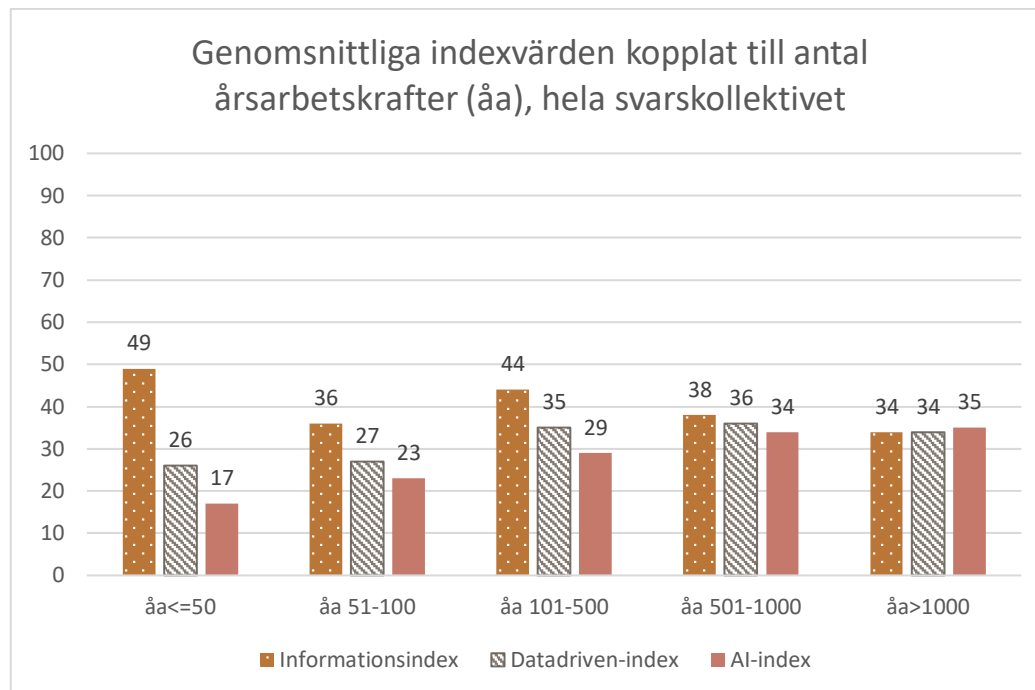

Genomsnittliga indexvärden - Tabell

Indexen går att bryta ned på olika sätt och då framträder en mer nyanserad bild. När det gäller myndigheternas storlek, baserat på antalet årsarbetskrafter (åa), är skillnaden mellan de minsta myndigheterna (<50 åa) och de största (>1000 åa) tydlig (Figur 3). De minsta myndigheterna har en förhållandevis väl strukturerad informationshantering, reflekterad i informationsindexet, men ligger lägre i datadriven-indexet och ännu lägre när det gäller den interna användningen av AI. De allra största myndigheterna presterar dock i stort sett lika på de tre indexen. Detta kan troligen hänföras till två saker, dels att större myndigheter generellt sett har mer resurser att lägga på data och AI, dels att de 35 stora myndigheter det rör sig om (förutom de 12 lärosäten som ingår i gruppen) innefattar myndigheter med mycket stora ärendevolymer, ofta kopplat till medborgarnas dagliga liv

och att behovet av att hantera data och effektivisera verksamheten med hjälp av bland annat AI därmed är stort.

Figur 3. Genomsnittliga indexvärden kopplat till antal årsarbetskrafter för samtliga svarande.

Genomsnittliga indexvärden årsarbetskrafter - Tabell

Om vi betraktar resultatet i respektive index ur perspektivet vilken typ av verksamhet som bedrivs i myndigheten¹⁵ får statistikmyndigheterna föga förvånande högst värden i samtliga index (Figur 4). Dessutom har även myndigheter med tillstånds-, tillsyns- och transfereringsverksamhet relativt höga informationsindex, tillsammans med myndigheter som utfärdar föreskrifter och standarder. När det gäller att vara datadriven kommer tillståndsmyndigheterna på en god andra plats, medan det inom AI-området är myndigheter som arbetar med föreskrifter och standarder samt med transfereringsverksamhet som uppvisar de högsta resultaten.

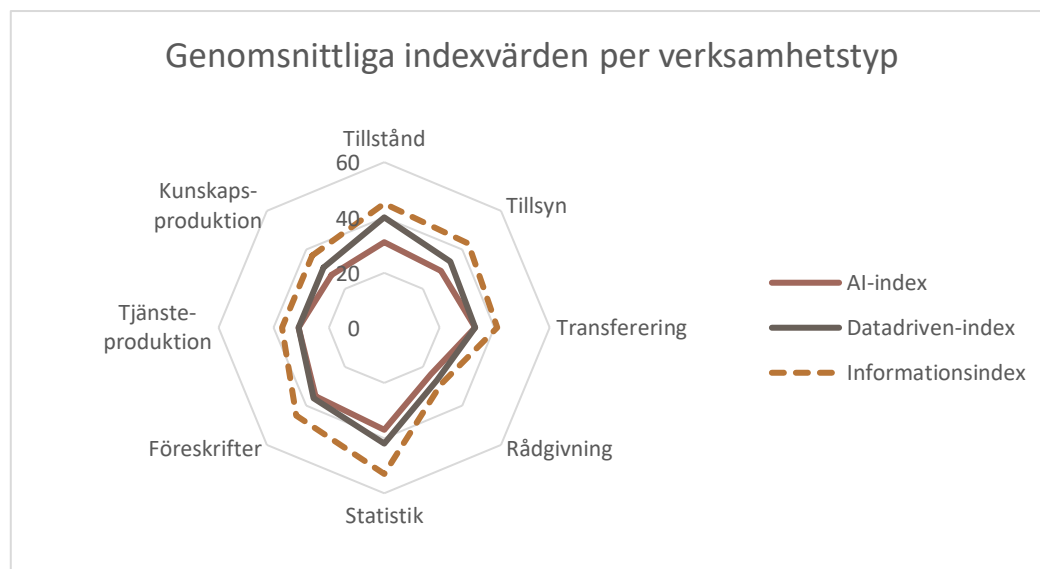
COFOG är en standardiserad klassificeringsmodell, ursprungligen framtagna av OECD, som baseras på inom vilket sakområde respektive myndighet bedriver sin verksamhet.¹⁶ Här framträder en mindre homogen bild där hälso- och sjukvårdsområdet ligger längst fram i såväl informations- som datadriven-indexen (Figur 5). När det gäller AI-indexet har myndigheterna inom området Allmän offentlig förvaltning ett knappt försprång på en indexenhet. De lägsta indexen hittar vi inom utbildningsområdet (informationsindex 23,

¹⁵ Beskrivning av verksamhetstyper och klassificering av myndigheter återfinns i bilaga 2.

¹⁶ [Manual on sources and methods for the compilation of COFOG statistics — Classification of the Functions of Government \(COFOG\) — 2019 edition - Products Manuals and Guidelines - Eurostat, Bilaga 2 Klassificering av statliga myndigheter](#) (besökta 2025-04-25).

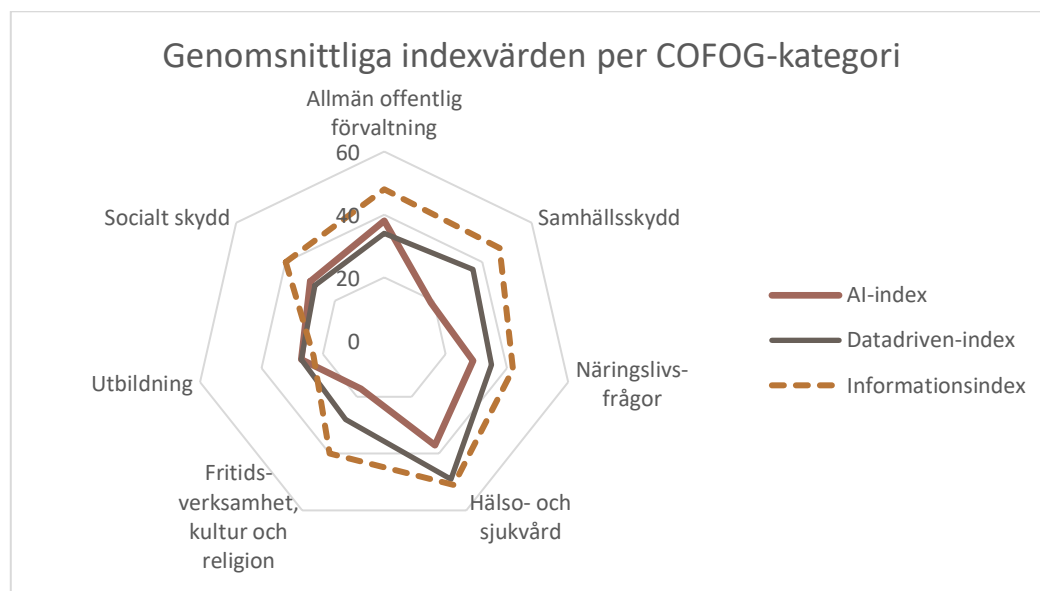
datadriven-index 27), samt inom Fritidsverksamhet, kultur och religion (AI-index 17) respektive Samhällsskydd (AI-index 19). Värt att notera är att inom utbildningsområdet ligger datadriven- och AI-indexen högre än informationsindexet (se vidare avsnitt 4.4).

Figur 4. Genomsnittliga indexvärden kopplat till verksamhetstyp.

Genomsnittliga indexvärden verksamhetstyper - Tabell

Figur 5. Genomsnittliga indexvärden kopplat till sakområde enligt COFOG-standarden. Tre områden, Försvar, Miljöskydd samt Bostadsförsörjning och samhällsutveckling redovisas inte på grund av för få svarande inom dessa kategorier.

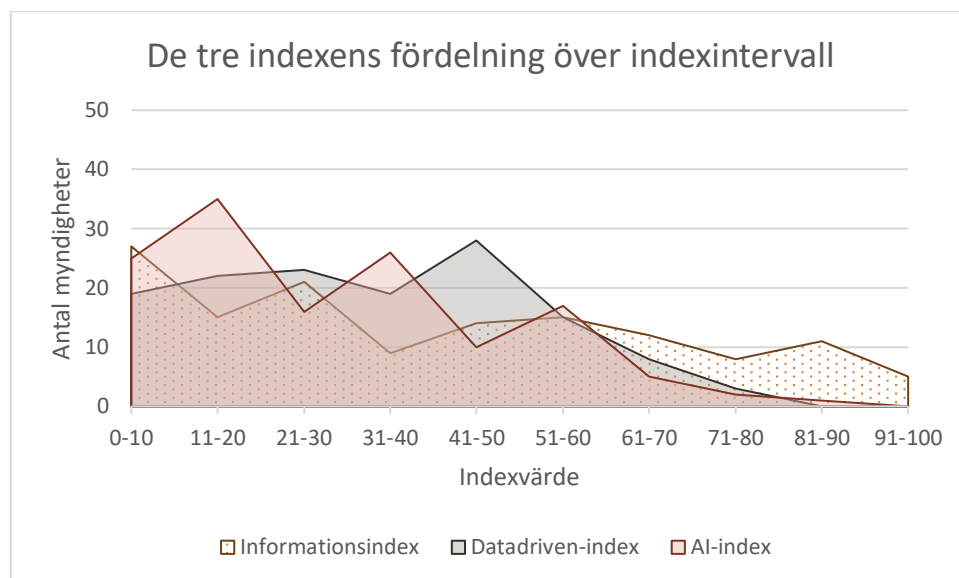

Genomsnittliga indexvärden COFOG-kategorier - Tabell

Vi kan dock konstatera att myndigheternas svar ur ett generellt perspektiv kan betraktas som relativt omogna, många myndigheter har möjligen varit osäkra i sina bedömningar av

den interna verksamheten. Detta kan förklaras med att det är första gången just denna enkät besvaras av myndigheterna, och det syns också i den ojämna fördelningen över de olika indexintervallen (Figur 6).

Figur 6. Fördelning över indexintervall, Informations-, Datadriven- samt AI-index. Avser hela svarskollektivet.

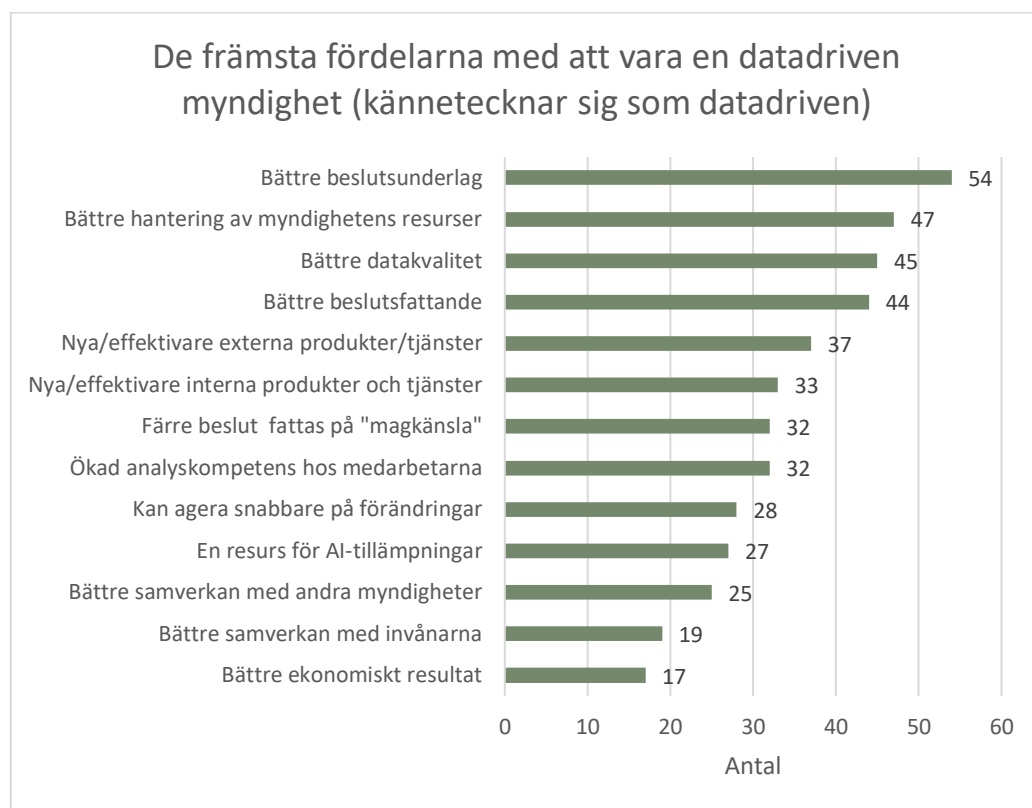

Indexens fördelning över indexintervall - Tabell

3.1 Är myndigheterna datadrivna?

Som vi nämnde inledningsvis är data är en strategisk nyckelresurs för att digitala system ska fungera, datahantering och dataanvändning är dessutom helt avgörande för att uppnå effekter med AI-satsningar. För att data ska kunna användas och spridas så att den offentliga förvaltningen kan bli mer datadriven är det viktigt att de enskilda myndigheterna först och främst har ordning på sin egna data och använder den för att skapa nytta. 49 procent av myndigheterna anser sig vara datadrivna och ser stora fördelar med att vara en datadriven myndighet, men möjligheter till bättre beslutsfattande verkar överväga de ekonomiska fördelarna som ett datadrivet arbetssätt kan ge (Figur 7).

Figur 7. De främsta fördelarna med att vara en datadriven myndighet, angivet av myndigheter som kännetecknar sig som datadrivna.

Fördelar med att vara en datadriven myndighet - Tabell

I enkäten ställdes frågan om vilken typ av samhällsnyttor myndigheten skulle kunna bidra till genom att bli mer datadriven. 92 av de 137 myndigheterna har lämnat fritextsvar på den frågan och det är tydligt att myndigheterna ser stora samhällsnyttor med att bli mer datadrivna:

Bättre offentlig service i och med att tjänster i högre utsträckning anpassas efter kundens behov. Effektivare kund och marknadsundersökningar då dessa i högre grad kan automatiseras och insikter kan användas i snabba feedbackloopar. Ökad medborgardeltaktighet kan skapas genom att samhället får tillgång till relevant kunskap och kan engagera sig på rätt grunder i rätt sakfrågor. Ökad tillgång till data kan frigöra och möjliggöra ökad innovation i samhället. Det kan också leda till mer välgrundade beslut i såväl ärendeprocesser som i styr och planeringsprocesser.

Genom att få tillgång till mer data om hälsan i Sverige och hälsans bestämningsfaktorer, av bättre kvalitet - och analysera och följa data mer automatiserat - kan vi snabbare se hälsoproblem, föreslå insatser, prioritera mellan områden utan att det kräver för mycket resurser.

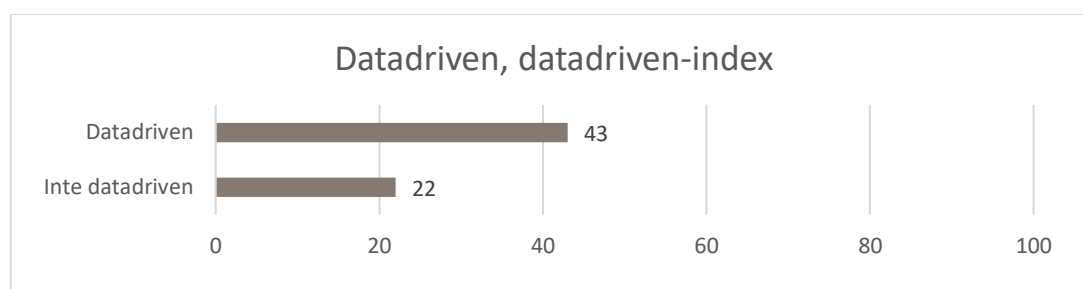
Friskare befolkning, minskad brottslighet, ökad motståndskraft mot samhällsstörningar, minskat bortfall av arbetskraft, effektivare användning av offentliga medel (minskade felaktiga utbetalningar m.m.).

Inom utbildningen så kan vi lättare anpassa kursutbud baserat på arbetsmarknadens behov och studenternas framgångsdata. Vi skulle även kunna främja livslångt lärande genom utvecklingen av

personligt anpassade utbildningsprogram som är tillgängliga för människor i alla åldrar, vilket bidrar till en mer välutbildad och flexibel arbetsstyrka.

Som tidigare nämnts har vi tagit fram ett index för hur datadrivna myndigheterna är, som bland annat inkluderar graden av systematik i olika arbetsmoment från att samla in till att analysera och använda data. Vårt datadriven-index visar att de myndigheter som själva kategoriserar sig som datadrivna också har ett högre indexvärde på att faktiskt vara datadrivna än de som inte karakteriserar sig så (Figur 8). I Figur 9 redovisas resultaten av vårt datadriven-index, det vill säga hur datadriven man är i praktiken, ställt mot huruvida myndigheterna själva karakteriserar sig som datadrivna.

Figur 8. Datadriven-index för datadrivna respektive inte datadrivna myndigheter.

Datadriven-index, datadrivna/inte datadrivna myndigheter - Tabell

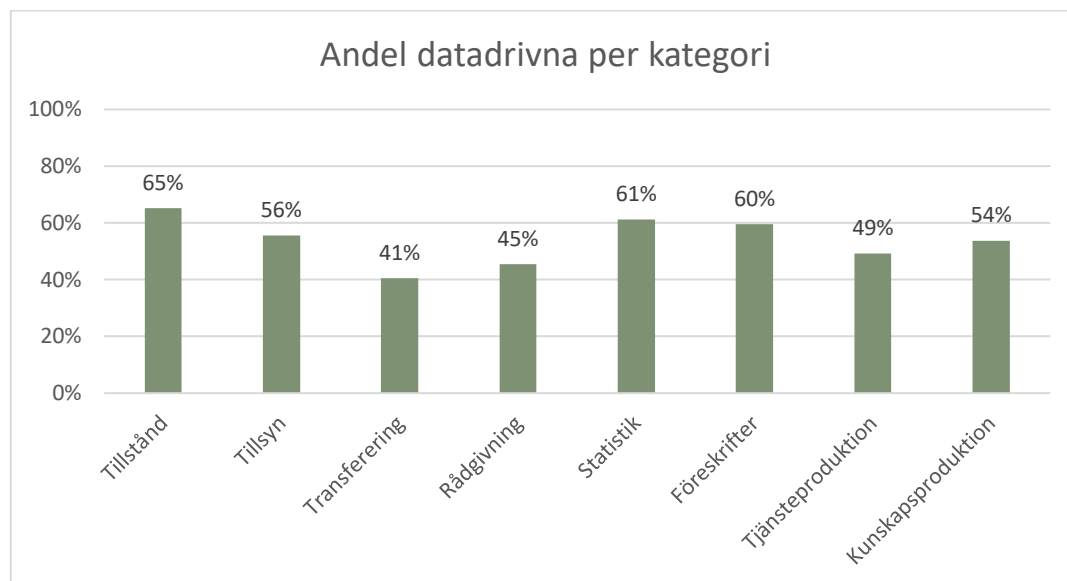
Figur 9. Resultatet av vårt datadriven-index ställt mot myndigheternas egen uppfattning av huruvida de är datadrivna eller ej. Gränsen mellan högt och lågt indexvärde i figuren går vid 50 av maximalt 100.

		Karaktäriserar sig som datadriven	
		Sann	Falsk
Datadriven-index	Högt	Karaktäriserar sig som datadriven, och är datadriven enligt index. 17 procent (23/137)	Karaktäriserar sig inte som datadriven, men är datadriven enligt index. 2 procent (3/137)
	Lågt	Karaktäriserar sig som datadriven, men är inte datadriven enligt index. 32 procent (44/137)	Karaktäriserar sig inte som datadriven, och är inte datadriven enligt index. 49 procent (67/137)

Datadriven-index och myndigheternas egen uppfattning om huruvida de är datadrivna överensstämmer till 66 procent. En tredjedel av myndigheterna överskattar sin egen förmåga till datadrivenhet.

Tillståndsmyndigheter är de som har högst andel myndigheter som kännetecknar sig som datadrivna (65 procent), följt av statistikmyndigheter och föreskriftsmyndigheter, medan transfereringsmyndigheterna är de där lägst andel kännetecknar sig som datadrivna.

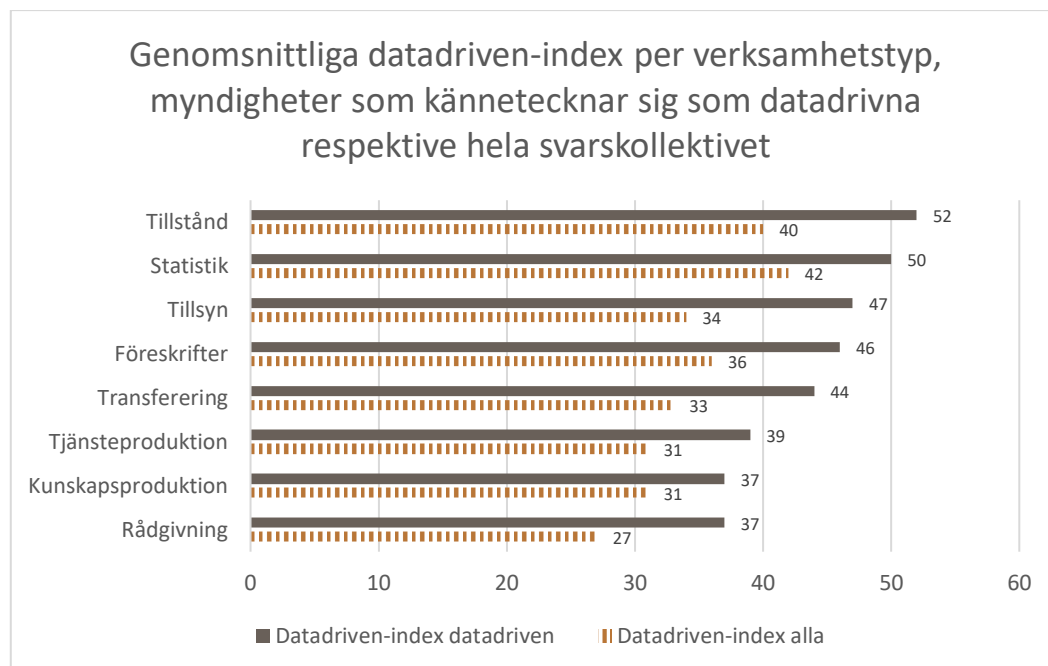
Figur 10. Andel myndigheter som kännetecknar sig som datadrivna per kategori (verksamhetstyp). Varje myndighet kan ha flera verksamhetstyper.

Andel datadrivna per verksamhetstyp - Tabell

Tittar vi istället på hur man i praktiken arbetar datadrivet och jämför de som kännetecknar sig som datadrivna med de som inte gör det inom respektive kategori av myndigheter blir bilden lite annorlunda. Transfereringsmyndigheterna är i praktiken mer datadrivna än myndigheter som arbetar med rådgivning och kunskapsproduktion.

Figur 11. Genomsnittliga datadriven-index per verksamhetstyp för myndigheter som kännetecknar sig som datadrivna respektive för hela svarskollektivet. Varje myndighet kan ha flera verksamhetstyper.

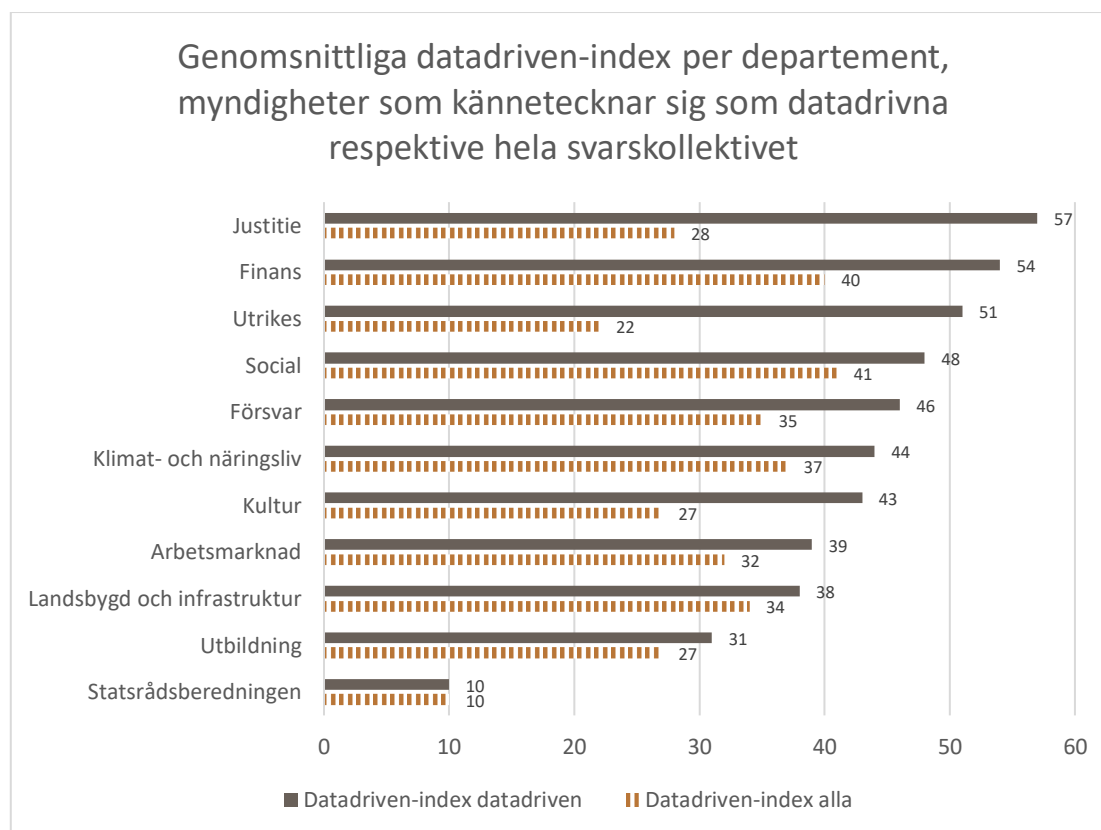

Datadriven-index per verksamhetstyp, datadrivna/alla myndigheter - Tabell

Myndigheter under justitiedepartementet har högst datadriven-index bland de myndigheter som karaktäriserar sig som datadrivna (Figur 12), men myndigheterna under klimat- och näringslivsdepartementet har den högsta andelen myndigheter som karaktäriserar sig som datadrivna (71 procent).

Inom hälso- och sjukvårdsområdet (klassificering i enlighet med COFOG-standarden¹⁷) är det så många som 86 procent av myndigheterna som karaktäriserar sig som datadrivna, och myndigheter med den klassificeringen ligger också relativt högt gällande att arbeta datadrivet i praktiken (Figur 13). De svarande myndigheter (tre stycken) som arbetar med miljöskydd anser sig inte vara datadrivna och verkar inte heller arbeta datadrivet i praktiken.

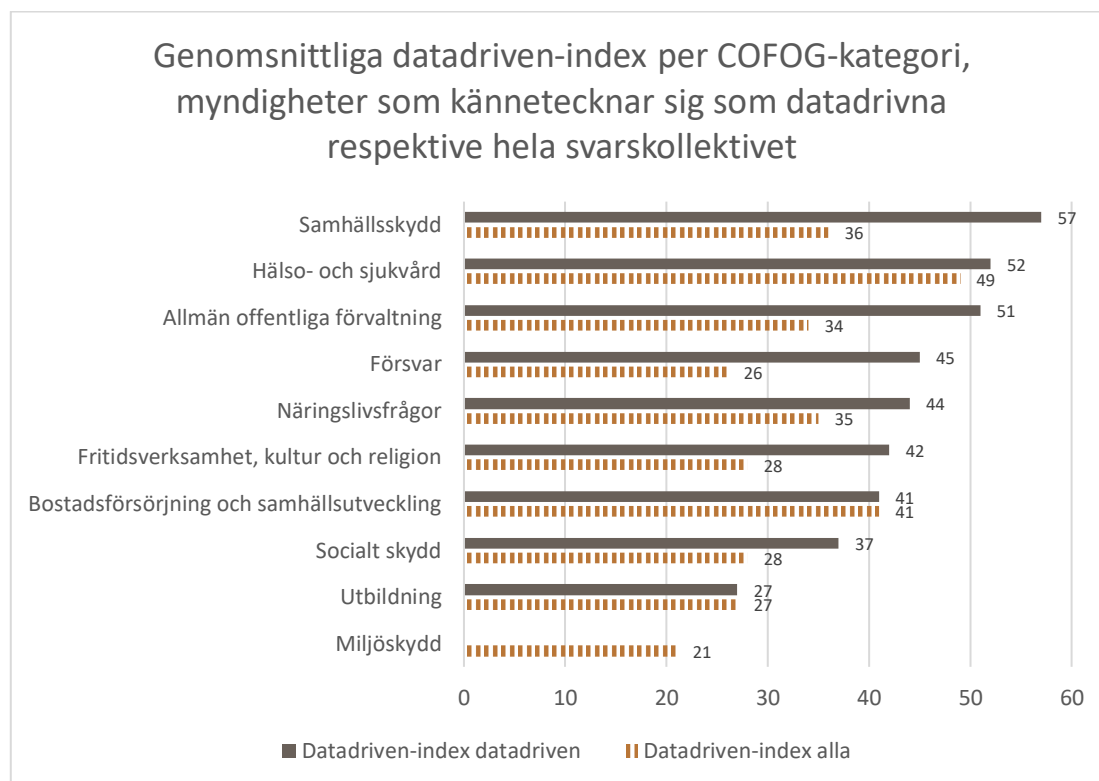
Figur 12. Genomsnittliga datadriven-index per departement för myndigheter som kännetecknar sig som datadrivna respektive för hela svarskollektivet. Observera att det endast var tre svarande myndigheter under Försvarsdepartementet, och en svarande myndighet under Statsrådsberedningen.

Datadriven-index per departement, datadrivna/alla myndigheter - Tabell

¹⁷ [Manual on sources and methods for the compilation of COFOG statistics — Classification of the Functions of Government \(COFOG\) — 2019 edition - Products Manuals and Guidelines - Eurostat](#) (besökt 2025-04-25).

Figur 13. Genomsnittliga datadriven-index per sakområde (i enlighet med COFOG-standarden) för myndigheter som kännetecknar sig som datadrivna respektive för hela svarskollektivet. Observera att det endast var fyra svarade myndigheter i kategorin Försvar, tre i kategorin Miljöskydd (där ingen kännetecknade sig som datadriven) respektive två myndigheter i kategorin Bostadsförsörjning och samhällsutveckling.

Datadriven-index per COFOG-kategori, datadrivna/alla myndigheter - Tabell

För att dra nytta av analyser och bli mer datadriven är det viktigt att ha strategier för att styra utvecklingen. Forskning visar att organisationer tenderar att ta genvägar och främst utveckla tekniska strategier.¹⁸ På frågan om vilka strategier myndigheten har för att bli mer datadriven är strategier för datahantering och strategier för tekniska plattformar mest vanligt förekommande (Figur 14). Strategier för icke-tekniska delar, som att öka analyskompetens är mycket mindre vanliga. En tredjedel av myndigheterna har inga strategier alls för att bli mer datadrivna.

¹⁸ [13 Organizations' Attempts to Become Data-Driven: Business & Management Journal Article | IGI Global Scientific Publishing](#) (besökt 2025-05-27).

Figur 14. Olika typer av strategier som finns i myndigheterna, hela svarskollektivet.

Strategier för att bli mer datadriven - Tabell

Att arbeta datadrivet ställer krav på datahantering och att bygga en god datahantering är inte alltid lätt. Genom att ställa datadriven-index mot informationsindexet kan vi ställa graden av systematisk informationshantering mot att vara datadriven i praktiken (Figur 15).

15 procent av myndigheterna har både en god informationshantering och arbetar datadrivet. 23 procent av myndigheterna har en god informationshantering och har därmed goda förutsättningar att bli mer datadrivna. Det är dock oroande att hela 58 procent av myndigheterna har låga värden på både informationsindex och datadriven-index. Här finns en hel del arbete att göra innan Sverige kan anses ha en datadriven förvaltning.

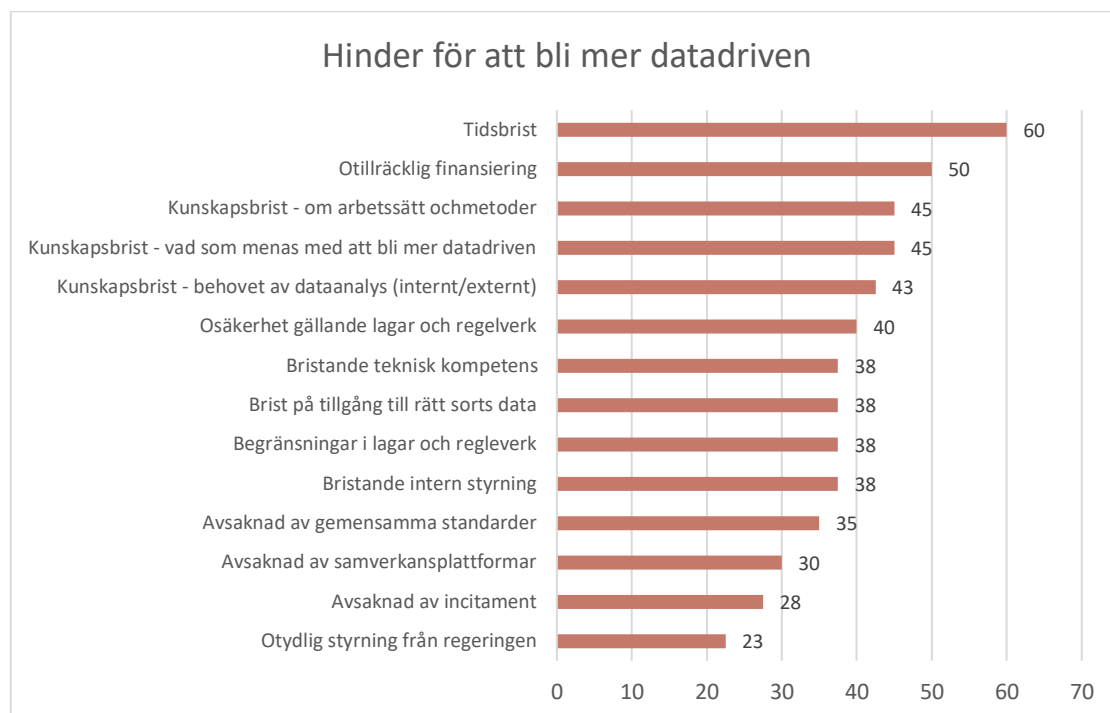
Figur 15. Resultatet av vårt datadriven-index ställt mot resultatet i informationsindexet. Gränsen mellan högt och lågt indexvärde i figuren går vid 50 av maximalt 100.

		Informationsindex	
		Högt	Lågt
Datadriven-index	Högt	Datadriven enligt index, och har högt informationsindex. 15 procent (20/137)	Datadriven enligt index, men har lågt informationsindex. 4 procent (6/137)
	Lågt	Inte datadriven enligt index, men har högt informationsindex. 23 procent (31/137)	Inte datadriven enligt index, och har lågt informationsindex. 58 procent (80/137)

Ofta är det inte tekniken, eller den tekniska kompetensen som saknas för att arbeta datadrivet, utan det finns andra utmaningar. Under de senaste tolv åren har till exempel Wavestone/NVP publicerat resultaten av sin årliga undersökning om data och AI i ledande företag. Varje år har respondenterna konsekvent betonat hur kultur/människor/processfrågor (typiskt i intervallet 80-90 procent) utgör en mycket större utmaning för att bli datadriven än tekniska begränsningar (10-20 procent).¹⁹ Vi ser liknande resultat här då myndigheterna anser att tidsbrist, otillräcklig finansiering och bristande kunskap om arbetssätt och metoder samt kunskap om vad som menas med att arbeta datadrivet är det som hindrar dem mest (Figur 16).

¹⁹ Wavestone, 2024 Data and AI leadership executive survey, 2024.

Figur 16. Hinder för att bli mer datadriven, hela svarskollektivet.

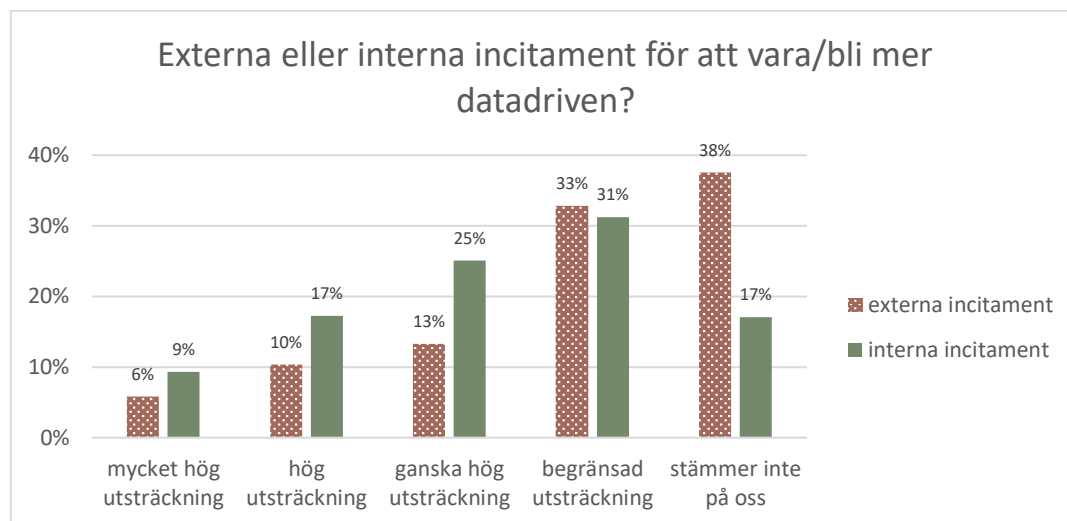

Hinder för att bli mer datadriven - Tabell

I budgetpropositionen för år 2025²⁰ uttrycker regeringen att det är avgörande att standardisera datadelningen för att öka effektiviteten och förenkla servicen i offentlig verksamhet. Att myndigheter ges tydliga incitament och också följs upp på sitt arbete för att bli mer datadrivna är därför en viktig drivkraft för utveckling inom området. Vi ser dock att endast 16 procent av myndigheterna har externa incitament för att bli mer datadrivna, i form av tydlighet i instruktion eller specifika regeringsuppdrag från regeringen. 33 procent anger att de har begränsade externa incitament för att bli mer datadrivna och hela 38 procent anger att frågan inte stämmer in på dem vilket kan anses förvånande (Figur 17).

²⁰ Regeringens proposition 2024/25:1, s 116, [BP25_UO22_TRYCKLOV](#) (besökt 2025-05-26).

Figur 17. Externa respektive interna incitament hos myndigheterna för att bli mer datadriven. Siffrorna som redovisas i figuren är sammanvägningar av fyra incitamentstyper för externa incitament och fem typer för interna incitament.

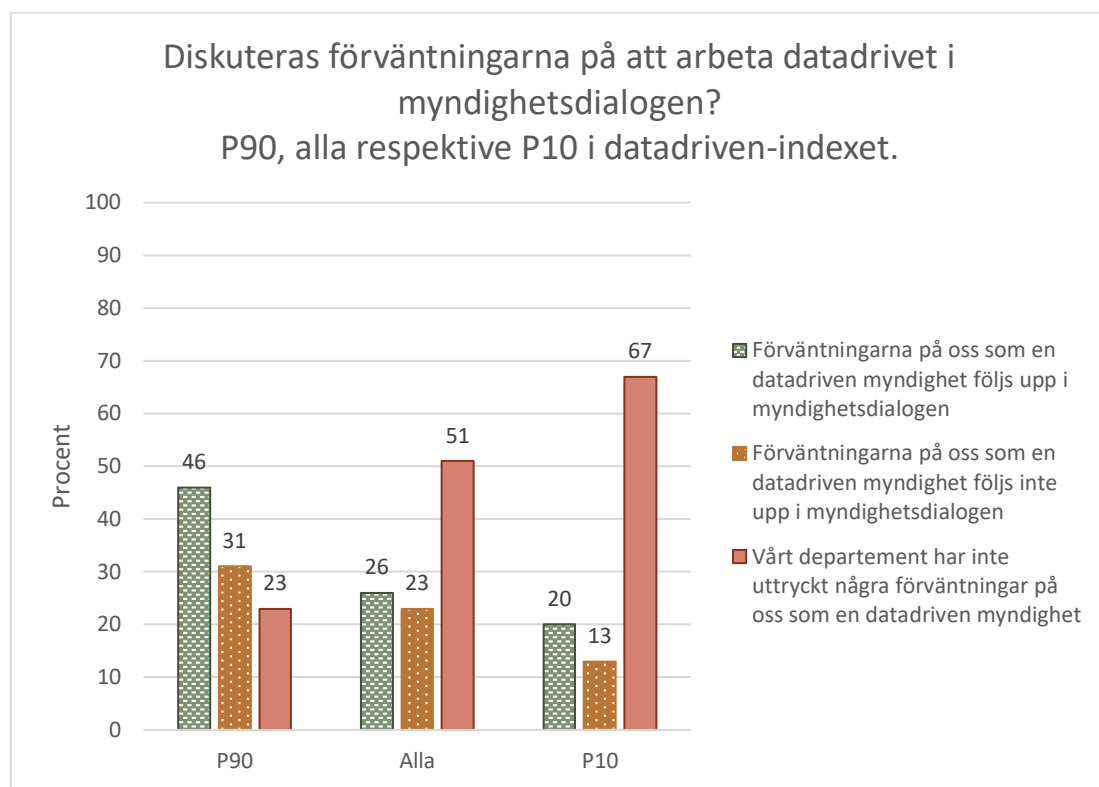

Externa eller interna incitament - Tabell

De myndigheter som presterar högst i datadriven-indexet (de översta tio procenten, P90) följs oftare upp på förväntningar om dem som en datadriven myndighet i myndighetsdialoger (Figur 18). På totalen är det dock endast 26 procent av myndigheterna som anger att förväntningarna på dem som en datadriven myndighet följs upp i myndighetsdialoger. 51 procent av myndigheterna har inte fått några uttryckta förväntningar på att vara datadrivna från regeringen. Eftersom det som mäts och följs upp ofta är det som blir gjort²¹ kan det krävas förändringar i styrningen för att vi ska bli en mer datadriven förvaltning och öka effektiviteten samt förenkla servicen i offentlig verksamhet.

²¹ Se till exempel Ridgway, V.F., Dysfunctional Consequences of Performance Measurements, Administrative Science Quarterly, Vol 1, No. 2, 1956.

Figur 18. Uppföljning av förväntningar på att arbeta datadrivet. P90 avser de 10 procent av myndigheterna med högst värden i datadriven-indexet, P10 motsvarande 10 procent med lägst värden i samma index.

Diskuteras förväntningar i myndighetsdialogen? P90, alla P10 i datadriven-indexet -
Tabell

3.1.1 Analyskompetens

Analyskompetens kan organiseras på olika sätt, ibland finns en enhet/grupp som arbetar med dataanalys gentemot hela myndigheten, ibland är analyskompetensen spridd på funktioner eller i hela myndigheten. De vanligaste sätten att organisera analyskompetens är funktionellt, det vill säga, analyskompetensen är placerad i de funktioner som använder mest dataanalys, alternativt decentraliserat, det vill säga analyskompetensen är utspridd inom myndigheten och har begränsad samverkan. Bland de som har höga värden på datadriven-index är funktionellt organiserad analyskompetens vanligast, medan decentraliserad analyskompetens är vanligast hos de med låga indexvärden (Figur 19).

Vi har också ställt frågor om hur vanligt förekommande användning av olika typer av dataanalys är samt hur kompetensen inom myndigheten ser ut för att använda olika typer av dataanalyser. De analysformer som definierades i enkäten och som också utvärderades var:

Deskriptiva analyser som handlar om att kunna ge beskrivande svar på frågor av typen "vad har hänt?" Både över tid (historiskt/tidslinje) och i nutid (aktuell överblick). En deskriptiv analys kan handla om att gruppera och ange nyckeltal kring specifika områden eller årtal, och även bidra med svar till frågor om varför något har hänt.

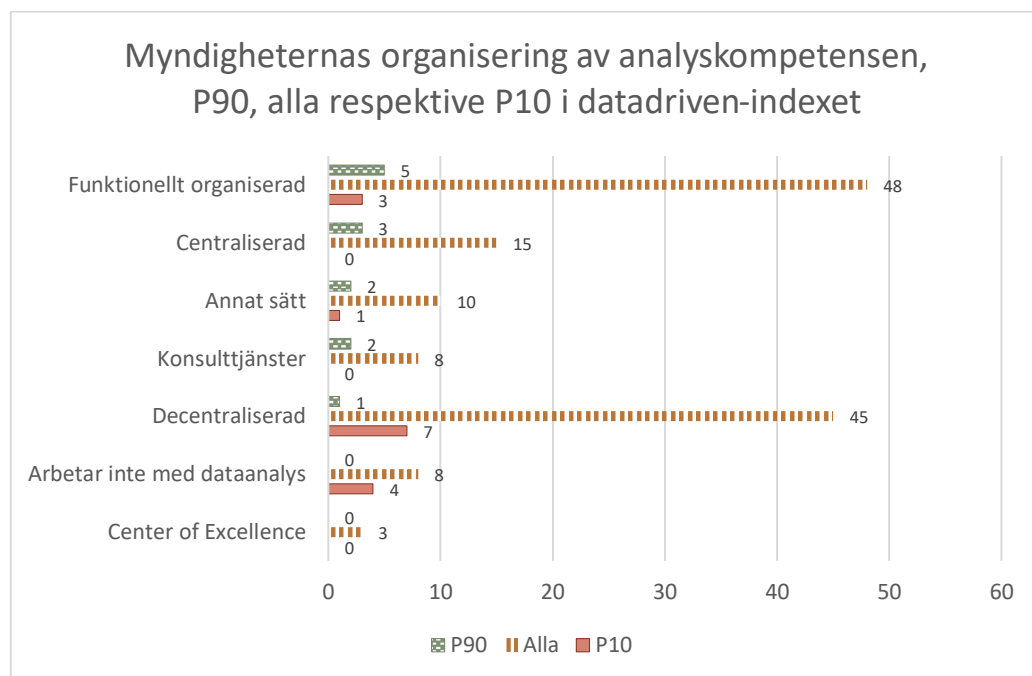
Prediktiva analyser som handlar om att svara på frågor om "vad kommer att hända?" som även kan bygga på tidigare analysfrågor av typen "varför något har hänt?". Där är man hjälpt av olika metoder eller algoritmer för att hantera sambandsanalyser mellan olika variabler i syfte att förklara ett visst utfall, mönster och/eller kluster i datamängden. Detta kan i sin tur användas för att formulera olika förväntningar på framtida händelser eller värdera risker utifrån olika scenarier.

Preskriptiva analyser som handlar om att kunna svara på frågor om "vad borde hända?". Här utgår analysen från olika normer som till exempel informationssäkerhet, effektivitet, juridiska krav eller etiska aspekter. Med hjälp av dessa normer analyseras en viss datamängd i syfte att generera alternativ, graderingar eller förslag på skilda handlingsalternativ.

Så många som 17 procent av myndigheterna anger att deras analytiker har begränsad eller saknar kompetens inom deskriptiva analyser (Figur 20). För de mer avancerade analysformerna prediktion och preskription är motsvarande siffror 36 respektive 43 procent.

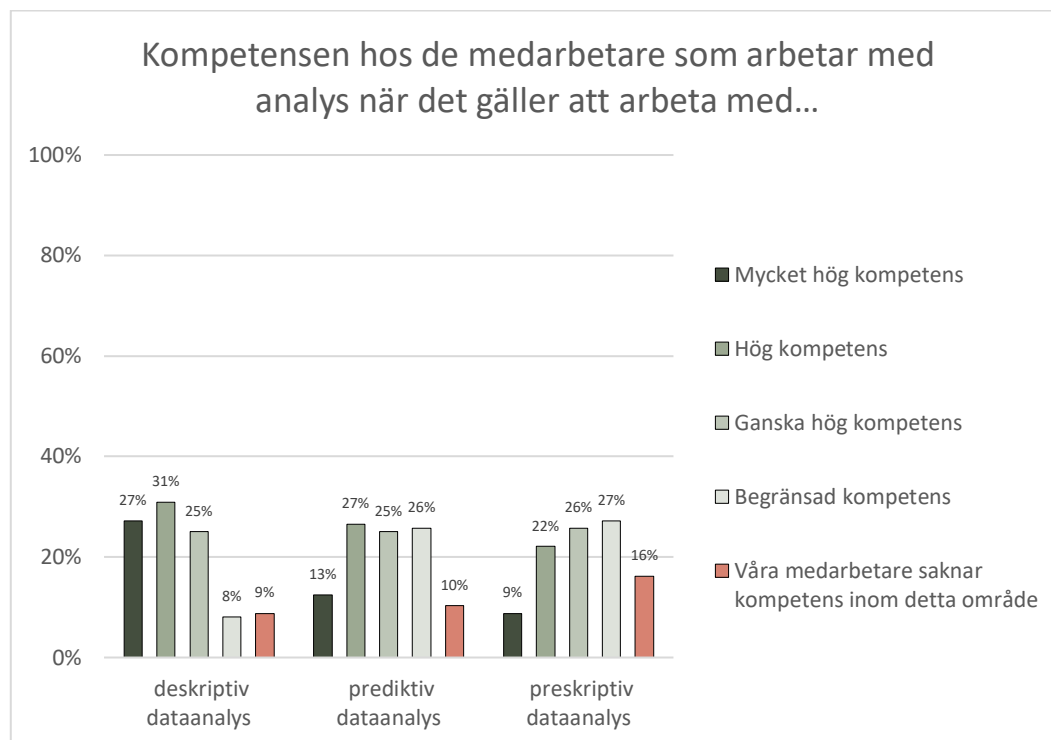
67 procent av myndigheterna bedömer att ledningens kompetens att bedöma och fatta beslut baserat på deskriptiv analys är ganska hög eller högre, en tredjedel av myndigheterna har alltså ledningsgrupper med begränsad eller ingen kompetens att göra bedömningar och fatta beslut baserat på deskriptiv analys. För de mer avancerade analysformerna prediktion och preskription är motsvarande siffror 49 respektive 53 procent (Figur 21).

Figur 19. Organisering av analyskompetensen i myndigheterna, P90, alla respektive P10 i datadriven-indexet.

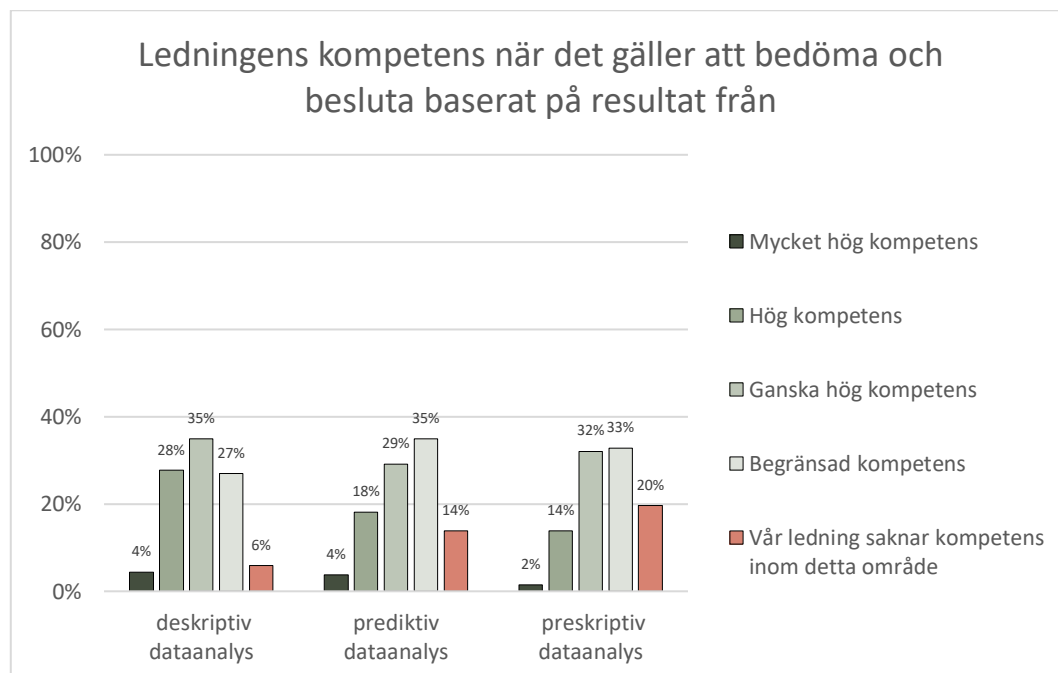
Organisering av analyskompetens. P90, alla P10 i datadriven-indexet - Tabell

Figur 20. Kompetensen inom olika analysformer hos de medarbetare som arbetar med analys på myndigheterna.

Kompetens hos medarbetare som arbetar med analys - Tabell

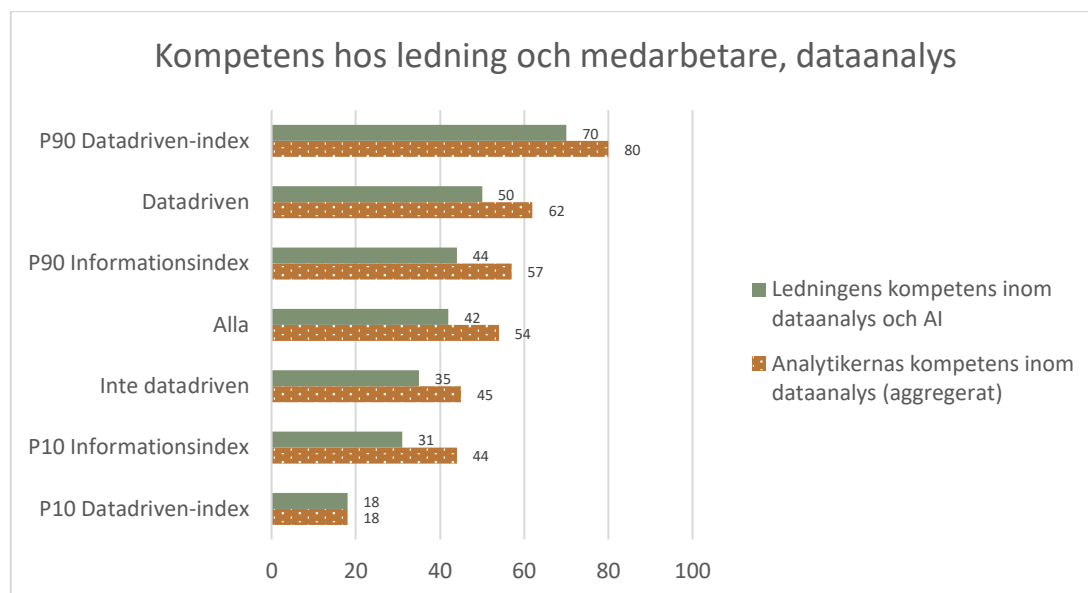
Figur 21. Ledningens kompetens när det gäller att bedöma och besluta baserat på resultat från olika analysformer.

Ledningens kompetens att besluta baserat på dataanalys - Tabell

Generellt bland myndigheterna har analytikerna en högre kompetens för att genomföra analyser än vad ledningen har förmåga att ta till sig dem (Figur 22). Detta gäller både de med höga indexvärden och de med låga indexvärden och oavsett om myndigheten kategoriserar sig som datadriven eller inte.

Figur 22. Kompetens inom dataanalys hos ledning och medarbetare.

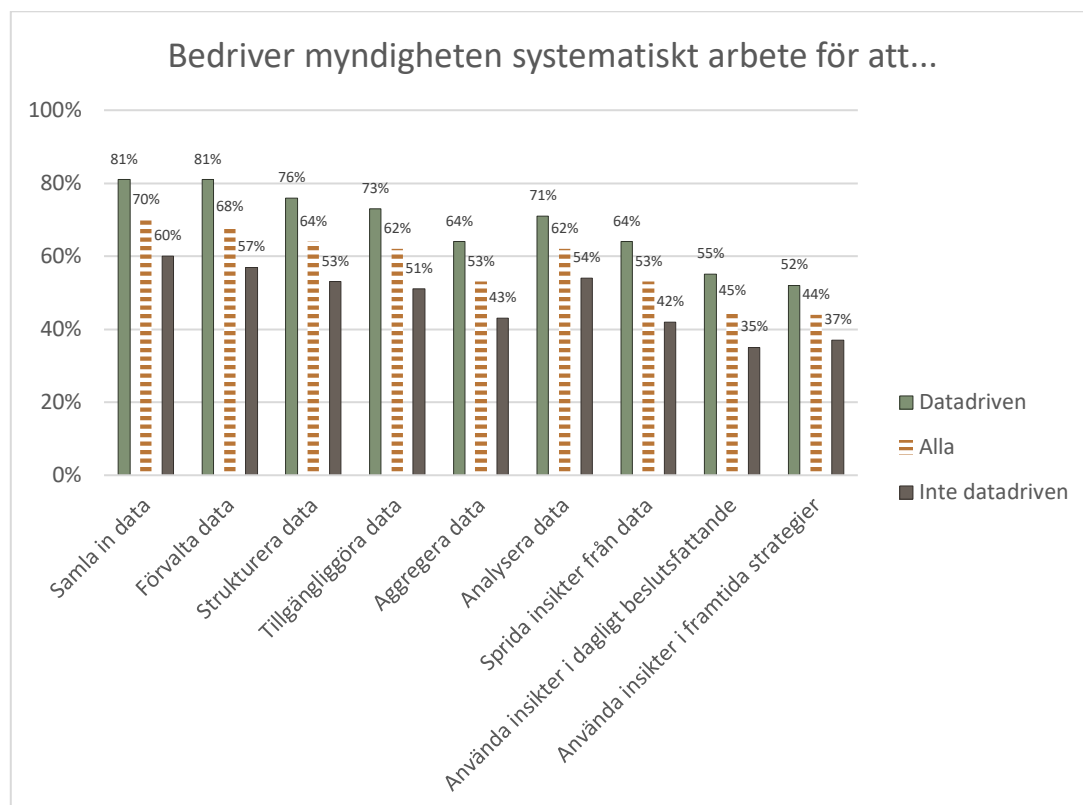

Kompetens inom dataanalys, ledning och medarbetare - Tabell

3.1.2 Myndigheternas arbete med dataanalys

De myndigheter som själva kategoriserar sig som datadrivna bedriver i högre utsträckning än andra ett systematiskt arbete kring data (Figur 23). Trots detta finns det stora brister i det systematiska arbetet, särskilt när det gäller att använda data på olika sätt. På totalen finns det fortsatt ett stort behov av att intensifiera och förbättra myndigheternas datahantering och användning, särskilt om myndigheternas data ska användas för AI-utveckling i allt större utsträckning.

Figur 23. Andelen myndigheter som bedriver systematiskt arbete inom dataområdet.

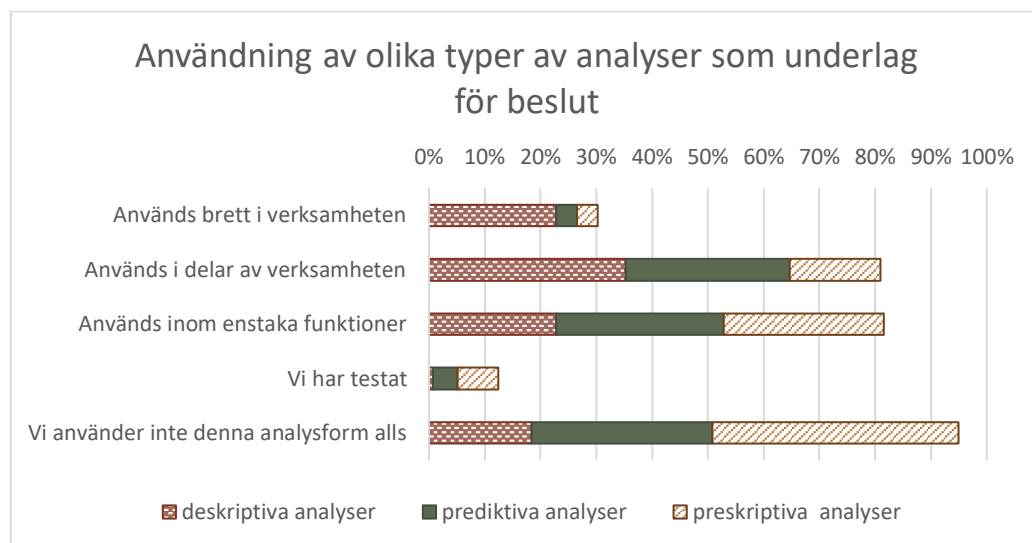
Systematiskt arbete - Tabell

Att använda sig av deskriptiva analyser som underlag för beslut är den analysform som är mest vanligt förekommande för stora delar av verksamheten (Figur 24). Dock är det hela 18 procent av myndigheterna som inte använder deskriptiv analys alls i verksamheten. De mer avancerade analysformerna prediktion och preskription används sällan i hela verksamheten, och här är det 32 respektive 44 procent av myndigheterna som inte använder analysformen alls.

Du är inte datadriven bara för att du arbetar med data regelbundet. Det är vad du gör med data som spelar roll. Till exempel, om du inte är villig att omvärdera dina perspektiv eller åsikter baserat på data, kommer siffrorna inte att ha stor inverkan. De flesta människor älskar siffror som överensstämmer med deras åsikter och hittar sätt att avvisa eller ignorera de som inte gör det. Du kommer aldrig att bli datadriven om du bara litar på data när det är bekvämt att göra det.²²

²² Dykes, B. Why AI Isn't Going To Solve All Your Data Culture Problems, Forbes 2024. [Why AI Isn't Going To Solve All Your Data Culture Problems](#) (besökt 2025-05-28).

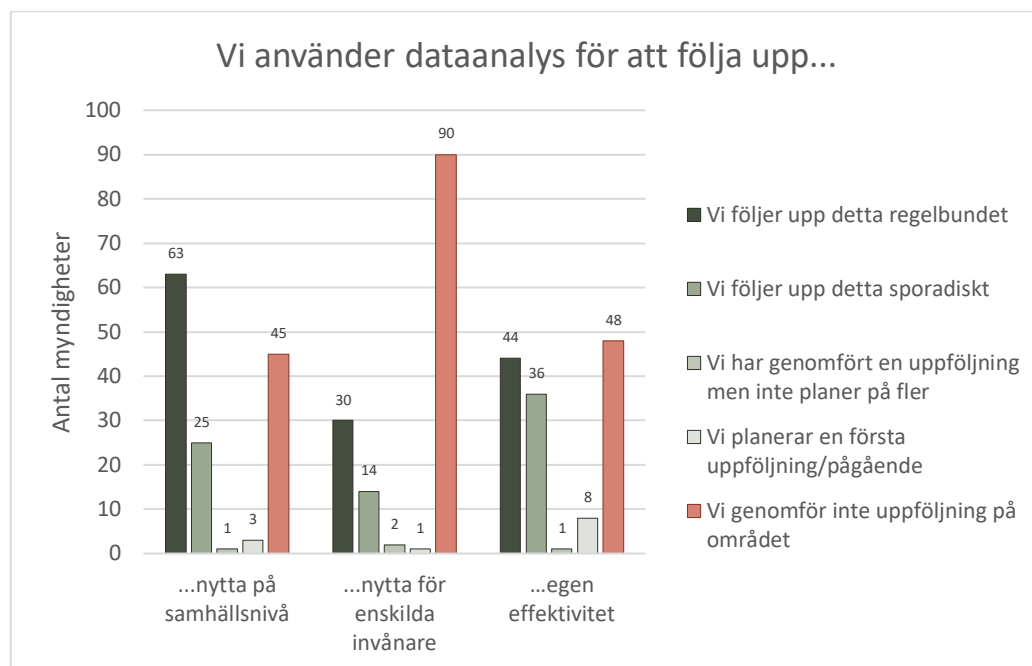
Figur 24. Myndigheternas användning av olika typer av dataanalys som underlag för beslut.

Användning av dataanalys som underlag för beslut - Tabell

64 procent av myndigheterna anger att de använder sig av dataanalys för att regelbundet eller sporadiskt följa upp nytta på samhällsnivå (Figur 25). När det gäller nytta för enskilda invånare är motsvarande siffra 32 procent, och 58 procent använder dataanalys för att följa upp den interna effektiviteten åtminstone sporadiskt. Att siffran för att inte genomföra uppföljning för den enskilde individen är så hög som 66 procent är förvånande eftersom 68 procent av myndigheterna i 2023 års undersökning svarade att de hämtar in uppgifter direkt från enskilda. 2023 var det endast 4 procent av de då svarande myndigheterna som angav att de inte erbjöd digitala tjänster till privatpersoner/ företag/ intresseorganisationer i Sverige alls. Alla myndigheter borde dessutom ha intresse av att följa upp den nytta de skapar på samhällsnivå och den interna effektiviteten, men även här är det 33 respektive 35 procent som inte gör den typen av uppföljning.

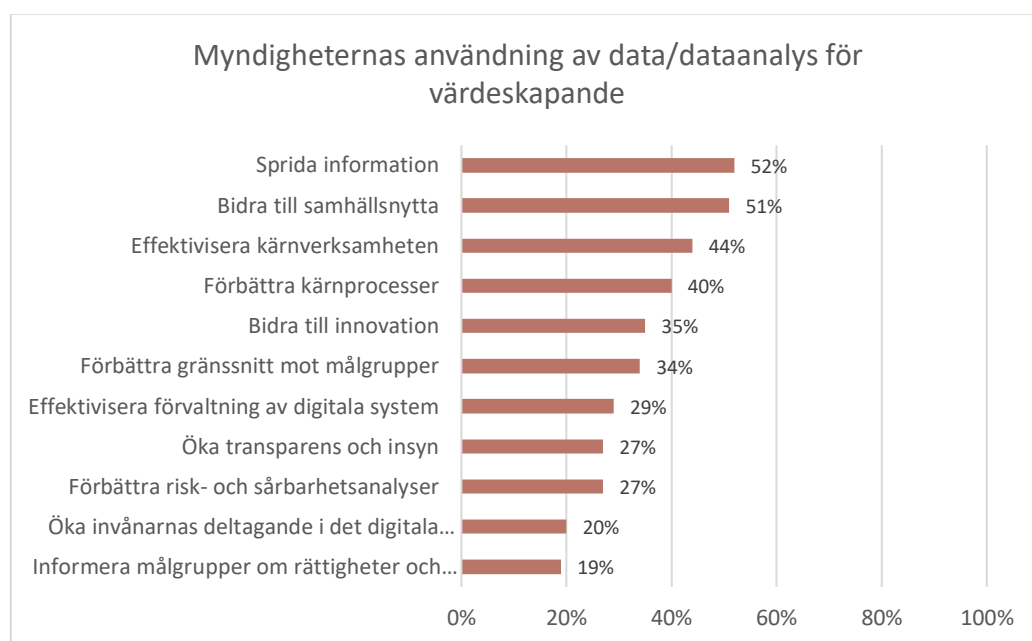
Figur 25. Uppföljning av nytta och effektivitet med hjälp av dataanalys.

Användning av dataanalys för uppföljning - Tabell

Drygt hälften av myndigheterna använder dataanalys för att sprida information och för att bidra till samhällsnytta (Figur 26). Bara 20 procent av myndigheterna använder dataanalys för att öka invånarnas deltagande i det digitala samhället även om en knapp tredjedel ändå använder dataanalys för att förbättra gränssnitt mot målgrupper.

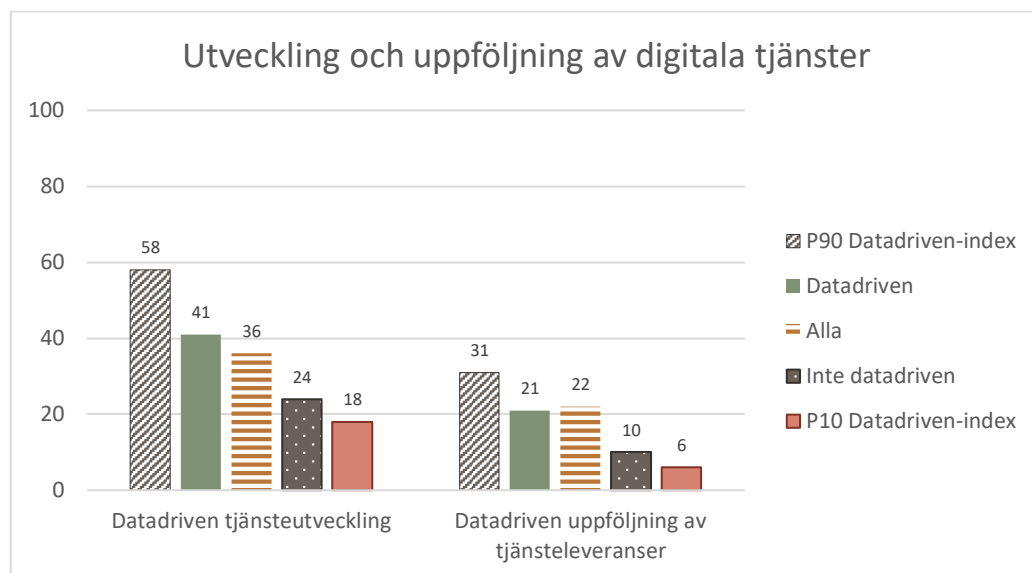
Figur 26. Myndigheternas användning av data/dataanalys för värdeskapande.

Användning av dataanalys för värdeskapande - Tabell

De myndigheter som har höga indexvärden på datadriven-indexet använder i mycket högre grad än andra myndigheter dataanalys vid utveckling och uppföljning av sina tjänster (Figur 27). Dock är det betydligt vanligare att arbeta datadrivet med tjänsteutveckling jämfört med att arbeta med datadriven uppföljning av tjänsteleveranser.

Figur 27. Omfattning av datadriven tjänsteutveckling respektive uppföljning av tjänsteleveranser hos myndigheterna.

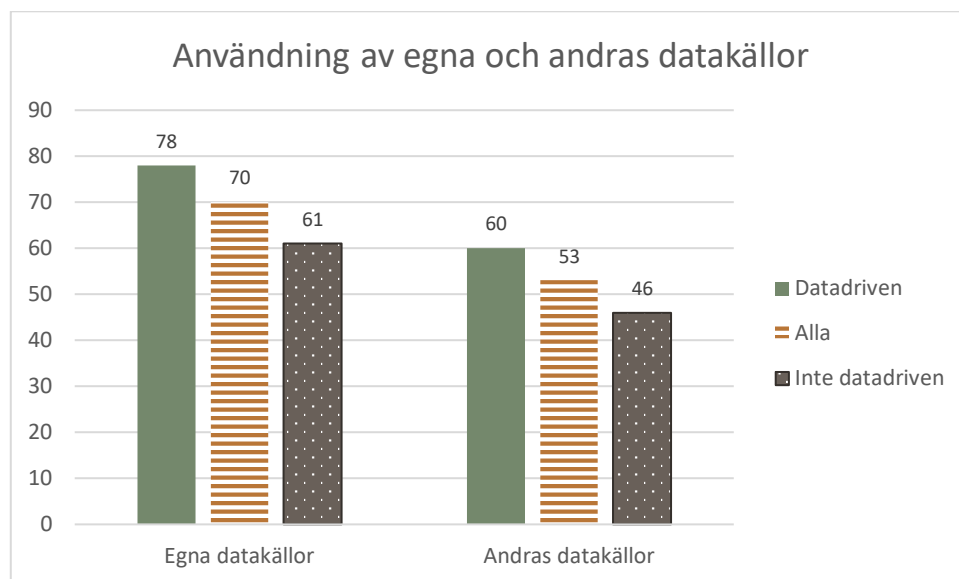

Utveckling och uppföljning av digitala tjänster - Tabell

3.1.3 Användning och spridning av information

Det är vanligare att myndigheterna använder sina egna datakällor än andras i sitt arbete, skillnaden är ungefär densamma oavsett om myndigheten kategoriserar sig som datadriven eller inte (Figur 28).

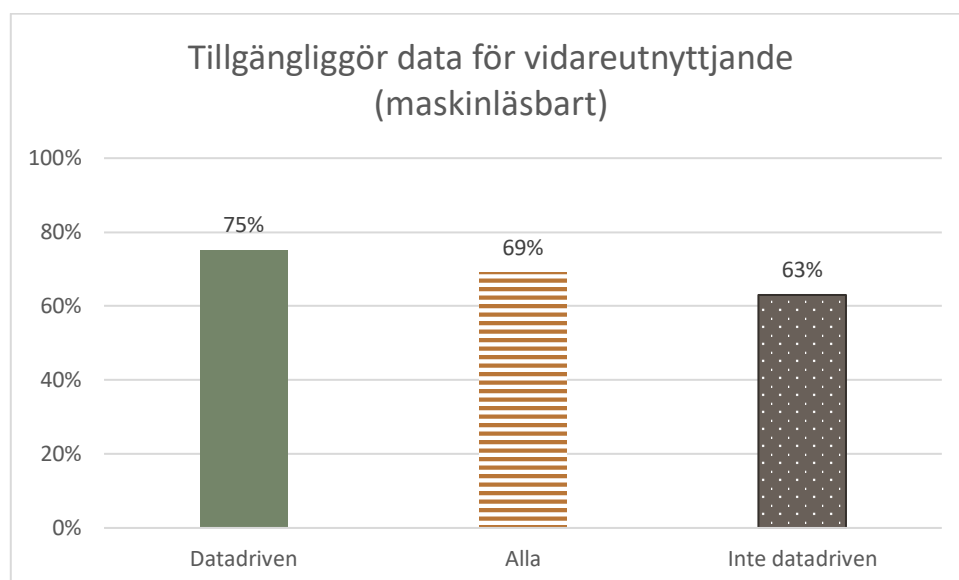
Figur 28. Myndigheternas användning av egna och andras datakällor.

Användning av egna och andras datakällor - Tabell

De myndigheter som karakteriserar sig som datadrivna tillgängliggör data i maskinläsbart format för andras användning i större utsträckning än de som inte kategoriserar sig som datadrivna (Figur 29). Trots detta är skillnaden "bara" 12 procentenheter. Det vore rimligt att anta att en myndighet som karakteriserar sig som datadriven också tillgängliggör data för andras användning, men det är fortfarande en fjärdedel av de som säger sig vara datadrivna som inte tillgängliggör data för andra att vidareutnyttja.

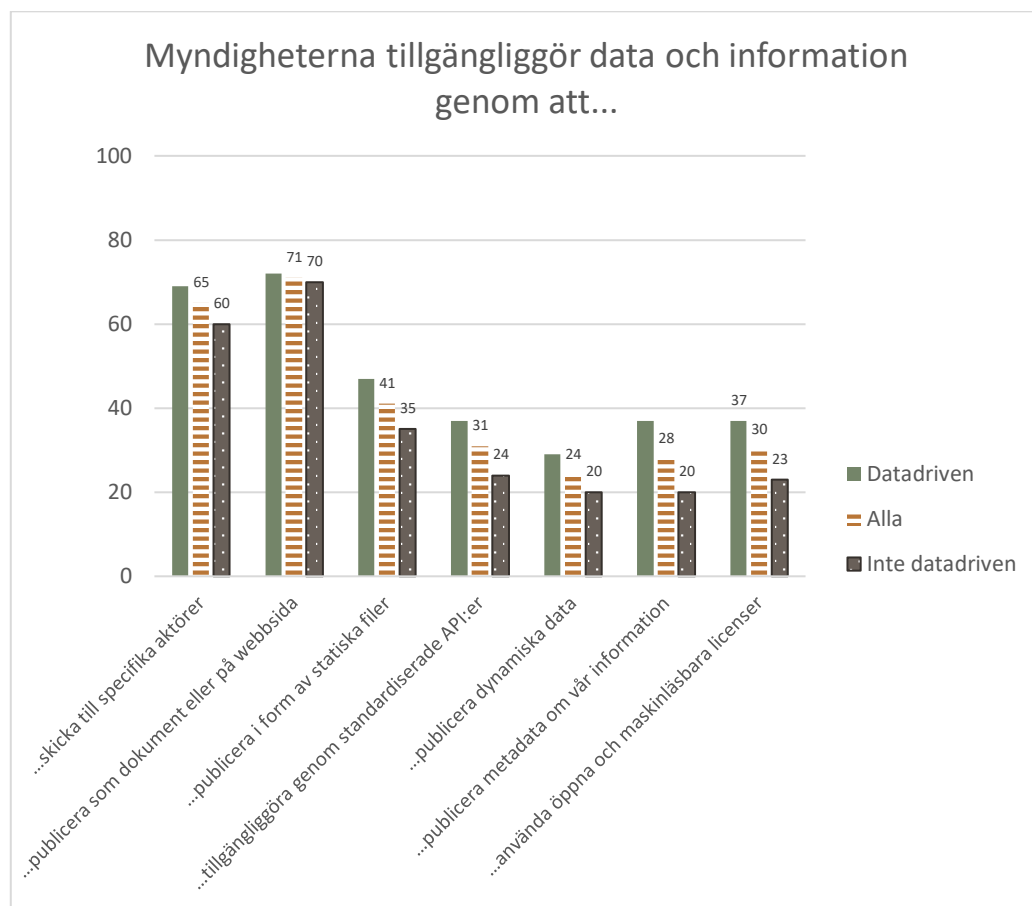
Figur 29. Andelen myndigheter som tillgängliggör data för vidareutnyttjande.

Tillgängliggörande av data för vidareutnyttjande (maskinläsbart) - Tabell

Det vanligaste sättet att tillgängliggöra data är genom att publicera som dokument eller på den egna webbplatsen, följt av att skicka till specifika aktörer och publicera statiska filer (Figur 30). Att inte publicera via API:er, och att inte publicera dynamiska data och tillhörande metadata som beskriver informationen begränsar möjligheten att vidareutnyttja på ett rationellt sätt och främjar därmed inte AI-utvecklingen i Sverige.

Figur 30. De sätt på vilka myndigheterna tillgängliggör data och information.

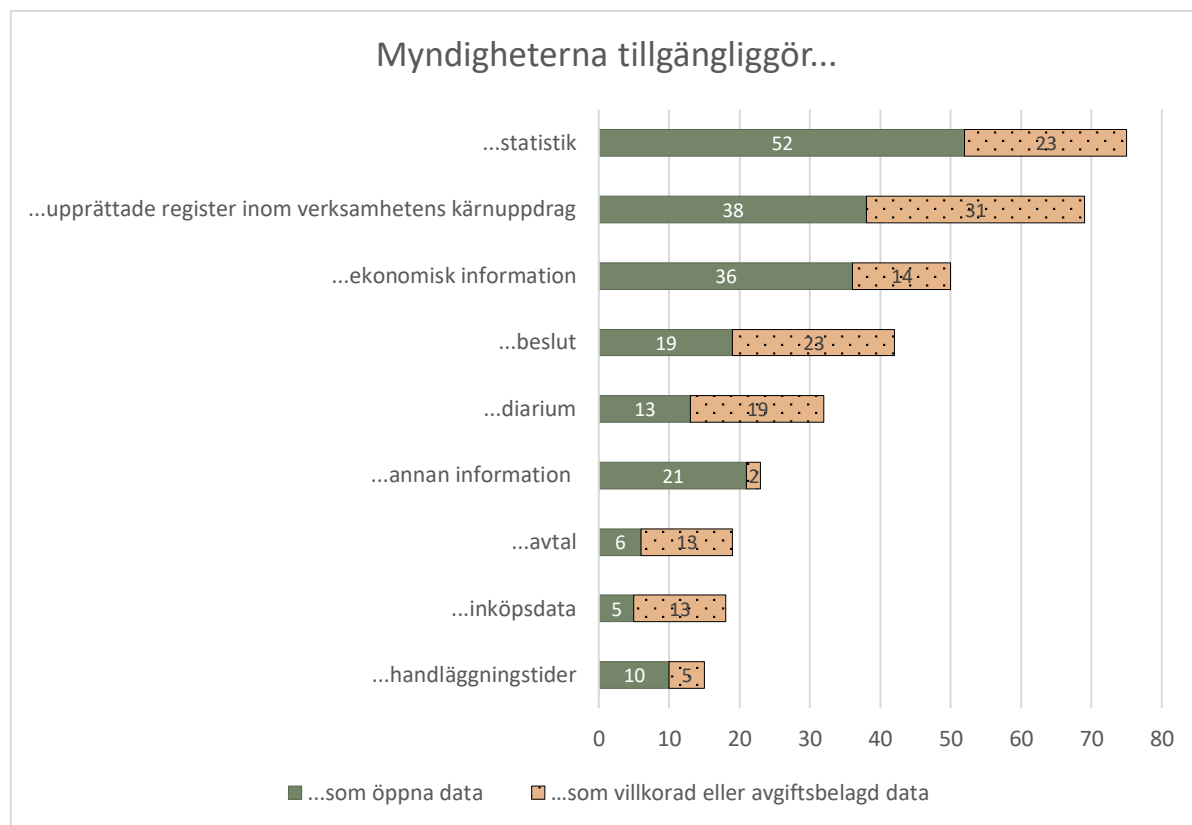
På vilket sätt tillgängliggörs data? - Tabell

Den vanligaste typen av data som tillgängliggörs är statistik och upprättade register inom verksamhetens kärnuppdrag och en stor andel av den data som tillgängliggörs som villkorad eller är avgiftsbelagd (Figur 31).

Digg har tidigare konstaterat att de informationstyper som endast i liten utsträckning publiceras som öppna eller delade data är sådana som potentiellt sett har stor bäring både på servicenivåerna till medborgare och företag men också på transparens och insyn: handläggningstider, inköpsdata och avtal (samt i andra hand även beslut och diarier). Så är

fallet även här. I tidigare analyser har vi tolkat detta som att myndigheterna väljer att dela data som uppfattas som mer känslig med villkor i stället för som öppna data.²³

Figur 31. Den typ av information som tillgängliggörs av myndigheterna som öppna eller delade data.

Typer av data som tillgängliggörs - Tabell

I slutrapporten för regeringsuppdraget att ansvara för genomförandet av Open Data Charters belyser Digg vikten av öppna inköpsdata för ökad transparens, effektivitet och innovationsförmåga inom offentlig sektor och konstaterar att en ökad tillgång till dessa data kan minska korruption, förbättra upphandlingar och stärka insynen i offentliga utgifter.²⁴ Samtidigt visar Diggs kartläggning att endast 19 procent av organisationerna i offentlig sektor delar data enligt Öppna datalagen och den nationella rekommendationen DCAT-AP-SE idag.²⁵ Det går även att se om de följer dataspecifikationen för leverantörsreskontra vilket innebär att alla publicerar sin data på samma sätt. Endast 3,1

²³ Digg, 2024, Uppföljning av statliga myndigheters digitalisering 2023 – en enkätundersökning, Dnr. 2024-0642

²⁴ Digg, 2025, Uppdrag att ansvara för genomförandet av Open Data Charters stadga, slutrapport i regeringsuppdraget Fi2023/01226, Dnr. 2023-1507.

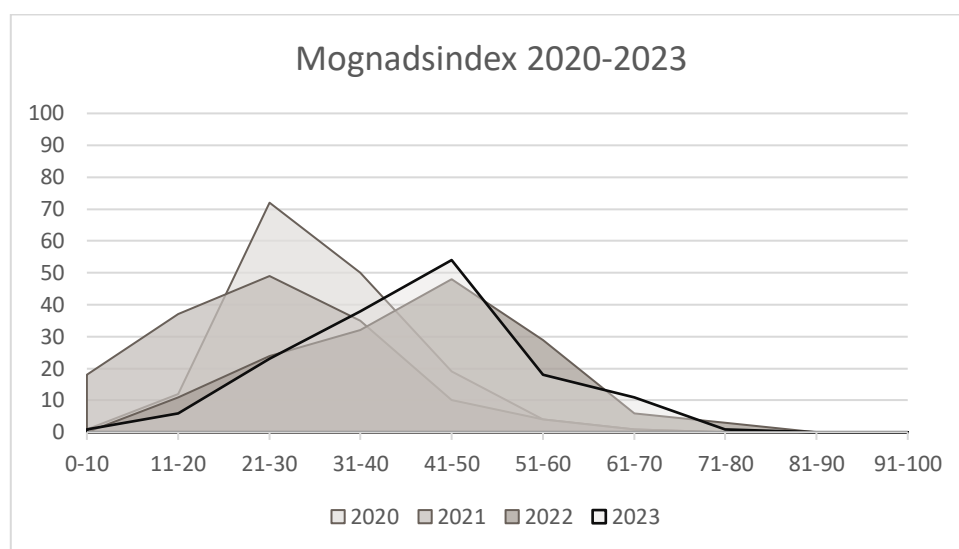
²⁵ Dataportal.se, Overview, <https://admin.dataportal.se/status/overview> (2025-05-26)

procent av alla kommuner, 4,8 procent av alla regioner och 0,27 procent av alla statliga myndigheter publicerar i enlighet med dataspecifikationen.²⁶

3.1.4 Är mognad avgörande för att vara datadriven?

I vårt mognadsindex bedömer vi bland annat i vilken utsträckning myndigheterna arbetar systematiskt med omvärldsbevakning, prioritering och att realisera nyttor och effekter av utvecklingsinitiativ. I indexet ingår också myndigheternas bedömning av ledningens och medarbetarnas kompetens när det gäller att tillämpa digital teknik för att utveckla sin verksamhet. Vi tar också hänsyn om de genomför analyser ur livshändelseperspektiv eller återbrukar redan färdiga lösningar för att utveckla digitala tjänster. Dessutom ingår frågor om hur man främjar innovation samt hur man tillgängliggör digital information för vidareutnyttjande samt olika aspekter av god informationsförvaltning med mera. Undersökningen som genomfördes år 2023 visade på en svag ökning av indexvärden jämfört med 2022. I övrigt såg fördelningen väldigt likartad ut mellan 2022 och 2023, men med kraftigt ökade indexvärden jämfört med de två tidigare åren (Figur 32).

Figur 32. Diggs mognadsindex 2020-2023, antal myndigheter per indexintervall. Figur 22 i rapporten [Uppföljning av statliga myndigheters digitalisering - en enkätundersökning](#). OBS! Kurvan för år 2023 i förra årets rapport är felaktig.

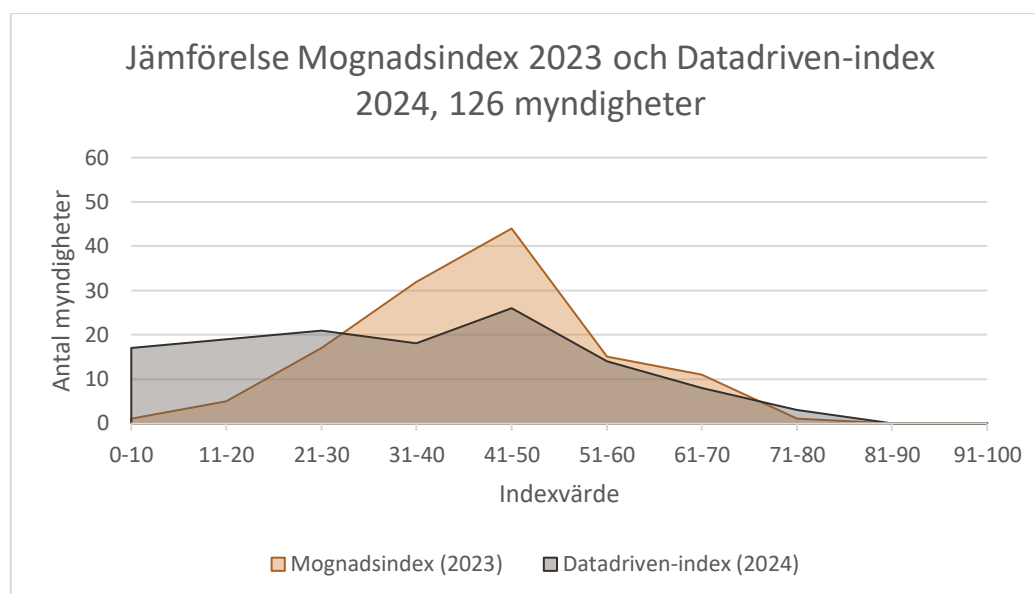
Diggs mognadsindex per intervall 2020-2023 - Tabell

Det i årets undersökning framtagna datadriven-indexet fokuserar bland annat på graden av systematik i olika arbetsmoment från att samla in till att analysera och använda data. Dessutom ingår användning av olika analysformer, kompetensen hos ledning, medarbetare generellt samt hos medarbetare som arbetar med analys. Omfattningen av huruvida data/dataanalys används för olika syften utgör också en delmängd av datadriven-

²⁶ Digg, 2025, Nulägesanalys inköpsdata - Bilaga till Uppdrag att ansvara för genomförandet av Open Data Charters stadga, Dnr. 2023-1507.

indexet. Datadriven-indexet skiljer sig därmed från det mognadsindex som redovisats tidigare. Indexen är dock relaterade och i Figur 33 jämför vi det genomsnittliga resultatet för mognadsindexet 2023 med datadriven-indexet 2024 för de 126 myndigheter som deltog i uppföljningen under båda dessa år. Resultatet presenteras som indexvärden per värdeintervall och visar att datadriven-indexet har en mycket jämnare fördelning av myndigheter genom hela spannet än mognadsindexet som istället har många myndigheter samlade runt mitten av indexskalan. Det verkar alltså inte som att mognaden påverkar datadrivenhet i särskilt stor utsträckning.

Figur 33. Jämförelse mellan mognadsindex 2023 och datadriven-index 2024, värde per indexintervall. Diagrammet avser de 126 myndigheter som deltog i Diggs uppföljning under både 2023 och 2024. 40 procent av de 126 myndigheterna presterar inom samma indexintervall i båda indexen.

Jämförelse Mognadsindex 2023 och Datadriven-index 2024 - Tabell

3.2 Användning av AI i den interna verksamheten

I januari 2025 gav regeringen i uppdrag till 25 myndigheter att redogöra för sin användning av AI. Man menade att den snabba AI-utvecklingen medför goda möjligheter att förbättra myndigheternas tjänster, och ville därför se en samlad bild av hur användningen av AI ser ut.²⁷ Digg har tagit inspiration i regeringens frågeställningar och använt dessa i vår enkät om data och AI.

AI-frågan har exploderat i medierna i och med den snabba utvecklingen av generativ AI och är idag på allas läppar, även hos våra statliga myndigheter. Det finns många exempel på hur detta ökade intresse, även på politisk nivå, manifesterar sig, där det främsta

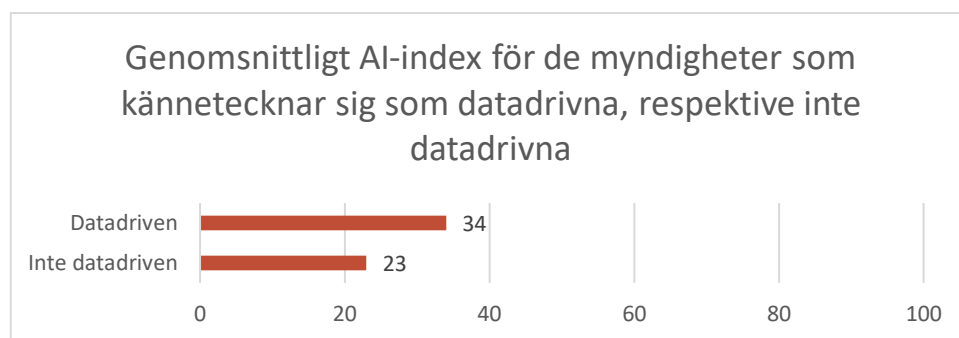
²⁷ [Myndigheter ska redovisa hur de utvecklar sin användning av AI - Regeringen.se](#), här redovisas också de 25 berörda myndigheterna (besökt 2025-04-14).

exemplet är AI-kommissionen och deras Färdplan för Sverige, som fick stor medial uppmärksamhet.²⁸ Konsultbolaget Governo Insikt redovisar, genom en uppföljande enkät, hur intresset för AI i offentlig sektor har ökat mellan 2018 och 2024 och vilka faktorer som hindrar offentliga aktörer i utvecklingen av deras AI-användning.²⁹ Myndigheten för digital förvaltning (Digg) har tillsammans med Integritetsskyddsmyndigheten, under våren 2025, publicerat riktlinjer för användningen av generativ AI inom den offentliga förvaltningen, och genomför också utbildningar inom området.³⁰

AI-indexet täcker in några olika aspekter av intern AI-användning, men myndigheterna har också besvarat ett antal fritextfrågor. I det följande presenteras delar av resultatet.

AI-index för de myndigheter som kännetecknar sig som datadrivna ligger drygt 10 enheter över indexet för de icke datadrivna myndigheterna (Figur 34). Vilka myndigheter är det då som är datadrivna och skiljer sig deras AI-index från den generella bilden?

Figur 34. AI-index för datadrivna respektive inte datadrivna myndigheter.

AI-index, datadrivna/inte datadrivna myndigheter - Tabell

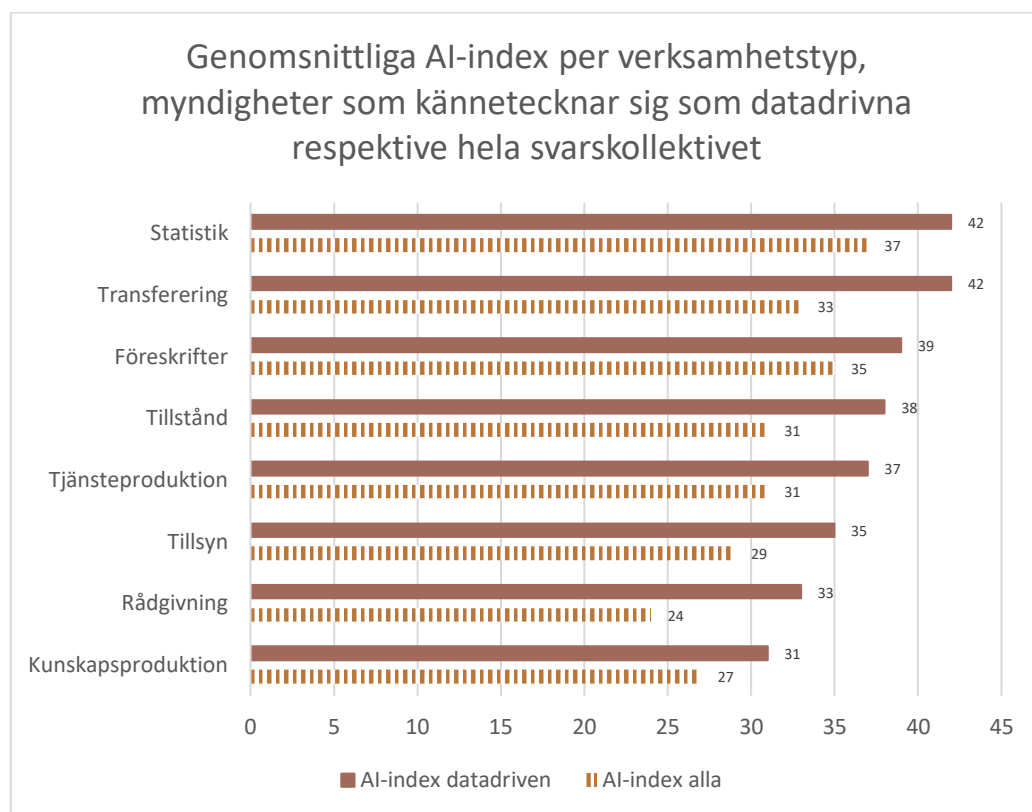
Tillståndsmyndigheter är de som har högst andel myndigheter som kännetecknar sig som datadrivna (65 procent). Detta innebär dock inte att dessa myndigheter har det högsta AI-indexet, här kommer tillståndsmyndigheterna först på femte plats (Figur 35). Högst AI-index bland de datadrivna har statistik- och transfereringsmyndigheter, båda med ett genomsnittligt AI-index på 42. Transfereringsmyndigheterna har samtidigt den lägsta procentandelen datadrivna, där endast 15 av 37 myndigheter (41 procent) kännetecknar sig som datadrivna. Av samtliga svarande myndigheter är det statistikmyndigheterna som har det högsta genomsnittliga AI-indexet (37) (Figur 35).

²⁸ [AI-kommissionens Färdplan för Sverige - Regeringen.se](#) (besökt 2025-04-14). Färdplanen är för närvarande under remiss (Remiss SOU 2025:12 [AI-kommissionens Färdplan för Sverige - Regeringen.se](#)) och remissvaren ska inkomma till Finansdepartementet senast den 4 juni 2025.

²⁹ Jämför t.ex. [Kompetensbrist och juridik bromsar AI i kommuner - Dagens Samhälle](#) (besökt 2025-04-14).

³⁰ [AI för offentlig förvaltning | Digg](#) (besökt 2025-04-14). Uppdraget genomfördes på uppdrag av regeringen och redovisades i januari 2025.

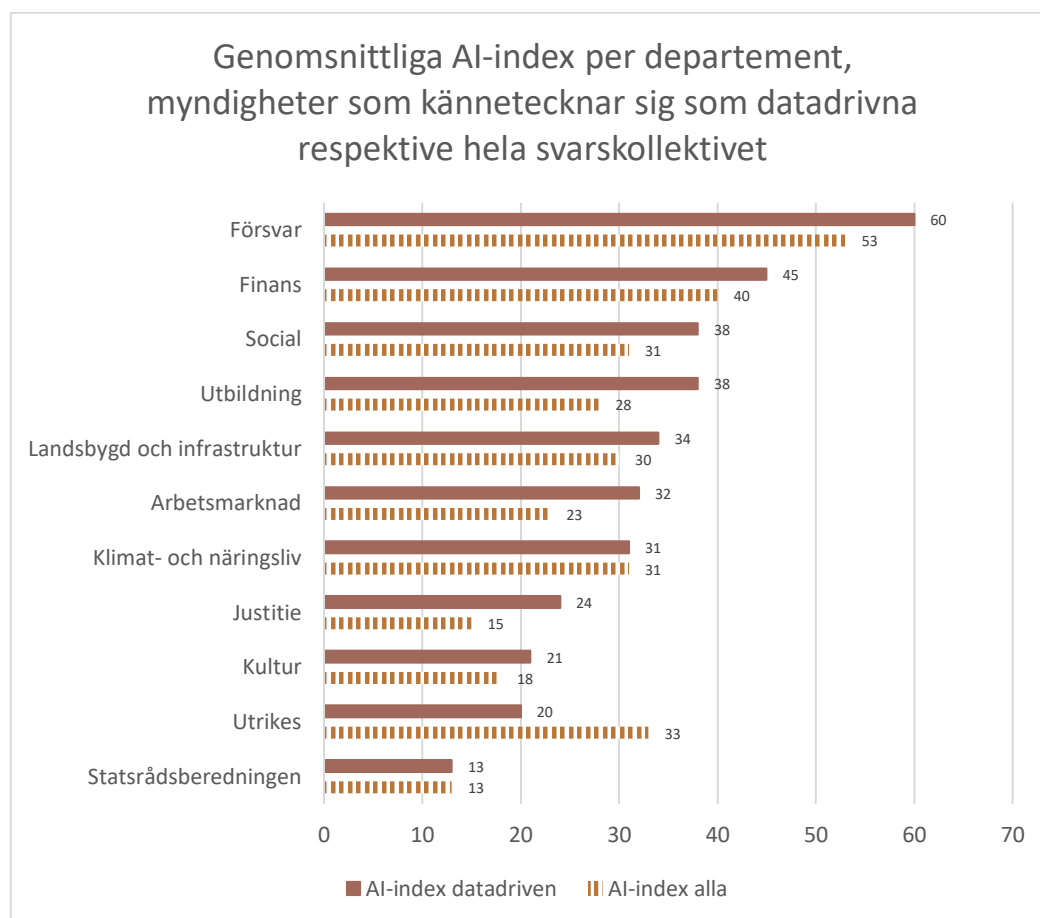
Figur 35. Genomsnittliga AI-index per verksamhetstyp för myndigheter som kännetecknar sig som datadrivna respektive för hela svarskollektivet. Varje myndighet kan ha flera verksamhetstyper.

AI-index per verksamhetstyp, datadrivna/alla myndigheter - Tabell

71 procent av myndigheterna under klimat- och näringslivsdepartementet karaktäriserar sig som datadrivna, vilket är den högsta andelen. Det genomsnittliga AI-indexet är 31 både för samtliga dessa myndigheter och för de myndigheter under klimat- och näringslivsdepartementet som kännetecknar sig som datadrivna (Figur 36).

Figur 36. Genomsnittliga AI-index per departement för myndigheter som kännetecknar sig som datadrivna respektive för hela svarskollektivet. Observera att det endast var tre svarade myndigheter under Försvarsdepartementet, och en svarande myndighet under Statsrådsberedningen.

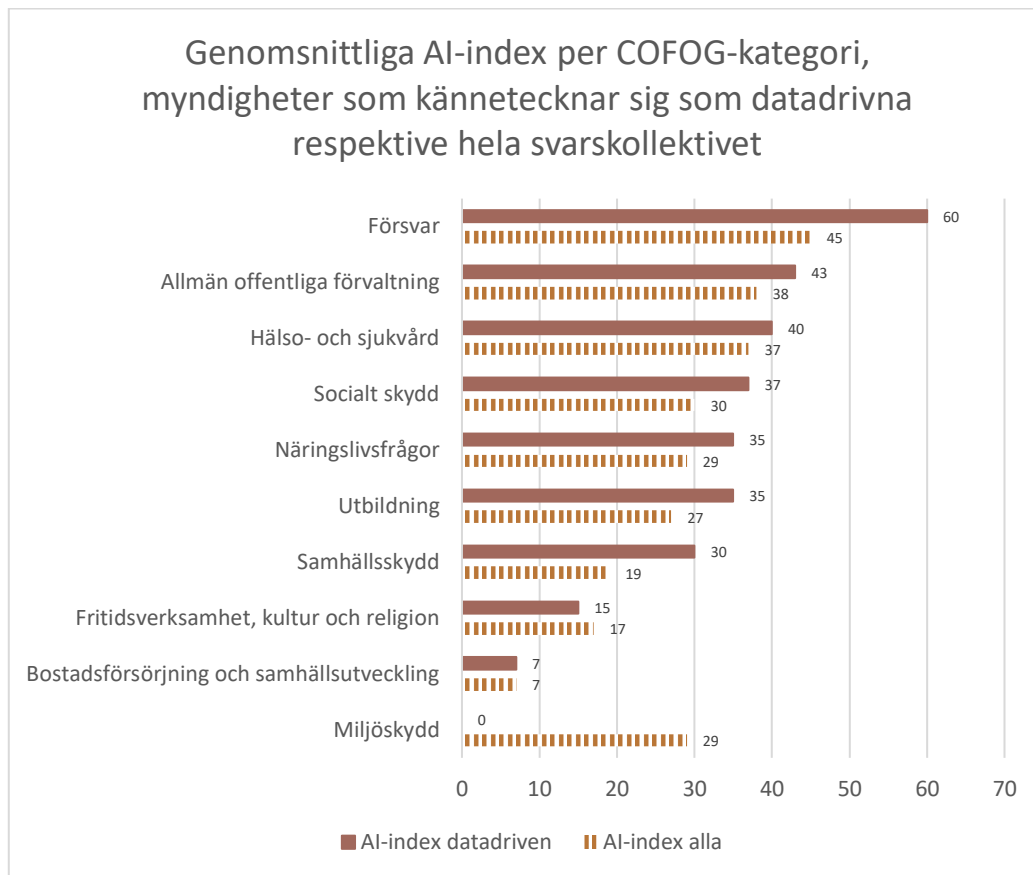

AI-index per departement, datadrivna/alla myndigheter - Tabell

Inom hälso- och sjukvårdsområdet (klassificering i enlighet med COFOG-standard³¹) är det så många som 86 procent av myndigheterna som karaktäriserar sig som datadrivna och det genomsnittliga AI-indexet för dessa myndigheter uppgår till 40. Detta innebär en tredjeplats efter Försvar och Allmän offentlig förvaltning (Figur 37).

³¹ [Manual on sources and methods for the compilation of COFOG statistics — Classification of the Functions of Government \(COFOG\) — 2019 edition - Products Manuals and Guidelines - Eurostat](#) (besökt 2025-04-25).

Figur 37. Genomsnittliga AI-index per sakområde (i enlighet med COFOG-standarden) för myndigheter som kännetecknar sig som datadrivna respektive för hela svarskollektivet. Observera att det endast var fyra svarade myndigheter i kategorin Försvar, tre i kategorin Miljöskydd (där ingen kännetecknade sig som datadriven) respektive två myndigheter i kategorin Bostadsförsörjning och samhällsutveckling.

AI-index per COFOG-kategori, datadrivna/alla myndigheter - Tabell

Digg presenterar årligen ett teknologiindex för den svenska statsförvaltningen. Indexet mäter i vilken utsträckning myndigheterna använder olika ”nya” teknologier. Som visas i Figur 38 och Figur 39 är de genomsnittliga indexvärdena mycket låga och 2023 var det fortfarande 35 myndigheter med ett teknologiindex på noll.³²

Det i årets undersökning framtagna AI-indexet fokuserar på i vilken utsträckning AI-teknologi används för olika ändamål, med fokus på myndigheternas interna arbete. AI-indexet skiljer sig därmed från det teknologiindex som redovisats tidigare. Indexen är dock relaterade och i Figur 40 jämför vi det genomsnittliga resultatet för teknologiindexet 2023 och AI-indexet 2024 för de 126 myndigheter som deltog i uppföljningen under båda dessa år. Resultatet presenteras som indexvärden per värdeintervall och ger vid handen att den interna användningen av AI-teknologi (AI-indexet) är högre än den bredare användningen av så kallade ”nya” teknologier (teknologiindexet). Det är dock värt att notera att:

³² Uppföljning av statliga myndigheters digitalisering - en enkätundersökning (besökt 2025-05-02).

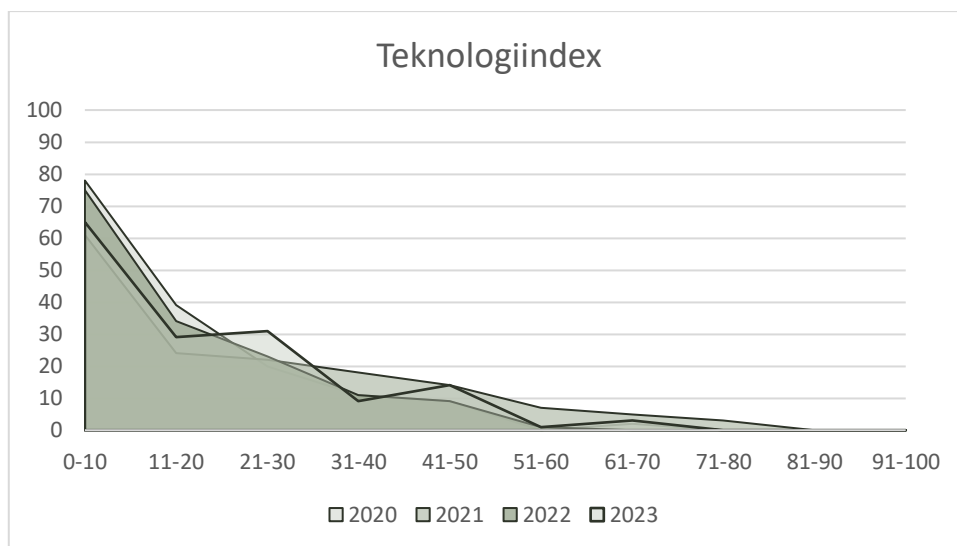
- Utvecklingen av och intresset för framför allt generativ AI, men även andra relevanta teknologier, har ökat betydligt under de senaste åren.
- Teknologindexet inte omfattar generativ AI.

Figur 38. Diggs teknologiindex 2020-2023, hela svarskollektivet.

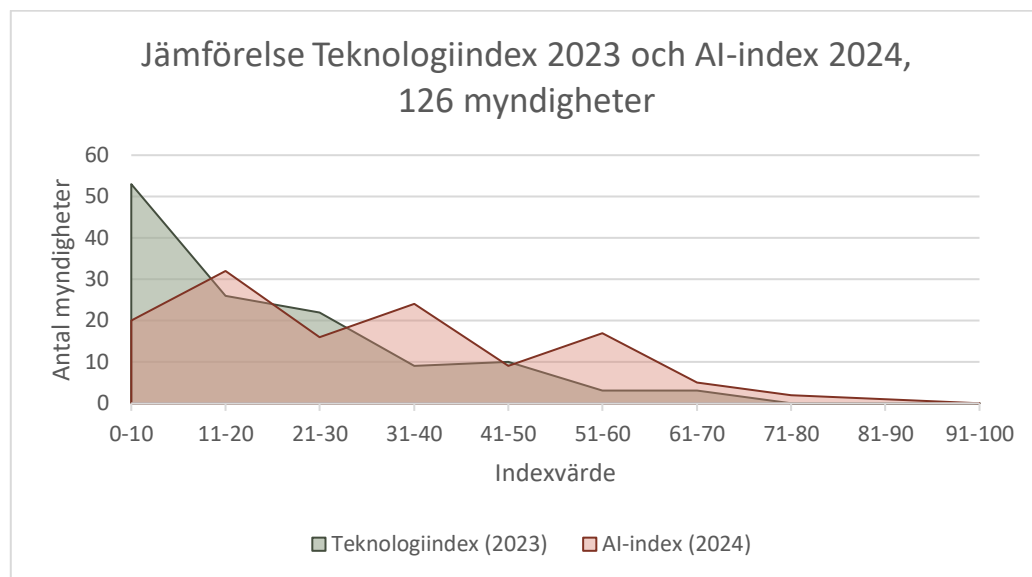
Diggs teknologiindex 2020-2023 - Tabell

Figur 39. Teknologindex, antal myndigheter per indexintervall 2020-2023. Figur 24 i rapporten [Uppföljning av statliga myndigheters digitalisering - en enkätundersökning](#).

Diggs teknologiindex per intervall 2020-2023 - Tabell

Figur 40. Jämförelse mellan teknologiindex 2023 och AI-index 2024, värde per indexintervall. Diagrammet avser de 126 myndigheter som deltog i Diggs uppföljning under både 2023 och 2024. 44 procent av de 126 myndigheterna presterar inom samma indexintervall i båda indexen.

Jämförelse Teknologiindex 2023 och AI-index 2024 - Tabell

3.2.1 Förväntningar och användning av AI i den interna verksamheten

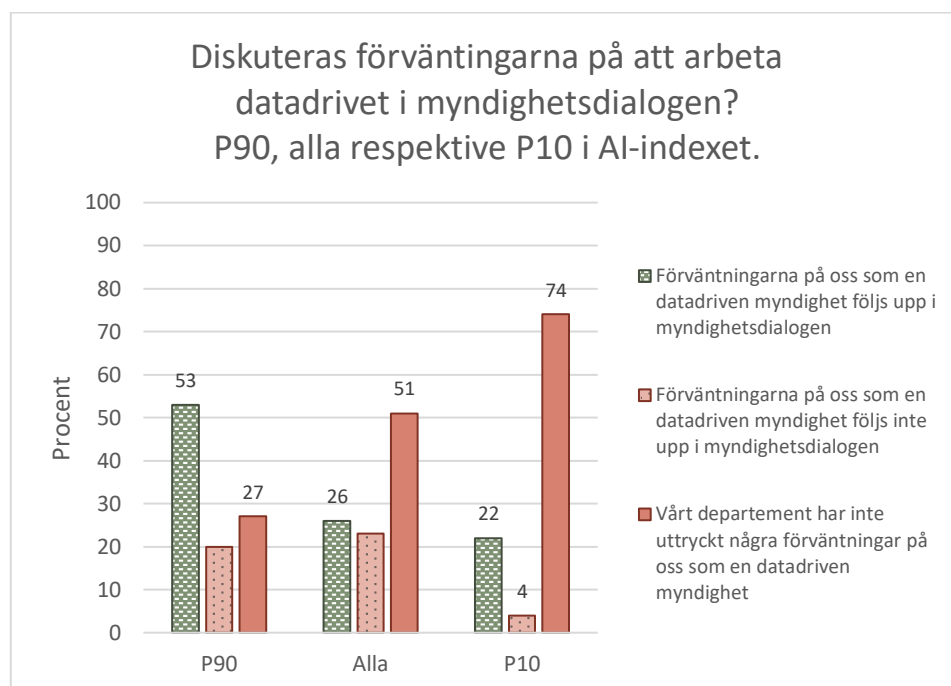
Knappt hälften (49 procent) av de svarande myndigheterna anger att de har förväntningar på sig att vara datadrivna, och av dessa följs drygt hälften (52 procent) upp i detta avseende i myndighetsdialogen. Samtidigt är det tydligt att de myndigheter som följs upp på att arbeta datadrivet i myndighetsdialogen presterar betydligt bättre i AI-indexet jämfört både med de som inte följs upp och med de som saknar förväntningar (Figur 41). Av de myndigheter som kännetecknar sig som datadrivna följs 66 procent upp i myndighetsdialogen.

Den önskade framtida utveckling kopplat till AI som diskuteras i myndighetsdialogen varierar beroende på typ av myndighet. En liten myndighet anger att behovet av nödvändiga investeringar för att nyttja AI:s möjligheter diskuteras, medan ett forskningsinstitut lyfter att kompetensbehovet och den hög internationella nivå som krävs inom det aktuella sakområdet tas upp i dialogen. Samtidigt är det flera myndigheter som lyfter behovet av mer konkreta krav och förväntningar från regeringen och prioritering av förutsättningsskapande åtgärder, till exempel i följande citat.

Vi skulle välkomna en tydlighet i förväntan på utveckling inom området.

Vi ser gärna en tydligare dialog kring myndighetens behov av resurser för att kunna leva upp till förväntningarna på att använda och tillgängliggöra data.

Figur 41. Uppföljning av förväntningar på att arbeta datadrivet. P90 avser de 10 procent av myndigheterna med högst värden i AI-indexet, P10 motsvarande 10 procent med lägst värden i samma index.

Diskuteras förväntningar i myndighetsdialogen? P90, alla P10 i AI-indexet - Tabell

Föga förvånande har datadrivna myndigheter både strategier för AI-tillämpningar och använder data/dataanalys för att träna AI-baserade system eller tjänster i högre utsträckning än icke datadrivna myndigheter (Figur 42). Däremot visar vårt underlag att myndigheter som inte kännetecknas som datadrivna har en betydligt större förväntan på vilka möjligheter som kan skapas inom AI-området om man blir en datadriven myndighet.

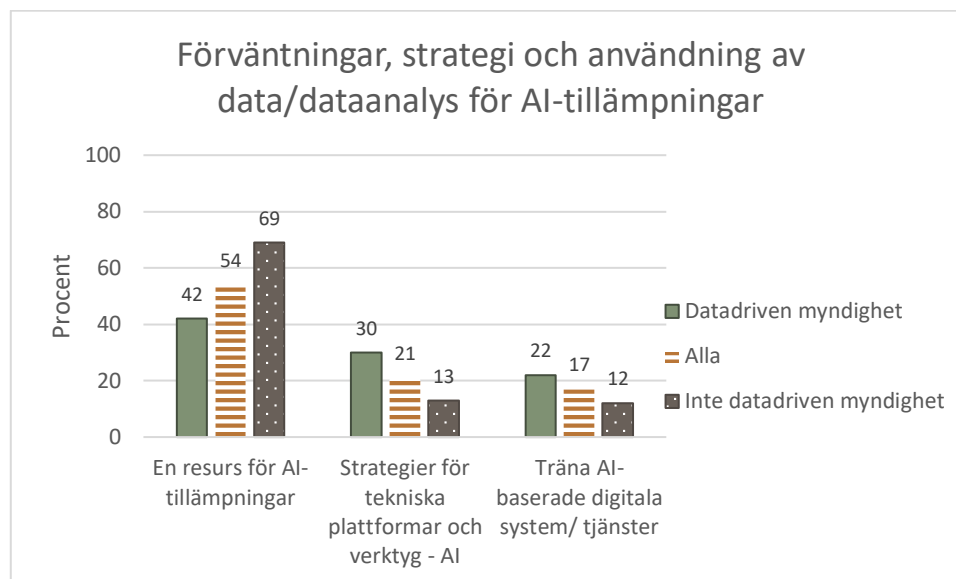
Samtidigt använder myndigheterna generellt sett data/dataanalys i mycket begränsad utsträckning för att träna AI-baserade system eller tjänster, och i någon högre utsträckning för att bidra till innovation (Figur 43).

Det finns också förväntningar på hur arbetssättet inom myndigheterna kommer att förändras (och i vissa fall redan har förändrats, även om flera uttrycker att detta är för tidigt att svara på). Generellt ser myndigheterna att en ökning av automatiseringen frigör tid för medarbetarna som därmed kan ägna sig åt mer kvalificerade uppgifter som ett resultat av ökad användning av AI. Man förväntar sig att mycket administrativt arbete kan effektiviseras och arbetsbelastningen minska, många ser stor potential inom systemutvecklingsområdet där arbetsuppgifterna kan komma att förändras och åter andra ser att tid kan frigöras för exempelvis fördjupade analyser. En myndighet ser framför sig att:

AI kommer att förändra i princip alla arbetsuppgifter myndigheten genomför. Vi kommer att bli mer effektiva och kunna leverera bättre på våra uppdrag.

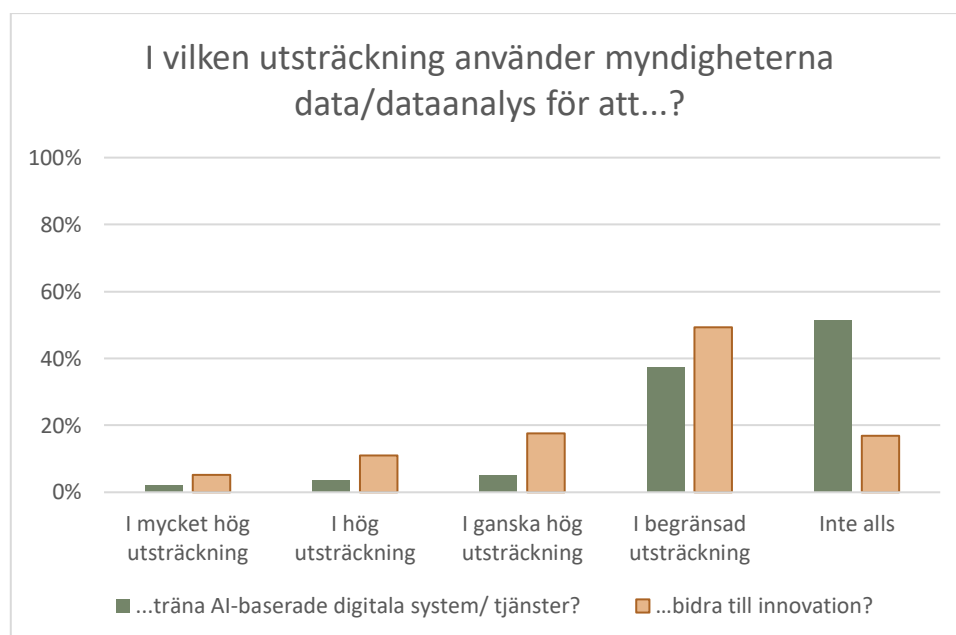
Majoriteten ser dock än så länge begränsad eller ingen påverkan på dagens arbetssätt.

Figur 42. Myndigheternas syn på fördelar/möjligheter genom att vara datadriven som organisation, strategier för AI-tillämpningar samt i vilken utsträckning data/dataanalys används för att träna AI-baserade digitala system/tjänster.

Förväntningar, strategi och användning av dataanalys för AI-tillämpningar - Tabell

Figur 43. Myndigheternas användning av data/dataanalys för att träna AI-baserade digitala system/tjänster respektive bidra till innovation generellt.

Användning av dataanalys för innovation - Tabell

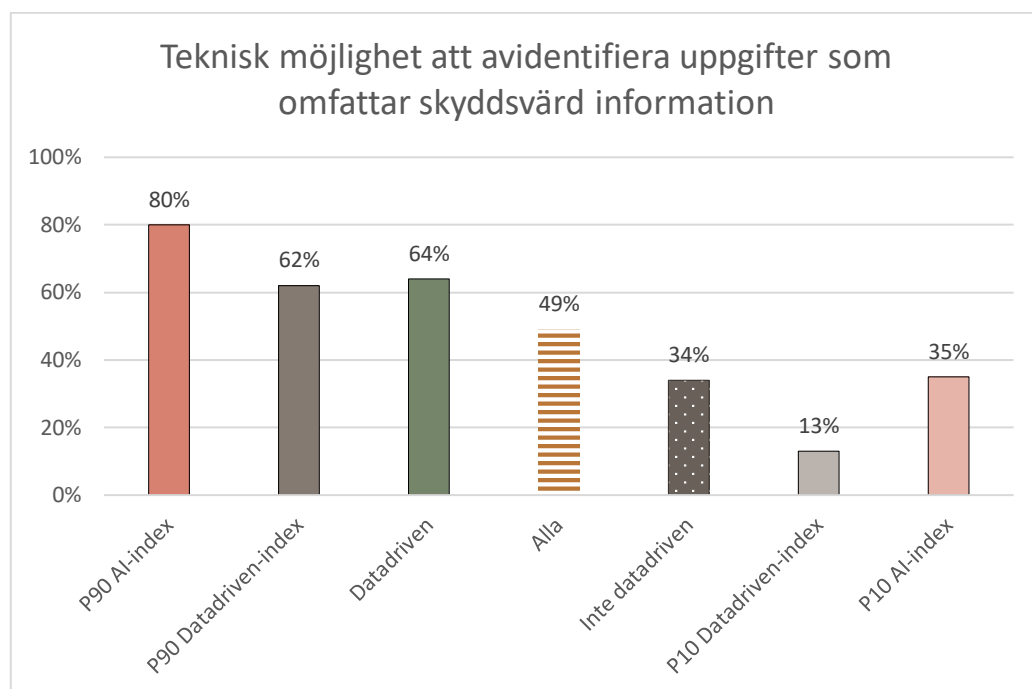
En förutsättning för att kunna träna AI-system är att myndigheterna också har tillgång till träningsdata. När data är integritetskänsligt eller skyddsvärt av andra skäl kan det vara möjligt att anonymisera eller maskera skarp data. Vi har under flera år frågat myndigheterna om de har tekniska möjligheter att avidentifiera uppgifter som omfattar

skyddsvärd information (kanske i första hand personuppgifter) och möjligheten till detta har under de senaste åren legat stadigt kring 50% för hela svarskollektivet. Även om enkätfrågan inte är direkt knuten till anonymisering av data för träningsändamål, så kan de ge en indikation om myndigheternas mognad inom området. Dataområdet, som omfattar träningsdata, är under stark utveckling, kopplat till den snabba utvecklingen av generativ AI och stora språkmodeller. Här ingår hur (egen) skarp data ska kunna anonymiseras, men också produktion av syntetisk data och modeller för köp av "icke-skarp" data.

Datadelning är viktigt för svensk konkurrenskraft och är även en förutsättning för att utveckla och använda digital teknik såsom AI. AI-modeller behöver kunna tränas på svenska data.³³

Det skiljer dock stort mellan myndigheterna där de myndigheter som presterar högst i våra index, och de som karaktäriserar sig som datadrivna, har denna möjlighet i betydligt större utsträckning än övriga (Figur 44).

Figur 44. Teknisk möjlighet att digitalt avidentifiera uppgifter som omfattar skyddsvärd information.

Teknisk möjlighet att avidentifiera uppgifter - Tabell

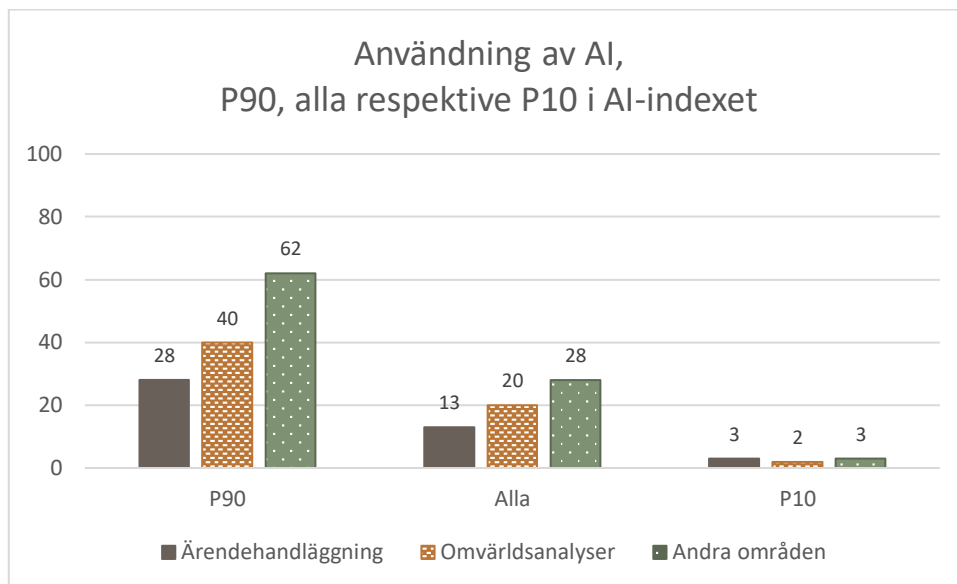
Inom vilka verksamhetsområden använder då myndigheterna AI? Vi har frågat om två områden, ärendehandläggning och omvärldsanalys, samt bitt myndigheterna specificera även andra områden där AI används (Figur 45). Det framgår av resultaten att

- Att användningen av AI är absolut störst hos de myndigheter som har högst AI-index (P90).

³³ Regeringens proposition 2024/25:1, s 116, [BP25_UO22_TRYCKLOV](#) (besökt 2025-05-26).

- Att de myndigheter som har lägst AI-index (P10) knappast använder AI alls.
- Att användningen av AI för omvärldsanalyser är tydligt större än användningen i ärendehandläggningen, men att båda dessa användningsområden överskuggas av det vi har sammanfattat som "andra områden", se vidare nedan.

Figur 45. Användning av AI, P90, alla respektive P10 i AI-indexet.

Användning av AI. P90, alla, P10 i AI-indexet. - Tabell

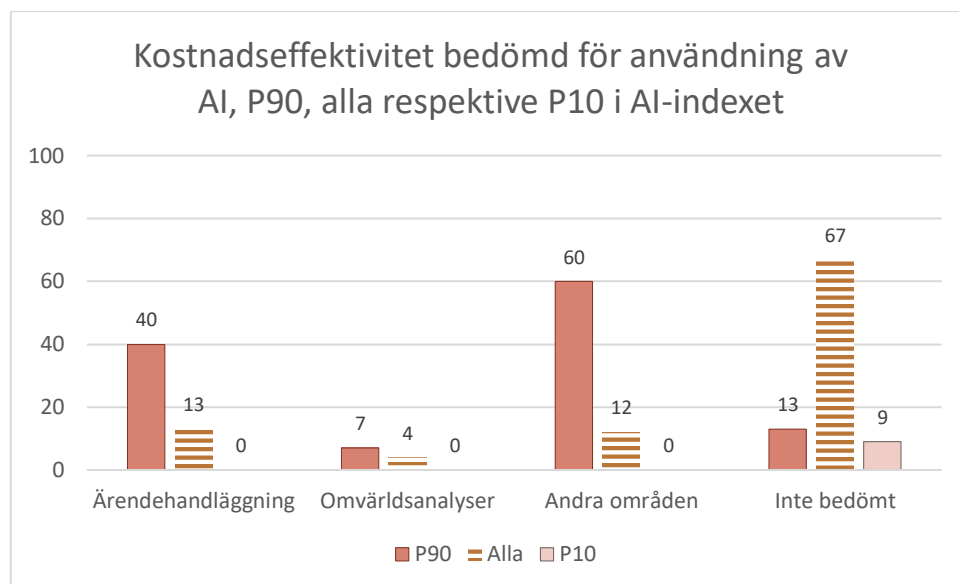
Bland de "andra områden" som angivits av myndigheterna är textredigering, textanalys, översättning, handskriftstolkning samt bildanalys, -generering samt video- och bildredigering dominerande. Även användning inom systemutveckling och intern eller extern kommunikation omnämns förhållandevis ofta, liksom sakområdesspecifika användningsområden.

I samband med denna fråga undrade vi också i vilken utsträckning myndigheterna bedömer kostnadseffektivitet när de utvecklar eller upphandlar AI-baserade lösningar. De svar vi fick pekar på att endast 20 procent av de myndigheter som använder AI också har bedömt kostnadseffektiviteten vid utveckling/upphandling av sådana lösningar. Inte ens de bäst presterande (P90 i AI-indexet) bedömer kostnadseffektiviteten inom ärendehandläggning eller omvärldsanalys i någon större utsträckning (Figur 46). Inom övriga verksamhetsområden är andelen högre, åtminstone för P90-myndigheterna, medan de 10 procent av myndigheterna som har lägst AI-index i princip aldrig har genomfört någon bedömning av kostnadseffektiviteten av att utveckla eller upphandla AI-lösningar. Här kan nämnas att Digg har tagit fram ett verktyg för beräkningar av nyttor och kostnader³⁴ som finns fritt tillgängligt för användning, och AI Sweden har nyligen

³⁴ [Beräkningsverktyg för nyttor och kostnader | Digg.](#)

publicerat ett white-paper om att utvärdera investeringar i AI-projekt³⁵. På Sveriges dataportal finns också stöd för AI-projekt i form av ett verktyg för självutvärdering.³⁶

Figur 46. Kostnadseffektivitet bedömd för användning av AI inom ärendehandläggning, omvärldsanalys och andra områden. P90, alla, respektive P10 i AI-indexet.

Bedömt kostnadseffektivitet för användning av AI. P90, alla, P10 i AI-indexet. - Tabell

Tillgången till data upplevs inte som ett stort hinder för användningen av AI internt i myndigheterna. Några myndigheter nämner dock, specifikt kopplat till AI, legacyproblem med gamla it-system, samt kompetensbrist eller hinder i lagar och regelverk.

Vi anser att det inte är ett hinder. Det är kvaliteten på datan som kan [utgöra] hinder för myndigheten. Förmågan att behandla datan för t.ex. AI-tillämpningar.

Myndigheterna ser också nyttor (såväl interna som externa) med ökad användning av AI. Nedan följer ett axplock av dessa.

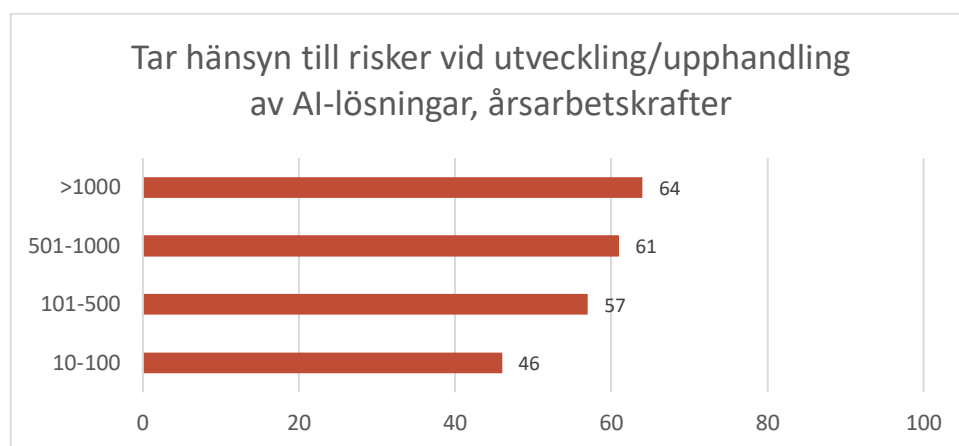
- Ökad innovation
- Förbättrade analyser
- Reducerade operativa kostnader
- Ökad effektivitet
- Bättre beslut
- Kortare handläggningstider
- Bättre service (till exempel genom snabba svar på invånarnas frågor)
- Mer och bättre statistik

³⁵ [Utvärdera investeringar i AI-projekt - en introduktion.](#)

³⁶ [Förtroendemodellen - Sveriges Dataportal.](#)

Vi har också undersökt i vilken utsträckning myndigheterna tar hänsyn till risker vid utveckling eller upphandling av AI-lösningar. 27 procent av myndigheterna anger att detta inte är relevant för deras verksamhet. Av de övriga tar 76 procent hänsyn till risker, och så många som 88% av myndigheterna med högst AI-index (P90). Det finns dock en tydlig skillnad (18 procentenheter) mellan större och mindre myndigheter, se Figur 47.

Figur 47. Andel myndigheter som tar hänsyn till risker vid utveckling eller upphandling av AI-lösningar, fördelat på myndigheternas storlek i årsarbetskrafter.

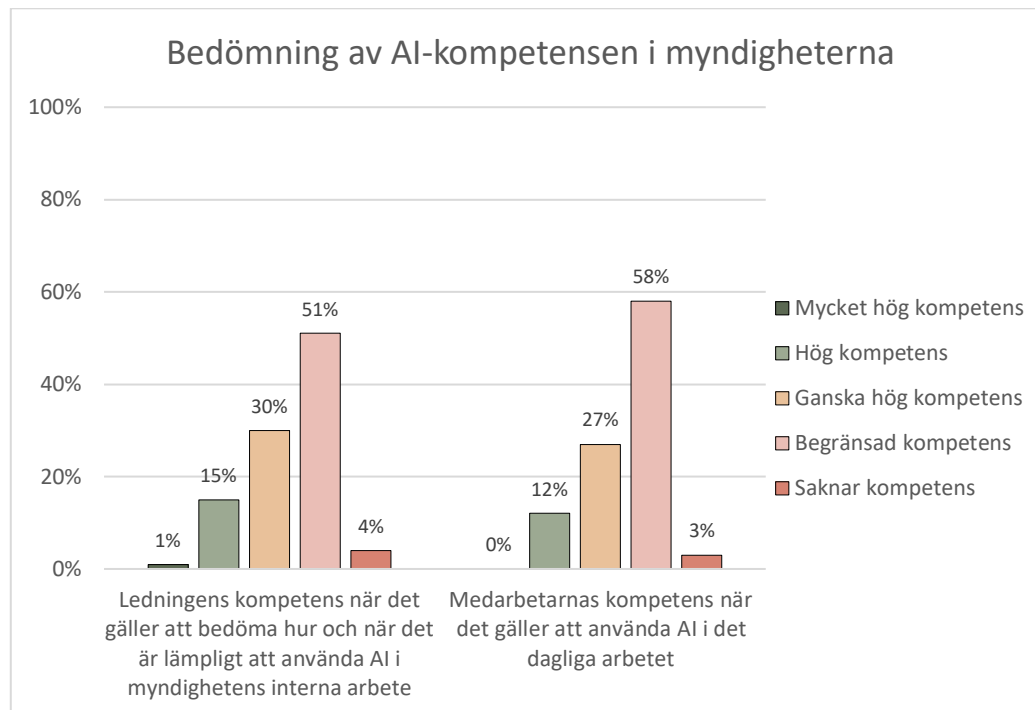

Tar hänsyn till risker vid upphandling/ utveckling, årsarbetskrafter - Tabell

3.2.2 Hur höjer myndigheterna kompetensen inom AI-området?

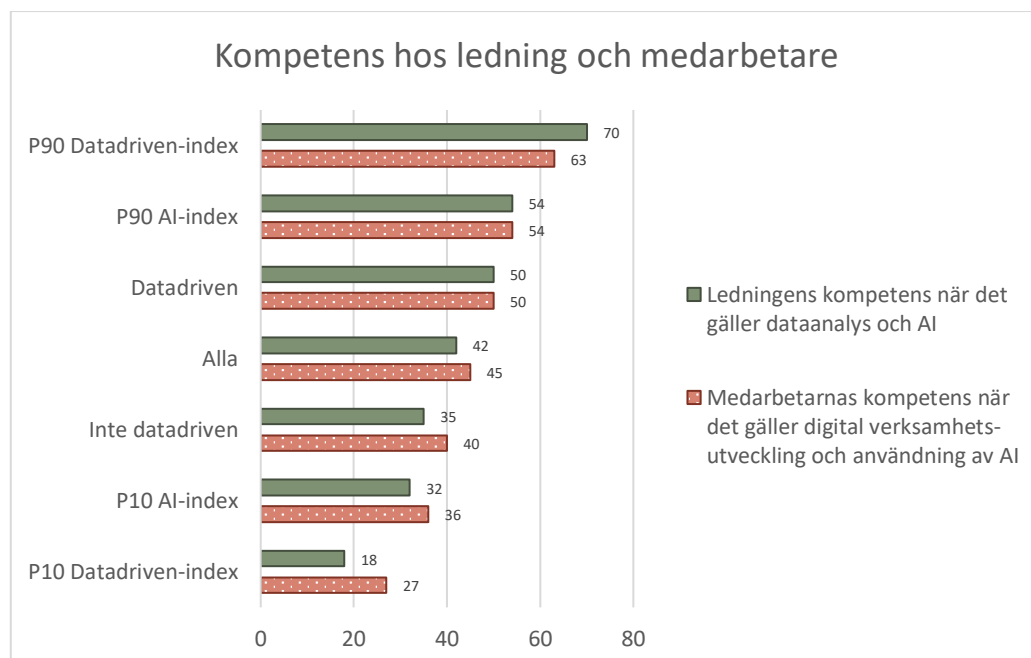
Kompetensen inom AI-området är generellt sett begränsad, det gäller såväl myndigheternas ledning som hos medarbetarna (Figur 48, Figur 49).

Figur 48. Bedömning av AI-kompetensen hos myndigheternas ledning respektive medarbetare.

Bedömning av AI-kompetensen - Tabell

Figur 49. Kompetensen inom digital verksamhetsutveckling, dataanalys och AI hos myndigheternas ledning respektive medarbetare.

Kompetens hos ledning och medarbetare - Tabell

Denna bedömning till trots har 70 procent av myndigheterna genomfört kompetenshöjande åtgärder inom AI-området under det senaste året, medan så många som 85 procent planerar för kompetenshöjande åtgärder inom området under nästkommande år.

De åtgärder som har genomförts under det senaste året är företrädesvis korta inspirationsföreläsningar eller seminarier. Hel- eller halvdagsutbildningar i till exempel promptkonstruktion för generativa AI-botar förekommer också. Endast ett mindre antal myndigheter har genomfört fördjupade utbildningar inom AI-området.

Myndigheterna planerar en rad olika typer av åtgärder inom AI-området under nästkommande år, både för ledare och för medarbetare, till exempel:

- Fler utbildningar, workshops, och kurser, bland annat med fokus på säkerhet, juridik, tillämpning av AI, samt promptkonstruktion
- Samarbete med AI Sweden
- AI-mognadsmätning i hela organisationen tillsammans med AI Sweden
- AI-utbildning på bredden
- Testmiljöer där medarbetare kan öka kompetensen genom praktiska övningar
- Framtagning av policyer och handledningar.

3.2.3 Samverka eller "själv är bäste dräng"?

Den svenska förvaltningsmodellen bygger på samverkan.

Myndigheten skall verka för att genom samarbete med myndigheter och andra ta till vara de fördelar som kan vinnas för enskilda samt för staten som helhet.³⁷

Målet för den statliga förvaltningspolitiken är en innovativ och samverkande statsförvaltning som är rättssäker och effektiv, har väl utvecklad kvalitet, service och tillgänglighet, och som därigenom bidrar till Sveriges utveckling och ett effektivt EU-arbete.³⁸

Digg följer regelbundet upp i vilken grad myndigheterna samverkar och presenterar årligen ett samverkansindex för den svenska statsförvaltningen (Figur 50, Figur 51).³⁹ Av detta kan vi se att samverkan generellt sett har ökat, men fortfarande ligger väl under 50 procent.

³⁷ §6 Myndighetsförordning (2007:515) | Sveriges riksdag (besökt 2025-05-02).

³⁸ Det förvaltningspolitiska målet: Mål för statlig förvaltning - Regeringen.se, En innovativ och samverkande förvaltning - 10 år med det förvaltningspolitiska målet (besökta 2025-05-02).

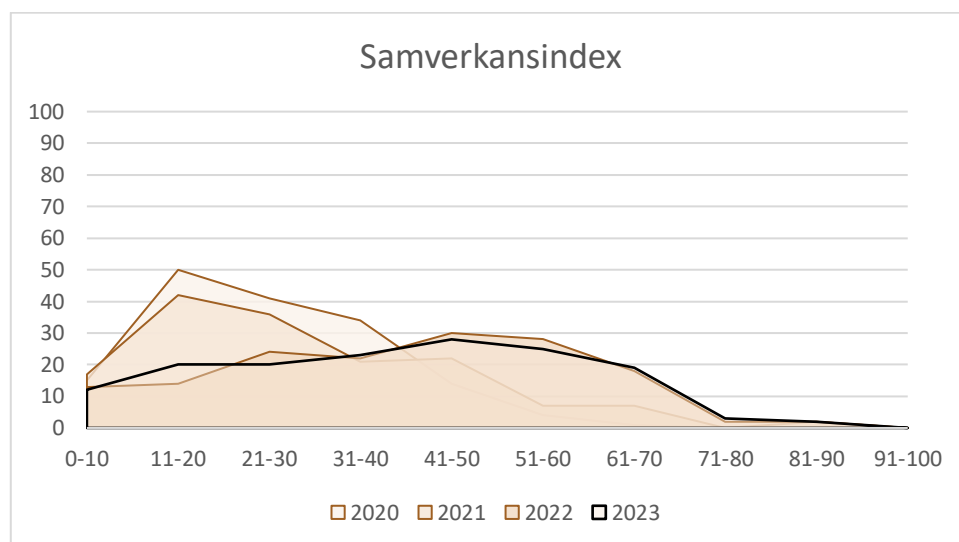
³⁹ Uppföljning av statliga myndigheters digitalisering - en enkätundersökning (besökt 2025-05-02).

Figur 50. Diggs samverkansindex 2020-2023.

Diggs samverkansindex 2020-2023 - Tabell

Figur 51. Samverkansindex 2020-2023, antal myndigheter per indexintervall. Figur 23 i rapporten [Uppföljning av statliga myndigheters digitalisering - en enkätundersökning](#).

Diggs samverkansindex per intervall 2020-2023 - Tabell

Hur ser det då ut inom AI-området? Vi har undersökt i vilken utsträckning myndigheterna samverkar vid utveckling eller upphandling av AI-lösningar. Resultatet är mycket tydligt – de myndigheter som har de högsta resultatet i AI-indexet (P90) samverkar i mycket hög utsträckning med andra inom samtliga undersökta områden. De myndigheter som får de lägsta resultaten i AI-indexet samverkar inte alls vid utveckling eller upphandling av AI-lösningar (Figur 52). 17 procent (medelvärde för alla fyra områden) anger att samverkan inte är relevant.

53 procent av myndigheterna anger dock att de planerar att samverka med andra aktörer under 2025, till exempel med AI Sweden, eSam, andra myndigheter, RISE, lärosäten samt olika leverantörer. Några myndigheter samverkar också på den internationella arenan.

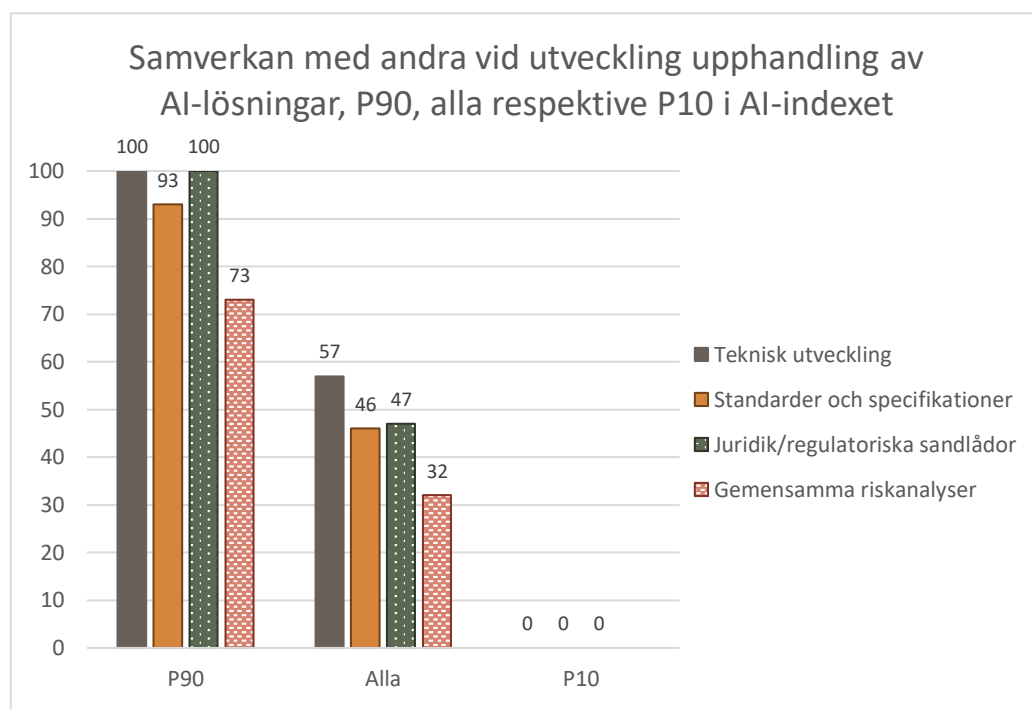
Myndigheterna nämner flera olika sätt att samverka, exempelvis genom att delta i forskningsprojekt tillsammans med lärosäten, genom att vara medlem i olika nätverk samt mer konkreta samverkansprojekt med andra aktörer. Myndigheter som inte har kommit så långt lyfter möjligheten att lära av andra, medan de som är involverade i framför allt forskning och konkreta utvecklingsprojekt ser tydliga positiva effekter av samverkan. Samtidigt är det viktigt att samverkan utmynnar i konkreta resultat och lärdomar.

Vi har bara upplevt positiva effekter av att samarbeta med andra, bla genom höjd kompetens, snabbare utveckling och att tillsammans kunna tackla problem.

Vi försöker lära oss av andra som gått före oss och ta del av deras erfarenheter, lärdomar och underlag.

Vi har haft många möten och diskussioner med ffa andra myndigheter, men det har sällan lett till konkreta samarbeten. Det har mer varit tips om hur andra har gjort.

Figur 52. Samverkan med andra vid utveckling/upphandling av AI-lösningar. P90, alla respektive P10 i AI-indexet.

Samverkan vid upphandling/utveckling av AI-lösningar - Tabell

4 Diggs reflektioner

Data och datadelning är centralt för AI. Data ökar möjligheten att dra nytta av AI och AI gör data mer värdefullt.⁴⁰ Men data kan användas till så mycket mer än bara AI, och aktiv datadelning är en förutsättning för att den digitala offentliga förvaltningen ska fungera på ett sammanhållet sätt. Sverige har också som medlemsland i EU förväntningar på sig att dela data även till andra EU-länder. EU-kommissionen betonar i sin datastrategi att tillgång till data och förmåga att använda den är en förutsättning för innovation och tillväxt.⁴¹

Internt – i respektive organisation – är data en viktig källa för allt ifrån strategiska verksamhetsbeslut till uppföljning och utvärdering av verksamheten samt som underlag för till exempel omvärlds- och riskanalyser. Dataanalys blir då en nödvändig komponent som gör det möjligt att ta till vara alla de fördelar det digitala samhället kan erbjuda.

Huvudfrågan i denna rapport – om myndigheterna är datadrivna eller ej – handlar således om de statliga myndigheternas förmåga att förvalta och använda data för olika typer av ändamål. Det är centralt för en datadriven offentlig sektor att kunna hantera och förvalta data och information på ett korrekt och säkert sätt, vilket till exempel kräver informationssäkerhetsklassning, strukturering och tillgängliggörande av data på ett sätt som gör det möjligt att på ett enkelt, enhetligt och effektivt sätt förstå både risker och möjligheter. Vad det innebär att faktiskt vara en datadriven förvaltning spänner över flera olika områden som kompetens inom teknik, digitalisering och offentlig förvaltning, men också att förstå och visualisera data vilket vi har försökt undersöka med årets enkät. Även ledningens förståelse, intresse och vilja att arbeta datadrivet är viktiga komponenter.

4.1 Informationen är basen i pyramiden...

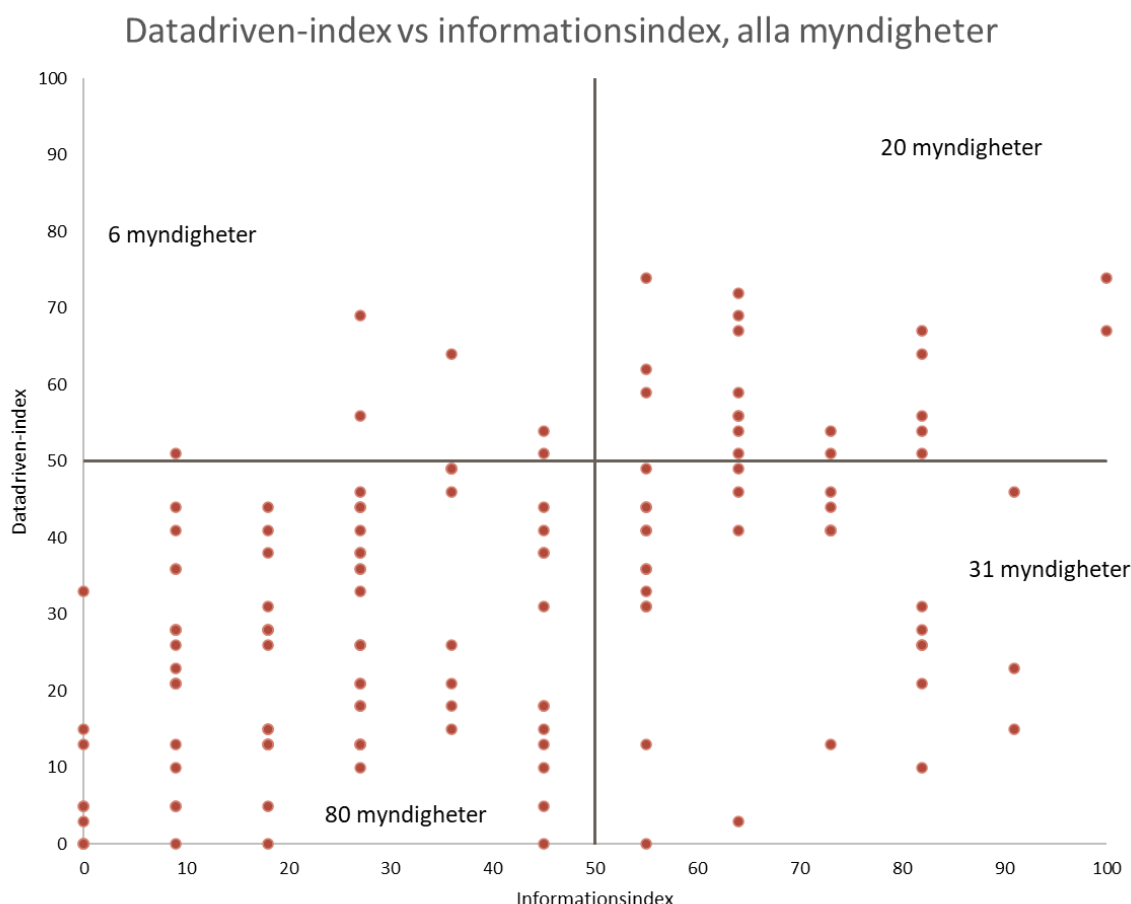
...eller, om man så vill, det första trappsteget.⁴² Utan strukturerad informationshantering, vilar både datadrivenheten och användningen av AI på lös grund. Vi har i Figur 15 visat att så många som 63 procent av de svarande myndigheterna har ett informationsindex under 50 (maxvärde 100). Den absoluta majoriteten av dessa uppvisar också ett lågt (under 50) datadriven-index. Tittar vi lite närmare på spridningen ser det ut som i Figur 53. Endast 15 procent av myndigheterna har både en strukturerad informationshantering och arbetar datadrivet.

⁴⁰ Ibid.

⁴¹ EU:s datastrategi - Europeiska kommissionen, [Europeiska dataområden - Sveriges Dataportal](#) (besökta 2025-05-19).

⁴² Se till exempel [23.4.2025 State of Data spaces in Finland - Google Presentationer](#), bild 3 (besökt 2025-05-19).

Figur 53. Datadriven-index vs informationsindex, alla myndigheter. Flera myndigheter kan dela samma datapunkt.

Datadriven, Informationsindex, Datadriven-index, AI-index per myndighet - Tabell

4.2 Nästa steg – att bli datadriven

Internationella studier visar att många organisationer tenderar att överskatta sin förmåga att vara datadriven och vi ser samma tendens här.⁴³ Som vi såg i Figur 9 är det så många som en tredjedel av de svarande myndigheterna som karaktäriserar sig som datadrivna, men samtidigt erhåller ett datadriven-index under 50 (maxvärde 100). Detta kan ses som ett resultat av den så kallade Dunning-Kruger-effekten⁴⁴ i kombination med att vår undersökning bygger på självskattning (och den allra första frågan i enkäten är huruvida myndigheten kännetecknar sig som datadriven). Generellt sett presterar dock de

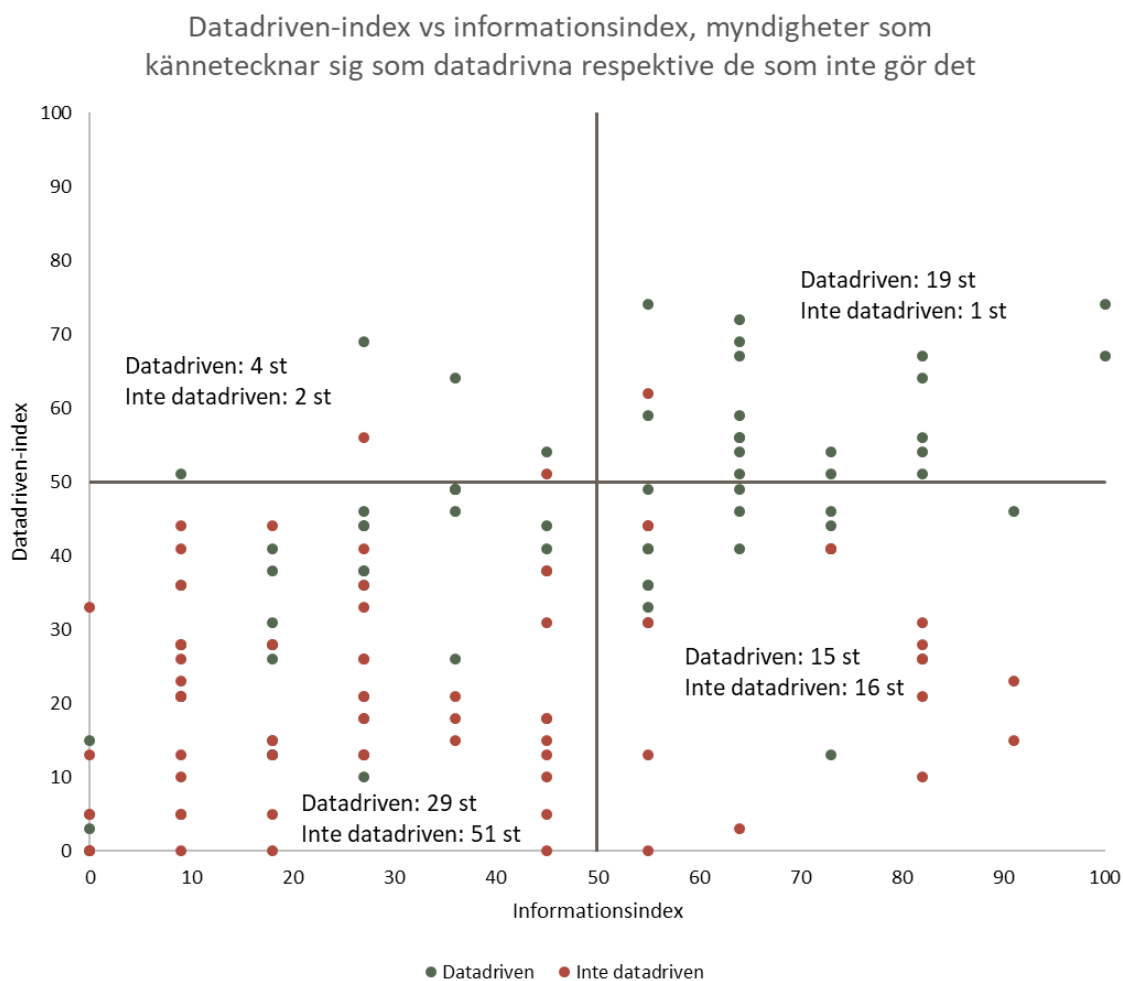
⁴³ <https://www.forbes.com/sites/brentdykes/2024/01/10/why-ai-isnt-going-to-solve-all-your-data-culture-problems/> (besökt 2025-05-21).

⁴⁴ Dunning-Kruger-effekten kan kortfattat beskrivas som att "Inkompetenta personer brukar överskatta sin förmåga, medan kompetenta personer tenderar att underskatta sin förmåga." [Dunning-Kruger-effekten | IDG:s ordlista](#) (besökt 2025-05-21).

myndigheter som kännetecknar sig som datadrivna betydligt bättre än de som inte gör det inom i princip samtliga undersökta områden, även om prestationen i många fall ligger på en låg nivå.

Så vad innebär det att vara datadriven? Vi har med våra tre index (information, datadriven, AI) försökt ta reda på vad organisationerna gör i praktiken och på så sätt balansera respondenternas självskattning. En förklaring till de genomgående låga resultaten i våra index kan vara att myndigheterna i stor utsträckning, även de som kännetecknar sig som datadrivna, är kvar på det första trappsteget (Figur 54).

Figur 54. Datadriven-index vs informationsindex, myndigheter som kännetecknar sig som datadrivna respektive de som inte gör det. Flera myndigheter kan dela samma datapunkt.

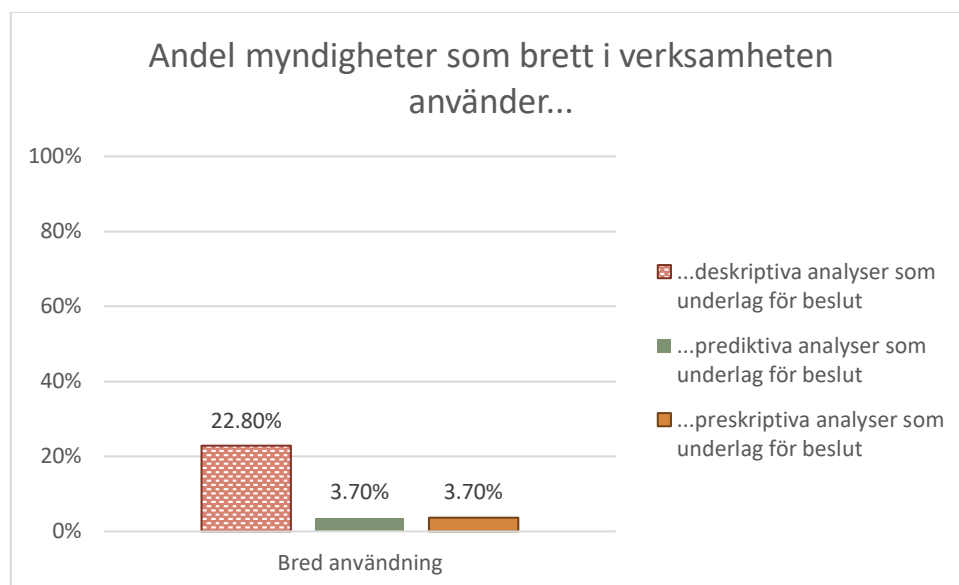
Datadriven, Informationsindex, Datadriven-index, AI-index per myndighet - Tabell

Vi har i denna rapport till exempel visat att myndigheternas strategier i huvudsak handlar om hantering och förvaltning av data och tekniska plattformar och verktyg, samt i viss mån om tillgängliggörande av data – medan strategier kring hur medarbetare och organisation ska utvecklas inom dataanalysområdet och dra nytta av data i verksamheten i stor utsträckning lyser med sin frånvaro.

*Du är inte datadriven bara för att du arbetar med data regelbundet. Det är vad du gör med data som spelar roll.*⁴⁵

Den övergripande bedömningen måste därför bli att datamognaden hos våra svarande myndigheter, med några få undantag, generellt sett är låg. Detta sett till den låga användningen av dataanalys, till exempel som underlag för beslut (Figur 55). Den genomsnittliga andelen myndigheter som använder dataanalys i hög eller mycket hög utsträckning för internt och externt värdeskapande⁴⁶ är endast 16 procent. En tredjedel av myndigheterna har systematiska arbetssätt för att använda insikter från dataanalys i dagligt beslutsfattande respektive i arbetet med framtida strategier.

Figur 55. Andel myndigheter som brett i verksamheten använder dataanalys som underlag för beslut.

Bred användning av dataanalys som underlag för beslut - Tabell

Regeringen betonar i budgetpropositionen den strategiska betydelsen av tillgång till data och förmåga att dela data.⁴⁷ Man lyfter också fram att standardiserad datadelning är avgörande för att öka effektiviteten och förenklar servicen.

*God datahantering genom hela värdekedjan är en nyckelkomponent och kan sammanfattas i de s.k. FAIR- principerna, dvs. att data ska vara sökbara, tillgängliga, kompatibla och användbara.*⁴⁸

Myndigheterna ser också fördelar med att bli mer datadrivna⁴⁹, i första hand interna sådana, men med bristande resurser och finansieringsproblem är det svårt att se att

⁴⁵ [Why AI Isn't Going To Solve All Your Data Culture Problems](#) (besökt 2025-05-21). Diggs översättning.

⁴⁶ 12 områden, se Bilaga 1.

⁴⁷ Regeringens proposition 2024/25:1, s 115, [BP25_UO22_TRYCKLOV](#) (besökt 2025-05-26).

⁴⁸ Ibid.

⁴⁹ Dessa fördelar ligger också i linje med liknande internationella studier och även följande studie gjord mot det svenska näringslivet: [Digitalizing Swedish industry: What is next?: Data analytics readiness assessment of Swedish industry, according to survey results - ScienceDirect](#) (besökt 2025-05-21).

myndigheterna på egen hand ska kunna prioritera upp dataområdet för att i förlängningen kunna ta hem nyttan, både för egen del och för samhället i stort. Datadelning och datadriven analys borde vara en självklarhet i 2020-talets offentliga förvaltning.

4.3 Att använda AI – pyramidens topp

Dagens allt överskuggande teknikfokus ligger på AI, i första hand generativ AI. De teknikberättelser⁵⁰ som cirkulerar, inte minst i media, bidrar direkt till överdriven optimism i beslutsfattandet, där ju mindre bekant en teknik är, desto större är den (ofta obefogade) optimismen om de positiva resultaten av att investera i den.⁵¹ Trots detta fortsätter teknikoptimistiska berättelser att rättfärdiga tilldelningen av offentliga medel och spela en betydande roll i att forma politiska agendor.⁵² Samtidigt lyfter mer återhållsamma röster nödvändigheten av att ”investera i rätt ordning” så att nyttan kan realiseras.⁵³

Vår undersökning visar att flera myndigheter har ”hoppat på” AI-tåget utan att arbeta ordentligt med informationshantering, datakvalitet et cetera. Detta är dock inte unikt vare sig för Sverige eller för offentliga aktörer.

Wavestone/NVP noterar bland annat att andelen undersökta organisationer⁵⁴ som anser sig ha skapat en datadriven kultur respektive etablerat en data- och analyskultur mer än fördubblats mellan åren 2023 och 2024 från att tidigare ha legat på en relativt stabil nivå, med en snarare nedåtgående än ökande trend sedan 2019.⁵⁵ Författarna menar att detta skifte med allra största säkerhet beror på tillkomsten och synligheten av generativ AI, men att detta i sig inte innebär de kulturförändringar som organisationerna anser sig ha uppnått.

*Precis som att du inte åtgärdar din partners dåliga matlagningskunskaper genom att beställa hämtmat, är AI bara en ersättning, inte ett botemedel. Genom att automatisera eller komplettera en process eller uppgift med AI kan du göra den mer produktiv, men det kommer inte att ha någon påtaglig inverkan på den underliggande datakulturen.*⁵⁶

Myndigheterna nyttjar i alltför liten utsträckning de möjliga nyttor som finns att hämta med avancerad dataanalys och de utbildningar inom AI som myndigheterna satsar på är i många fall grunda och översiktliga. Strategier och kompetens (i synnerhet hos ledningen) för att kunna använda och dra nytta av AI och dataanalys på ett genomtänkt och strategiskt

⁵⁰ Eng. Tech narratives.

⁵¹ [Toward intelligence or ignorance? Performativity and uncertainty in government tech narratives - ScienceDirect](#) (besökt 2025-05-21).

⁵² Se till exempel [Ökad kunskap om artificiell intelligens ska förenkla för företag - Regeringen.se](#), [Uppdrag att stödja kommunernas användning av artificiell intelligens inom socialtjänsten - Regeringen.se](#), [Uppdrag om AI till myndigheter inom kulturområdet - Regeringen.se](#), [AI-kommissionens Färdplan för Sverige - Regeringen.se](#) (besökta 2025-05-21).

⁵³ [Risk för svenskt självsmål inom AI, skriver Rekathati och Lenas](#) (besökt 2025-05-21).

⁵⁴ Chefer med ledande befattningar inom data, analys och AI hos över 100 olika Fortune 1000- och ledande globala organisationer under 2023 deltog i 2024 års undersökning.

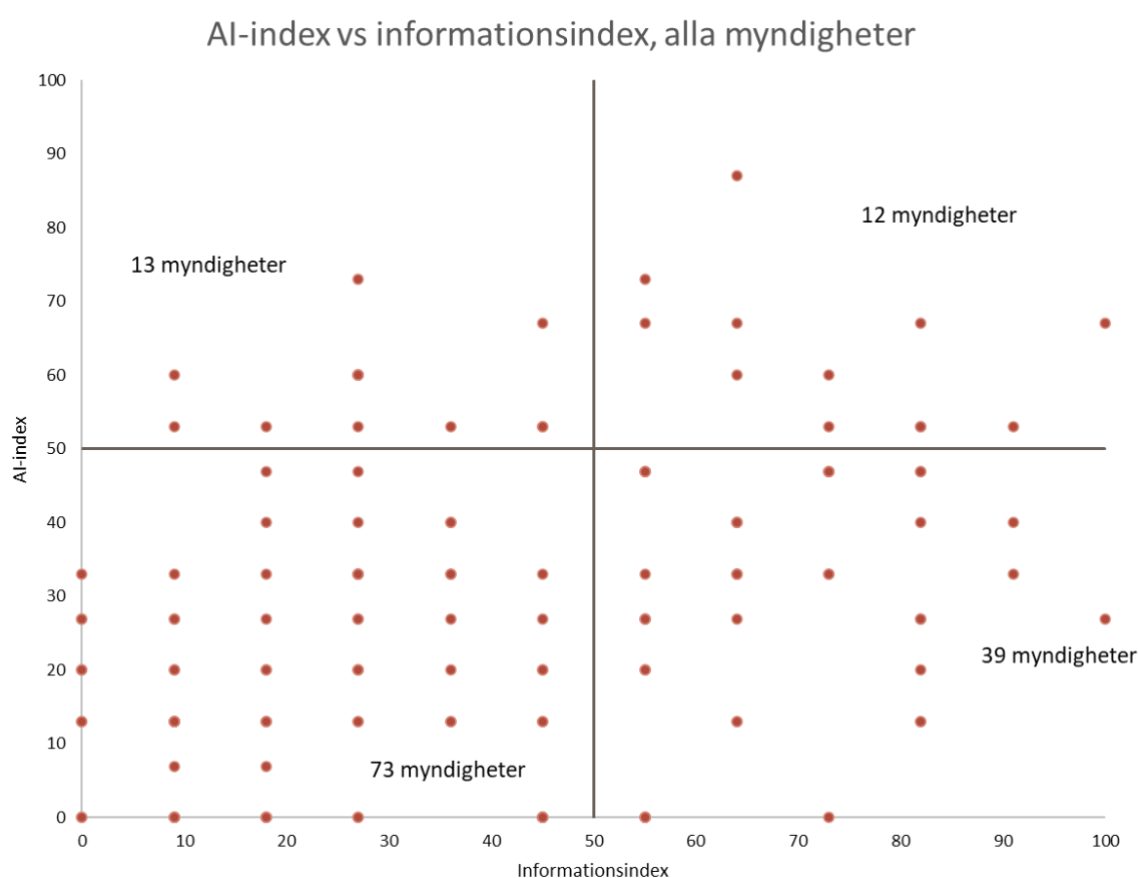
⁵⁵ [Data and AI executive leadership survey 2024 | Wavestone](#) (besökt 2025-05-26).

⁵⁶ [Why AI Isn't Going To Solve All Your Data Culture Problems](#) (besökt 2025-05-26). Diggs översättning.

sätt saknas i stor utsträckning. Ledningens roll när det gäller att skapa en stark datakultur är även belagd i internationella undersökningar.⁵⁷ Man menar till och med att det är omöjligt att bygga en varaktig datakultur utan starkt stöd från ledningen. Dock var endast en knapp tredjedel av respondenterna i Alations undersökning⁵⁸ mycket övertygade om att "deras ledning ser ett samband mellan att investera i data och analys och att ligga steget före konkurrenterna."

Endast ett fåtal myndigheter har både ett högt informationsindex och dito AI-index (Figur 56), detsamma gäller myndigheter med högt datadriven-index och högt AI-index, dessa är till och med ännu färre (Figur 57).

Figur 56. AI-index vs informationsindex, alla myndigheter. Flera myndigheter kan dela samma datapunkt.

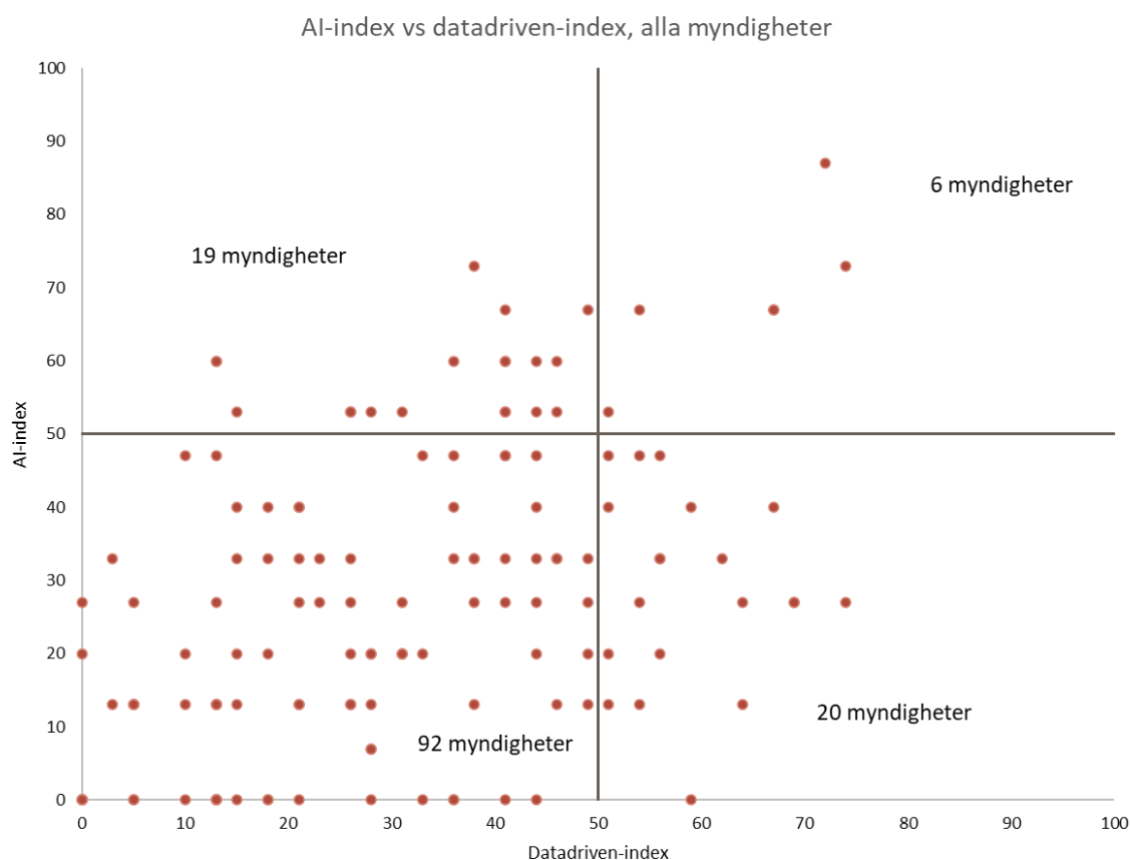

Datadriven, Informationsindex, Datadriven-index, AI-index per myndighet - Tabell

⁵⁷ Ibid, [The State of Data Culture Maturity \(Alation Research Report\)](#) (besökta 2025-05-26).

⁵⁸ Undersökningen genomfördes i september 2023 och genererade 292 svar från en rad olika dataexperter i Nordamerika, Europa, Asien-Stillahavsområdet och Latinamerika. [The State of Data Culture Maturity \(Alation Research Report\)](#) (besökt 2025-05-26).

Figur 57. AI-index vs datadriven-index, alla myndigheter. Flera myndigheter kan dela samma datapunkt.

Datadriven, Informationsindex, Datadriven-index, AI-index per myndighet - Tabell

4.4 Lärosätena – självuppfattning och självuppskattning

Vi konstaterade i inledningen till rapporten (sidan 9) att oproportionerligt många av våra lärosäten avstod från att besvara enkäten i år. Några av dessa motiverade sina beslut att avstå och vi fick också in många fritextkommentarer från just lärosäten som tyder på att man har svårt att hantera just frågor kring dataanalys och en datadriven organisation inom högskolor och universitet. En motivering för att avstå från ett lärosäte anger i korthet att:

...de specifika frågeställningarna inte är anpassade för vår verksamhet på ett sätt som skulle möjliggöra relevanta och meningsfulla svar.

I huvudsak kan två kategorier av svar ses i fritextsvaren, vissa menar att det är svårt att ge ett helhetsperspektiv för myndigheten, och vissa anger att dataanalys och datadriven organisation inte är tillämpligt för myndigheten.

Forskningen och uppdragsverksamheten är helt data/informationsdriven och det speglar delar medan den klassiska förvaltningsmyndighetsdelen inte ser likadan ut.

Vår kärnverksamhet har arbetat med dataanalys och prediktion via maskininlärning under decennier, medan ledning och förvaltning inte har det.

Den här enkäten passar inte på en verksamhet som ett universitet.

Vi upplevde att frågorna var svåra att applicera på vår verksamhet som universitet.

En datadriven organisation kännetecknas av att den ofta analyserar data för att fatta välgrundade beslut. Få organisationer är datadrivna inom hela sin verksamhet, mer vanligt är att vissa avdelningar och funktioner analyserar data oftare jämfört med övriga delar inom verksamheten. Utifrån detta resonemang är det förståeligt att det är svårt att ge en helhetsbild för myndigheten. Svårigheten att ge en helhetsbild ökar förmodligen om myndigheten inte tidigare har reflekterat över i vilken utsträckning dataanalys används vid beslutsfattande.

Vi har därför valt att i denna rapport diskutera just lärosätenas fritextsvar om att dataanalys och en datadriven organisation inte är tillämbart mer ingående.

Enligt Nguyen et al. (2020)⁵⁹ finns det tre forskningsområden som behandlar hur Analytics⁶⁰ används inom högre utbildning:

- "Learning Analytics" som fokuserar på forskning som rör kursnivå,
- "Educational Data Mining" som fokuserar på avdelningsnivå, institutions eller fakultetsnivå, och
- "Academic Analytics" som fokuserar på region, nationell, eller internationell nivå.

Stojanov and Daniel (2024)⁶¹ presenterade nyligen en undersökning över hur Big Data och dataanalys hade tillämpats inom högre utbildning. Resultatet från deras undersökning visade på att det fanns användningsområden som stöttade studenter, lärare och administrativ personal.

Vi menar, baserat på bland annat dessa undersökningar att dataanalys och datadriven organisation är tillämbart inom högre utbildning. Exempel på hur dataanalys kan tillämpas inom högskolor och universitet kan vara:

- När studenter söker till kurser och program skapas data som kan analyseras. För den aktuella antagningsomgången kan exempelvis analyser göras utifrån söktryck, antagningspoäng, köns- och åldersfördelning.
- Varje kursregistrering och examinationsmoment genererar data som kan analyseras utifrån antalet studenter som är registrerade, andelen som klarar kursen på första

⁵⁹ Nguyen, A., Gardner, L., & Sheridan, D. (2020). Data Analytics in Higher Education: An Integrated View. Journal of Information Systems Education, 31(1), 61-71. <https://research.ebsco.com/linkprocessor/plink?id=69716f48-9c04-3d42-b282-5f5424be99c5>.

⁶⁰ Med Analytics avses att transformera data till insikter för att fatta bättre beslut, till skillnad från dataanalys som innebär att just analysera data ([Full article: Research challenges and opportunities in business analytics](#)) (besökt 2025-05-28).

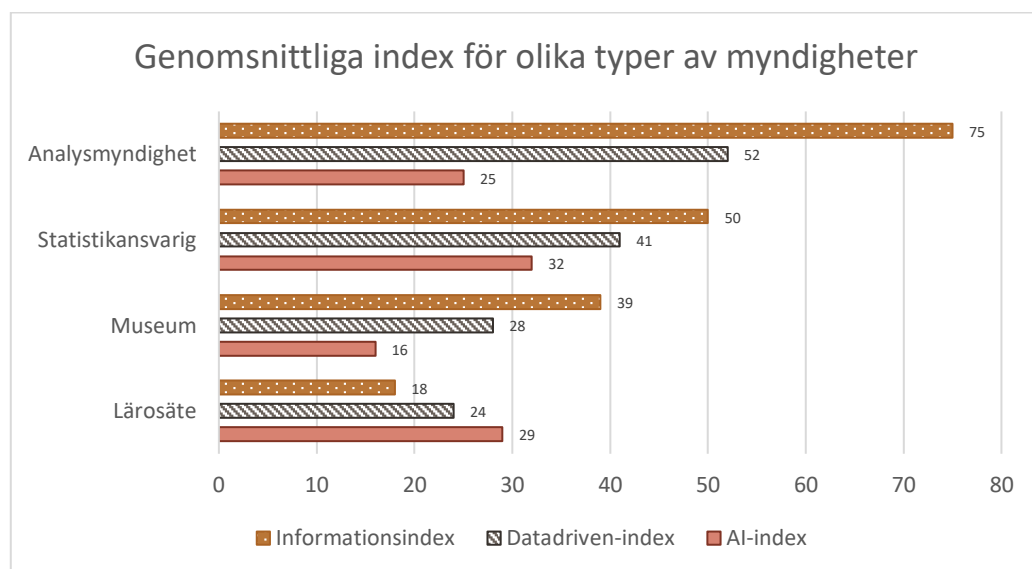
⁶¹ Stojanov, A., & Daniel, B. K. (2024). A decade of research into the application of big data and analytics in higher education: A systematic review of the literature. Education and Information Technologies, 29(5), 5807-5831. [A decade of research into the application of big data and analytics in higher education: A systematic review of the literature | Education and Information Technologies](#)

försöket, genomströmning per kursomgång, könsfördelning, och fördelning av examinationstyper.

- Enligt Högskoleförordningen ska alla studenter som deltar i en kurs ha möjlighet att framföra sina synpunkter i en kursvärdering. Utifrån kursvärderingen kan berörda lärare bilda sig en uppfattning om det finns mycket eller lite frustration i en kurs. Om kursen har getts flera gånger kan en analys göras för att utreda om studenternas frustration minskar över tid.
- Varje lärosäte har ett kvalitetssystem som samlar in data om kurser och program. Inom ramen för kvalitetssystemet kan insamlad data analyseras utifrån lärosätets egna kvalitetsindikatorer.
- Studenter som inte fullföljer sin utbildning får konsekvenser i form av lägre ekonomisk ersättning till institutioner och att det finns studieplatser som inte utnyttjas. Dataanalys kan tillämpas för att fånga upp studenter som är i riskzonen för att hoppa av sina studier och för att analysera andelen studenter som är kvar i respektive årskull.
- Med hjälp av statistik från Universitets- och högskolerådet kan också omvärldsanalyser utföras på ett nationellt plan.

Samtidigt ser vi också att lärosätena relativt sett presterar lägre än andra typer av myndigheter i våra index (Figur 58). Lärosätena är också den enda av de redovisade myndighetstyperna där både datadriven- och AI-indexen är högre än informationsindexet, det vill säga de uppvisar en "omvänd" resultatfördelning mellan de tre indexen. Frågan blir därmed i vilken utsträckning lärosätena kan nyttja fördelar och möjligheter med AI fullt ut, utan att ha full kontroll på informationen eller vara datadrivna?

Figur 58. Genomsnittliga AI-, datadriven- respektive informationsindex för några olika typer av myndigheter.

Index för olika typer av myndigheter - Tabell

Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (ESO) undersöker i en nyligen utgiven rapport i vilken utsträckning och inom vilka områden artificiell intelligens kan tänkas ge nya möjligheter till att effektivisera och möta arbetskraftsbehovet i offentlig sektor och ger

en lägesbild över utmaningar och användning av AI i offentlig sektor.⁶² Man konstaterar bland annat att det kan finnas en betydande outnyttjad potential för flera funktionella sektorer (i enlighet med COFOG-standarden⁶³), såsom utbildningssektorn och i statlig sektor överlag. Det framgår också att efterfrågan på AI-kompetens är hög i allmän offentlig förvaltning och utbildningssektorn och lägre men jämförbar med privat sektor i sektorerna näringslivsfrågor, samhällsskydd och rättsskipning, och försvar.

I rekommendation 4 noteras i ESO-rapporten att:

Data och datadelning är centralt för AI, vilket framgår av denna rapport. Tillgång till högkvalitativa data om verksamheten ökar en organisations och offentlig sektors möjligheter att dra nytta av kraftfulla AI-analyser, och AI gör data mer värdefulla.⁶⁴

Lärosätenas svårighet att besvara enkäten⁶⁵ och deras överlag låga resultat i samtliga tre index ger indikationer om att fördjupade analyser och särskilda insatser vad gäller lärosätenas informations- och datamognad kan vara påkallade. Knappt hälften av de svarande myndigheterna upplever också att olika typer av kompetensbrist utgör hinder för att bli mer datadriven. Inte minst blir detta relevant sett till lärosätenas mycket viktiga roll i nuvarande och framtida kompetensförsörjning inom området.⁶⁶

4.5 Hur når vi en högre data- och AI-mognad?

4.5.1 Externa förväntningar och incitament

Sedan tidigare har vi tydliga indikationer på att externa incitament⁶⁷ är avgörande för att myndigheterna ska samverka och även sträva mot det som brukar kallas "förvaltningen som en plattform", det vill säga sådant som handlar mer om det gemensamma och mindre om det egna myndighetens resultat och interna nytta.⁶⁸ Uppföljning i myndighetsdialogen påverkar också myndigheternas prestation positivt i samtliga våra index.⁶⁹

I årets undersökning ser vi att de interna incitamenten för att bli mer datadriven överväger och att en stor andel av myndigheterna (knappt 40 procent) helt saknar externa

⁶² [Algoritmer för allmän nytta - en ESO-rapport om AI, produktivitet och arbetskraftsbehovet i offentlig sektor, ESO-rapport 2025:2](#) (besökt 2025-05-19).

⁶³ [Manual on sources and methods for the compilation of COFOG statistics — Classification of the Functions of Government \(COFOG\) — 2019 edition - Products Manuals and Guidelines - Eurostat](#) (besökt 2025-04-25).

⁶⁴ [Algoritmer för allmän nytta - en ESO-rapport om AI, produktivitet och arbetskraftsbehovet i offentlig sektor, ESO-rapport 2025:2](#) (besökt 2025-05-19).

⁶⁵ I flera fall har lärosätena kommenterat att svårigheten att svara gör att svaren inte är representativa för myndigheten som helhet.

⁶⁶ Se till exempel [Digital kompetens - perspektiv på digitalisering, Framtidens kompetensbehov för digital strukturuomvandling, TECHSVERIGE-RAPPORT-KOMPETENSBEHOVEN-INOM-TECH-ONLINE-VERSION.pdf](#) (besökta 2025-05-20).

⁶⁷ Instruktion, regleringsbrev, regeringsuppdrag, EU-lagstiftning.

⁶⁸ [Uppföljning av statliga myndigheters digitalisering 2022 | Digg, Uppföljning av statliga myndigheters digitalisering 2023 | Digg](#) (besökta 2025-05-20).

⁶⁹ [Uppföljning av statliga myndigheters digitalisering 2020 | Digg, Uppföljning av statliga myndigheters digitalisering 2023 | Digg](#) (besökta 2025-05-20).

incitament. Samtidigt är det tydligt att de myndigheter som följs upp avseende förväntningar på att arbeta datadrivet i myndighetsdialogen också presterar betydligt bättre i både datadriven- och AI-indexen. Detsamma gäller informationsindexet. Hälften av myndigheterna saknar helt förväntningar i myndighetsdialogen när det gäller att vara datadriven.

Mot bakgrund av ovanstående resultat och de förhållandevis låga värden som myndigheterna uppvisar i samtliga våra index är det rimligt att anta att tydliga externa incitament, inte minst i instruktioner, regleringsbrev och myndighetsdialoger, skulle påverka myndigheternas benägenhet att arbeta datadrivet positivt. Ett steg i rätt riktning är det regeringsuppdrag avseende gemensam datainsamling och datadelning av statlig finansiering till företag och företagsfrämjande aktörer som ska redovisas i februari 2027.⁷⁰

Regeringens nya digitaliseringsstrategi för 2025-2030 lägger stort fokus på data- och AI-frågor.⁷¹ I strategin betonas vikten av datadrivna analyser. Regeringen avser bland annat att ge Digg i uppdrag att inrätta ett råd för digital infrastruktur, interoperabilitet och datadriven utveckling. Dessa och andra i strategin aviserade intentioner borgar för starkare externa incitament för datadrivenhet och dataanalys framöver, vilket kan öka utvecklingstakten i den svenska förvaltningen.

4.5.2 Interna prioriteringar

Under de år vi har undersökt vilka hinder myndigheterna ser när det gäller digital verksamhetsutveckling, har finansiering återkommit i topp varje år, följt av lagar och regelverk och på tredje plats kompetensbrist. I årets undersökning, där vi frågat efter hinder för att bli mer datadriven, ligger tidsbrist och finansiering i topp, följt av ett kluster av olika typer av kunskaps- och kompetensbrister. Att tidsbrist och bristande finansiering ses som de största hindren för att bli mer datadriven är relativt unikt för Sverige, i internationella studier inom området toppar normalt sett kunskaps- och kompetensbristerna listan medan tid och finansiering ses som mindre hinder.⁷²

Altinget genomförde i december 2023 en enkät om det generella besparingskravets konsekvenser vilket vi redovisade i uppföljningsrapporten för år 2023.^{73,74} Majoriteten av de svarande myndigheterna⁷⁵ uppgav då att de skulle arbeta för att utveckla arbetssätt och processer för att hantera besparingarna, men nästan lika många (14 myndigheter) svarade att de avsåg att sänka ambitionsnivån. På tredje plats angav myndigheterna att de skulle se

⁷⁰ Uppdrag om gemensam datainsamling och datadelning av statlig finansiering till företag och företagsfrämjande aktörer - Regeringen.se (besökt 2025-05-22).

⁷¹ Sveriges digitaliseringsstrategi 2025-2030 (besökt 2025-05-30).

⁷² 13 Organizations' Attempts to Become Data-Driven: Business & Management Journal Article | IGI Global Scientific Publishing (besökt 2025-05-27), In search of the citizen in the datafication of public administration - Heather Broomfield, Lisa Reutter, 2022 (besökt 2025-06-03).

⁷³ Regeringen föreslår åtgärder för att effektivisera statsförvaltningen - Regeringen.se, Så hanterar myndigheterna regeringens sparkrav - Altinget (besökta 2025-05-20).

⁷⁴ Uppföljning av statliga myndigheters digitalisering 2023 | Digg (besökt 2025-05-20).

⁷⁵ 21 av de 30 största myndigheterna besvarade Altingets enkät.

över stödfunktioner som administration, IT och liknande. Detta antyder att inte ens de största myndigheterna har resurser för kontinuerlig utveckling med minskade medel.

Den övergripande bilden visar att myndigheterna behöver stöd i att kunna prioritera dessa frågor. Regeringen har nyligen tillfört medel⁷⁶ inom AI-området. Man satsar också på datadelning genom att till exempel öppna upp SCB:s allmänna företagsregister i syfte att göra det enklare för företag att skapa nya produkter och tjänster, och för privatpersoner att få del av information.⁷⁷

*Regeringen kommer [...] främja användningen av AI i Sverige för stärkt konkurrenskraft och ökad välfärd.*⁷⁸

Men, om vi ska lyckas med att etablera en stark datakultur och datadrivenhet hos statliga myndigheter, krävs incitament och möjlighet att satsa på data- och informationshantering, dataanalys och andra grundläggande förmågor som diskuteras i denna rapport och som utgör basen i en datadriven organisation. I detta arbete kan stöd hämtas från regeringens digitaliseringsstrategi och de åtgärder som aviserats där.⁷⁹

4.5.3 Att etablera en datadriven kultur

Förändringsledning har, som alltid när förändring ska genomföras, en viktig roll att spela även när en organisation ska skapa eller skala upp en datadriven kultur och användningen av dataanalys och "Analytics". Användningen av förändringsledning i just detta syfte beskrevs som fragmenterad i en undersökning av några olika organisationer där man lyckats skapa ett "sense of urgency" men i stort misslyckats med förändringsarbetet trots att man fått ett genomförandebeslut från ledningen.⁸⁰

Kesari lyfter fyra nyckelfaktorer för att bygga en datadriven kultur:⁸¹

- Aktivt engagemang från ledningen krävs för att en datadriven kultur ska kunna etableras, och eftersom beslutsfattande med data kräver en förändring i hur människor utför sina jobb, kräver detta aktiv förändringsledning. Ledningen måste ta ansvar och regelbundet kontrollera att alla betraktar data som en del av sitt arbete och att det inte bara är IT-avdelningens eller datateamets ansvar. Ledare måste också aktivt och synligt använda data- och AI-lösningar – som en del av sitt arbete, i möten och för organisationsöversyner samt främja en miljö av nyfikenhet för att uppmuntra anställda att ifrågasätta processer, föreslå innovationer och ta kalkylerade risker för att förändra status quo.

⁷⁶ Se till exempel Regeringens vårandringsbudget 2025, Prop. 2024/25:99, s 12, s 18, [Vårändringsbudget 2025](#) (besökt 2025-05-26).

⁷⁷ [SCB:s dataregister blir avgiftsfritt och öppet - Regeringen.se](#) (besökt 2025-05-26).

⁷⁸ Regeringens proposition 2024/25:1, s 115, [BP25_UO22_TRYCKLOV](#) (besökt 2025-05-26).

⁷⁹ [Sveriges digitaliseringsstrategi 2025–2030](#) (besökt 2025-05-30).

⁸⁰ [13 Organizations' Attempts to Become Data-Driven: Business & Management Journal Article | IGI Global Scientific Publishing](#) (besökt 2025-05-27).

⁸¹ [Building a Data-Driven Culture: Four Key Elements](#) (besökt 2025-06-02).

- Databeredskap - grunden som säkerställer att data av god kvalitet är lättillgänglig för rätt person vid rätt tidpunkt. Detta innefattar både att effektivisera åtkomsten till data (investera i plattformar och styrningspolicyer) och att förse individer med färdigheter för att använda data för att underbygga sina beslut (inte bara utbilda i verktyg, utan också hjälpa dem att tänka kritiskt, tolka data och utveckla en djupare förståelse för att få fram handlingsbara insikter).
- Samverkan som en förutsättning för innovation, verksamhet och it tillsammans. För att samverkan ska lyckas måste kommunikationsutmaningarna minskas med ett gemensamt språk – gemensam datakunskap ger teammedlemmarna möjlighet att dela insikter och delta i samarbetande, välgrundade och datadrivna diskussioner.
- Mätbara verksamhetsmål – definierade nyckeltal som fångar framgångsscenarier och säkerställer att alla viktiga intressenter accepterar dessa mål och hur de kommer att mätas. Om nödvändigt behöver processer för att samla in den data som behövs införas för att säkerställa att tillräcklig data finns tillgänglig före och efter att ett initiativ lanseras. Erkänn och belöna de involverade viktiga intressenternas prestationer för att motivera inte bara teammedlemmar utan också inspirera hela organisationen att experimentera med datadriven innovation.

Exempelvis Storm och Borgman poängterar också vikten av förändringsledning för att etablera en datadriven kultur.⁸² De betonar bland annat att ledningens beteende, inte bara de beslut som fattas och kommuniceras, är avgörande. Ledarna bör också arbeta i enlighet med den nya kultur de vill se om förändringen ska lyckas.

Att det skulle finnas kompetensbrist för avancerad dataanalys, AI, och vad som menas med att vara en datadriven myndighet var i viss grad förväntat.⁸³ Men att det finns grundläggande kompetensbrist när det gäller att genomföra och tolka deskriptiva dataanalyser var däremot en överraskning. Denna kompetensbrist finns både i myndigheternas ledning och bland de medarbetare som arbetar med dataanalys. Våra resultat visar också generellt sett att kompetensen inom dataanalys och AI är förhållandevis låg, i första hand hos ledningen, men även inom vissa områden hos medarbetarna.⁸⁴

Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (ESO, vars rapport fokuserar på AI-området) betonar att sammantaget är tillgången till rätt humankapital avgörande för den offentliga sektorns förutsättningar att ta till vara möjligheterna med AI.⁸⁵ Man menar att det blir en utmaning för utbildningssektorn att förhålla sig till ett tekniklandskap i snabb förändring, vilket också kommer påverka dimensioneringen av olika utbildningsområden.

⁸² Storm, M. & Borgman, H.P., 2020: Understanding challenges and success factors in creating a data-driven culture [HICSS oil or sand final submission sept 22th](#) (besökt 2025-06-02).

⁸³ Se till exempel [Myndigheterna och AI - En studie om möjligheter och risker med att använda AI i statsförvaltningen](#) (besökt 2025-05-26).

⁸⁴ Se till exempel <https://www.di.se/digital/varningen-i-ai-racet-vi-ligger-valdigt-langt-efter/> (besökt 2025-06-03).

⁸⁵ [Algoritmer för allmän nytta - en ESO-rapport om AI, produktivitet och arbetskraftsbehovet i offentlig sektor, ESO-rapport 2025:2](#) (besökt 2025-05-30).

Regeringens digitaliseringsstrategi lyfter också behovet av ökad digital kompetens, såväl befolkningens grundläggande kompetens som generell kompetens (som kommer till nytta i arbetslivet) och spetskompetens.⁸⁶ Regeringen lyfter bland annat, inom ramen för förvaltningens digitalisering, behovet av

*[...] avancerade analysmetoder och AI-baserade verktyg som stärker beslutsfattande och regelgivning [...]*⁸⁷

Strategin betonar också att tillgången till och kvaliteten på data behöver stärkas genom standardisering, tillgängliggörande och utveckling av datautrymmen som stödjer innovation och avancerade analyser. Dessutom behöver tydliga regelverk och riktlinjer för att säkerställa rättssäker och etisk användning av AI tas fram, samtidigt som kompetensen inom offentlig förvaltning behöver stärkas.

ESO efterfrågar betydligt utökade nationella insatser för hela den offentliga sektorn i syfte att stötta upp offentliga organisationer på olika nivåer när det gäller AI-användning.⁸⁸ Sådana stöttande insatser är nödvändiga för att verkligen kunna dra nytta av AI i offentlig sektor och undvika ännu större skillnader än idag i produktivitet och arbetskraftsbehov inom olika delar av offentlig sektor.

⁸⁶ [Sveriges digitaliseringsstrategi 2025–2030](#) (besökt 2025-05-30).

⁸⁷ Ibid.

⁸⁸ [Algoritmer för allmän nytta - en ESO-rapport om AI, produktivitet och arbetskraftsbehovet i offentlig sektor, ESO-rapport 2025:2](#) (besökt 2025-05-30).

Ett **Pilotprojekt för att bli mer datadriven**, oavsett typ av dataanalys, behöver ha medlemmar ifrån olika delar av verksamheten. En vanlig fallgrop är att projektgruppen har för stor andel tekniska experter, vilket ökar risken för att verksamheten betraktar pilotprojektet som ännu ett tekniskt projekt som inte är förankrat i verksamheten. Framgångsrika pilotprojekt är fokuserade på en sak och relaterade till en övergripande strategi eller vision. Undvik att starta pilotprojekt som är ofokuserade eller som har tveksam datakvalitet. Börja med att höja kompetensen hos intresserade medarbetare om vad som menas med att vara en datadriven organisation. Ett pilotprojekt kan även bedrivas som ett samarbete med lärosäten som forskar inom "Business Intelligence", "Analytics", eller "Data Science".⁸⁹

En organisation som vill **Höja den datadrivna kompetensen i en enhet eller funktion** i verksamheten behöver ha ledningens stöd. Anledningen är att det krävs mer resurser jämfört med pilotprojekt för att stötta de strategier som implementeras. En vanlig fallgrop är att endast utveckla och implementera strategier för exempelvis datakvalitet, tekniska plattformar och verktyg, medan strategier för hur medarbetarna ska använda dataanalys glöms bort. Utveckla strategier för hur medarbetarnas kompetens inom verktyg och relaterade begrepp ska höjas, och även för hur dataanalysen ska integreras i det dagliga arbetet. Kompetensen att tolka och använda resultat från olika typer av dataanalys behöver höjas hos beslutsfattare på alla nivåer inom enheten/funktionen. Identifiera så kallade "Champions", som förstår den bredare bilden av att vara en datadriven organisation och som är insatta i förändringsledning, kan hjälpa till att leda utvecklingsarbetet. När analyskompetensen växer behöver den organiseras, så att samarbetet med medarbetare i verksamheten underlättas och så att personer med analyskompetens får en plattform för samverkan.⁹⁰

En organisation som siktar på att **Implementera dataanalys på bredden** behöver ledningens stöd, implementera tekniska och icke-tekniska strategier, och identifiera så kallade "Champions". Att implementera dataanalys på bredden i hela organisationen innebär oftast större fokus på kompetenshöjning av medarbetarna och en översyn av hur analyskompetensen ska organiseras. Exempelvis behöver kompetensen att tolka och använda resultat från olika typer av dataanalys höjas hos beslutsfattare på alla nivåer inom hela organisationen. Karriärvägar inom digitalisering, dataanalys och "Analytics" behöver utvecklas. Flera datadrivna organisationer etablerar egna akademier som både utbildar och fångar upp erfarenheter med att använda dataanalys i verksamheten. Organisationer som frekvent använder alla typer av dataanalys brukar utveckla nya tjänster baserade på sitt arbete med dataanalys, sprider sina erfarenheter till andra organisationer och deltar i forskningsprojekt.⁹¹

⁸⁹ Urval från Berndtsson et al. 2023, [A Strategy for Scaling Advanced Analytics](#) och Berndtsson et al. 2020, [Scaling-Up Data-Driven Pilot Projects](#) (besökt 2025-05-30).

⁹⁰ Urval från Berndtsson et al. 2023, [A Strategy for Scaling Advanced Analytics](#) och Berndtsson & Svahn 2020, [Business Intelligence Journal, Volume 25, Number 1](#) (besökt 2025-05-30).

⁹¹ Ibid.

5 Bilaga Tabeller

5.1 Genomsnittliga indexvärden

	AI-index	Datadriven-index	Informationsindex
Inte datadriven	23	22	34
Alla	29	32	40
Datadriven	34	43	47

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 2](#)

5.2 Genomsnittliga indexvärden årsarbetskrafter

Antal årsarbetskrafter	AI-index	Datadriven-index	Informationsindex
åa≤50	49	26	17
åa 51-100	36	27	23
åa 101-500	44	35	29
åa 501-1000	38	36	34
åa>1000	34	34	35

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 3](#)

5.3 Genomsnittliga indexvärden verksamhetstyper

Verksamhetstyp	AI-index	Datadriven-index	Informationsindex
Tillstånd	31	40	45
Tillsyn	29	34	43
Transferering	33	33	41
Rådgivning	24	27	29
Statistik	37	42	53
Föreskrifter	35	36	45
Tjänsteproduktion	31	31	37
Kunskapsproduktion	27	31	37

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 4](#)

5.4 Genomsnittliga indexvärden COFOG-kategorier

COFOG-kategori	AI-index	Datadriven-index	Informationsindex
Allmän offentlig förvaltning	38	34	48
Samhällsskydd	19	36	47

Näringslivsfrågor	29	35	42
Hälso- och sjukvård	37	49	51
Fritidsverksamhet, kultur och religion	17	28	40
Utbildning	27	27	23
Socialt skydd	30	28	40

Borttagna: Försvar, miljöskydd och bostadsförsörjning och samhällsutveckling (för få svarande, <5).

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 5](#)

5.5 Indexens fördelning över indexintervall

Indexintervall	AI-index	Datadriven-index	Informationsindex
0-10	27	19	25
11-20	15	22	35
21-30	21	23	16
31-40	9	19	26
41-50	14	28	10
51-60	15	15	17
61-70	12	8	5
71-80	8	3	2
81-90	11	0	1
91-100	5	0	0

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 6](#)

5.6 Fördelar med att vara en datadriven myndighet

Bättre ekonomiskt resultat	17
Bättre samverkan med invånarna	19
Bättre samverkan med andra myndigheter	25
En resurs för AI-tillämpningar	27
Kan agera snabbare på förändringar	28
Ökad analyskompetens hos medarbetarna	32
Färre beslut fattas på "magkänsla"	32
Nya/effektivare interna produkter och tjänster	33
Nya/effektivare externa produkter/tjänster	37
Bättre beslutsfattande	44
Bättre datakvalitet	45
Bättre hantering av myndighetens resurser	47
Bättre beslutsunderlag	54

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 7](#)

5.7 Datadriven-index, datadrivna/inte datadrivna myndigheter

	Datadriven-index
Inte datadriven	22
Datadriven	43

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 8](#)

5.8 Andel datadrivna per verksamhetstyp

Verksamhetstyp	Procent
Tillstånd	65%
Tillsyn	56%
Transferering	41%
Rådgivning	45%
Statistik	61%
Föreskrifter	60%
Tjänsteproduktion	49%
Kunskapsproduktion	54%

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 10](#)

5.9 Datadriven-index per verksamhetstyp, datadrivna/alla myndigheter

Verksamhetstyp	Datadriven-index alla	Datadriven-index datadriven
Rådgivning	27	37
Kunskapsproduktion	31	37
Tjänsteproduktion	31	39
Transferering	33	44
Föreskrifter	36	46
Tillsyn	34	47
Statistik	42	50
Tillstånd	40	52

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 11](#)

5.10 Datadriven-index per departement, datadrivna/alla myndigheter

Departement	Datadriven-index alla	Datadriven-index datadriven
Statsrådsberedningen	10	10
Utbildning	27	31

Landsbygd och infrastruktur	34	38
Arbetsmarknad	32	39
Kultur	27	43
Klimat- och näringsliv	37	44
Försvar	35	46
Social	41	48
Utrikes	22	51
Finans	40	54
Justitie	28	57

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 12](#)

5.11 Datadriven-index per COFOG-kategori, datadrivna/alla myndigheter

COFOG-kategori	Datadriven-index alla	Datadriven-index datadriven
Miljöskydd	21	
Utbildning	27	27
Socialt skydd	28	37
Bostadsförsörjning och samhällsutveckling	41	41
Fritidsverksamhet, kultur och religion	28	42
Näringslivsfrågor	35	44
Försvar	26	45
Allmän offentliga förvaltning	34	51
Hälso- och sjukvård	49	52
Samhällsskydd	36	57

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 13](#)

5.12 Strategier för att bli mer datadriven

Uppdaterade strategier för avancerad dataanalys	11
Spridning av insikter från dataanalys	12
Avancerad dataanalys i omvärldsanalysarbetet	14
Användning av avancerad dataanalys (medarbetare)	16
Integrering och användning av avancerad dataanalys	18
Kunskapsutveckling inom dataanalys (medarbetare)	19
Tekniska plattformar och verktyg – AI	29
Organisering av analyskompetensen	33
Förbättrad datakvalitet	36

Enhetlig masterdata	37
Strategi för att bli mer datadriven saknas	45
Förvaltning av data	47
Tillgängliggörande av data	50
Tekniska plattformar och verktyg – ej AI	51
Datahantering	53

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 14](#)

5.13 Hinder för att bli mer datadriven

Otydlig styrning från regeringen	23
Avsaknad av incitament	28
Avsaknad av samverkansplattformar	30
Avsaknad av gemensamma standarder	35
Bristande intern styrning	38
Begränsningar i lagar och regelverk	38
Brist på tillgång till rätt sorts data	38
Bristande teknisk kompetens	38
Osäkerhet gällande lagar och regelverk	40
Kunskapsbrist - behovet av dataanalys (internt/externt)	43
Kunskapsbrist - vad som menas med att bli mer datadriven	45
Kunskapsbrist - om arbetssätt och metoder	45
Otillräcklig finansiering	50
Tidsbrist	60

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 16](#)

5.14 Externa eller interna incitament

	mycket hög utsträckning	hög utsträckning	ganska hög utsträckning	begränsad utsträckning	stämmer inte på oss
externa incitament	6%	10%	13%	33%	38%
interna incitament	9%	17%	25%	31%	17%

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 17](#)

5.15 Diskuteras förväntningar i myndighetsdialogen? P90, alla P10 i datadriven-indexet

	P90	Alla	P10
Förväntningarna på oss som en datadriven myndighet följs upp i myndighetsdialogen	46	26	20
Förväntningarna på oss som en datadriven myndighet följs inte upp i myndighetsdialogen	31	23	13
Vårt departement har inte uttryckt några förväntningar på oss som en datadriven myndighet	23	51	67

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 18](#)

5.16 Organisering av analyskompetens. P90, alla P10 i datadriven-indexet.

Organisationsform	P10	Alla	P90
Center of Excellence	0	3	0
Arbetar inte med dataanalys	4	8	0
Decentraliserad	7	45	1
Konsulttjänster	0	8	2
Annat sätt	1	10	2
Centraliserad	0	15	3
Funktionellt organiserad	3	48	5

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 19](#)

5.17 Kompetens hos medarbetare som arbetar med analys

Analystyp	Mycket hög kompetens	Hög kompetens	Ganska hög kompetens	Begränsad kompetens	Våra medarbetare saknar kompetens inom detta område
deskriptiv dataanalys	27%	31%	25%	8%	9%
prediktiv dataanalys	13%	27%	25%	26%	10%
preskriptiv dataanalys	9%	22%	26%	27%	16%

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 20](#)

5.18 Ledningens kompetens att besluta baserat på dataanalys

Analystyp	Mycket hög kompetens	Hög kompetens	Ganska hög kompetens	Begränsad kompetens	Vår ledning saknar kompetens inom detta område
deskriptiv dataanalys	4%	28%	35%	27%	6%
prediktiv dataanalys	4%	18%	29%	35%	14%
preskriptiv dataanalys	2%	14%	32%	33%	20%

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 21](#)

5.19 Kompetens inom dataanalys, ledning och medarbetare

	Analytikernas kompetens inom dataanalys (aggregerat)	Ledningens kompetens inom dataanalys och AI
P10 Datadriven-index	18	18
P10 Informationsindex	44	31
Inte datadriven	45	35
Alla	54	42
P90 Informationsindex	57	44
Datadriven	62	50
P90 Datadriven-index	80	70

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 22](#)

5.20 Systematiskt arbete

	Datadriven	Alla	Inte datadriven
Samla in data	81%	70%	60%
Förvalta data	81%	68%	57%
Strukturerar data	76%	64%	53%
Tillgängliggöra data	73%	62%	51%
Aggregera data	64%	53%	43%
Analysera data	71%	62%	54%
Sprida insikter från data	64%	53%	42%
Använda insikter i dagligt beslutsfattande	55%	45%	35%
Använda insikter i framtida strategier	52%	44%	37%

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 23](#)

5.21 Användning av dataanalys som underlag för beslut

Analystyp	Används brett i verksamheten	Används i delar av verksamheten	Används inom enstaka funktioner	Vi har testat	Vi använder inte denna analysform alls
deskriptiva analyser	23%	35%	23%	1%	18%
prediktiva analyser	4%	29%	30%	4%	32%
preskriptiva analyser	4%	16%	29%	7%	44%

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 24](#)

5.22 Användning av dataanalys för uppföljning

	...nytta på samhällsnivå	...nytta för enskilda invånare	...egen effektivitet
Vi följer upp detta regelbundet	63	30	44
Vi följer upp detta sporadiskt	25	14	36
Vi har genomfört en uppföljning men inte planer på fler	1	2	1
Vi planerar en första uppföljning/pågående	3	1	8
Vi genomför inte uppföljning på området	45	90	48

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 25](#)

5.23 Användning av dataanalys för värdeskapande

Informera målgrupper om rättigheter och skyldigheter	19%
Öka invånarnas deltagande i det digitala samhället	20%
Förbättra risk- och sårbarhetsanalyser	27%
Öka transparens och insyn	27%
Effektivisera förvaltning av digitala system	29%
Förbättra gränssnitt mot målgrupper	34%
Bidra till innovation	35%
Förbättra kärnprocesser	40%
Effektivisera kärnverksamheten	44%
Bidra till samhällsnytta	51%
Sprida information	52%

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 26](#)

5.24 Utveckling och uppföljning av digitala tjänster

	Datadriven tjänsteutveckling	Datadriven uppföljning av tjänsteleveranser
P90 Datadriven-index	58	31
Datadriven	41	21
Alla	36	22
Inte datadriven	24	10
P10 Datadriven-index	18	6

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 27](#)

5.25 Användning av egna och andras datakällor

	Egna datakällor	Andras datakällor
Datadriven	78%	60%
Alla	70%	53%
Inte datadriven	61%	46%

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 28](#)

5.26 Tillgängliggörande av data för vidareutnyttjande (maskinläsbart)

Datadriven	Alla	Inte datadriven
75%	69%	63%

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 29](#)

5.27 På vilket sätt tillgängliggörs data?

Genom att...	Datadriven	Alla	Inte datadriven
...skicka till specifika aktörer	69	65	60
...publicera som dokument eller på webbsida	72	71	70
...publicera i form av statiska filer	47	41	35
...tillgängliggöra genom standardiserade API:er	37	31	24
...publicera dynamiska data	29	24	20
...publicera metadata om vår information	37	28	20
...använda öppna och maskinläsbara licenser	37	30	23

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 30](#)

5.28 Typer av data som tillgängliggörs

Myndigheterna tillgängliggör...	...som öppna data	...som villkorad eller avgiftsbelagd data
...handläggningstider	10	5
...inköpsdata	5	13
...avtal	6	13
...annan information	21	2
...diarium	13	19
...beslut	19	23
...ekonomisk information	36	14
...upprättade register inom verksamhetens kärnuppdrag	38	31
...statistik	52	23

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 31](#)

5.29 Diggs mognadsindex per intervall 2020-2023

	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100
2020	1	12	72	50	19	4	1	0	0	0
2021	18	37	49	35	10	4	1	0	0	0
2022	0	11	24	32	48	29	6	3	0	0
2023	1	6	23	38	54	18	11	1	0	0

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 32](#)

5.30 Jämförelse Mognadsindex 2023 och Datadriven-index 2024

Indexintervall	Mognadsindex (2023)	Datadriven-index (2024)
0-10	1	17
11-20	5	19
21-30	17	21
31-40	32	18
41-50	44	26
51-60	15	14
61-70	11	8
71-80	1	3
81-90	0	0
91-100	0	0

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 33](#)

5.31 AI-index, datadrivna/inte datadrivna myndigheter

	AI-index
Inte datadriven	23
Datadriven	34

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 34](#)

5.32 AI-index per verksamhetstyp, datadrivna/alla myndigheter

Verksamhetstyp	AI-index alla	AI-index datadriven
Kunskapsproduktion	27	31
Rådgivning	24	33
Tillsyn	29	35
Tjänsteproduktion	31	37
Tillstånd	31	38
Föreskrifter	35	39
Transferering	33	42
Statistik	37	42

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 35](#)

5.33 AI-index per departement, datadrivna/alla myndigheter

Departement	AI-index alla	AI-index datadriven
Statsrådsberedningen	13	13
Utrikes	33	20
Kultur	18	21
Justitie	15	24
Klimat- och näringsliv	31	31
Arbetsmarknad	23	32
Landsbygd och infrastruktur	30	34
Utbildning	28	38
Social	31	38
Finans	40	45
Försvar	53	60

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 36](#)

5.34 AI-index per COFOG-kategori, datadrivna/alla myndigheter

COFOG-kategori	AI-index alla	AI-index datadriven
Miljöskydd	29	0
Bostadsförsörjning och samhällsutveckling	7	7
Fritidsverksamhet, kultur och religion	17	15
Samhällsskydd	19	30
Utbildning	27	35
Näringslivsfrågor	29	35
Socialt skydd	30	37
Hälso- och sjukvård	37	40
Allmän offentlig förvaltning	38	43
Försvar	45	60

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 37](#)

5.35 Diggs teknologiindex 2020-2023

År	Indexvärde
2020	13
2021	21
2022	14
2023	17

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 38](#)

5.36 Diggs teknologiindex per intervall 2020-2023

	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100
2020	78	39	20	11	9	0	2	0	0	0
2021	61	24	22	18	14	7	5	3	0	0
2022	75	34	23	11	9	1	0	0	0	0
2023	65	29	31	9	14	1	3	0	0	0

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 39](#)

5.37 Jämförelse Teknologiindex 2023 och AI-index 2024

Indexintervall	Teknologiindex (2023)	AI-index (2024)
0-10	53	20
11-20	26	32

21-30	22	16
31-40	9	24
41-50	10	9
51-60	3	17
61-70	3	5
71-80	0	2
81-90	0	1
91-100	0	0

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 40](#)

5.38 Diskuteras förväntningar i myndighetsdialogen? P90, alla P10 i AI-indexet

	P90	Alla	P10
Förväntningarna på oss som en datadriven myndighet följs upp i myndighetsdialogen	53	26	22
Förväntningarna på oss som en datadriven myndighet följs inte upp i myndighetsdialogen	20	23	4
Vårt departement har inte uttryckt några förväntningar på oss som en datadriven myndighet	27	51	74

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 41](#)

5.39 Förväntningar, strategi och användning av dataanalys för AI-tillämpningar

	Datadriven myndighet	Alla	Inte datadriven myndighet
En resurs för AI-tillämpningar	42	54	69
Strategier för tekniska plattformar och verktyg - AI	30	21	13
Träna AI-baserade digitala system/ tjänster	22	17	12

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 42](#)

5.40 Användning av dataanalys för innovation

Myndigheterna använder dataanalys för att...	I mycket hög utsträckning	I hög utsträckning	I ganska hög utsträckning	I begränsad utsträckning	Inte alls
...träna AI-baserade digitala system/ tjänster?	2,20%	3,70%	5,10%	37,50%	51,50%

...bidra till innovation?	5,20%	11,00%	17,60%	49,30%	16,90%
---------------------------	-------	--------	--------	--------	--------

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 43](#)

5.41 Teknisk möjlighet att avidentifiera uppgifter

P90 AI-index	80%
P90 Datadriven-index	62%
Datadriven	64%
Alla	49%
Inte datadriven	34%
P10 Datadriven-index	13%
P10 AI-index	35%
P90 AI-index	80%

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 44](#)

5.42 Användning av AI. P90, alla, P10 i AI-indexet.

	Ärendehandläggning	Omvärldsanalyser	Andra områden
P90	28	40	62
Alla	13	20	28
P10	3	2	3

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 45](#)

5.43 Bedömt kostnadseffektivitet för användning av AI. P90, alla, P10 i AI-indexet.

	Ärendehandläggning	Omvärldsanalyser	Andra områden	Inte bedömt
P90	40	7	60	13
Alla	13	4	12	67
P10	0	0	0	9

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 46](#)

5.44 Tar hänsyn till risker vid upphandling/utveckling, årsarbetskrafter

10-100	46
101-500	57
501-1000	61
>1000	64

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 47](#)

5.45 Bedömning av AI-kompetensen

Kompetensnivå	Ledningens kompetens när det gäller att bedöma hur och när det är lämpligt att använda AI i myndighetens interna arbete	Medarbetarnas kompetens när det gäller att använda AI i det dagliga arbetet
Mycket hög kompetens	1%	0%
Hög kompetens	15%	12%
Ganska hög kompetens	30%	27%
Begränsad kompetens	51%	58%
Saknar kompetens	4%	3%

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 48](#)

5.46 Kompetens hos ledning och medarbetare

	Medarbetarnas kompetens när det gäller digital verksamhetsutveckling och användning av AI	Ledningens kompetens när det gäller dataanalys och AI
P10 Datadriven-index	27	18
P10 AI-index	36	32
Inte datadriven	40	35
Alla	45	42
Datadriven	50	50
P90 AI-index	54	54
P90 Datadriven-index	63	70

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 49](#)

5.47 Diggs samverkansindex 2020-2023

År	Indexvärde
2020	25
2021	28
2022	40
2023	39

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 50](#)

5.48 Diggs samverkansindex per intervall 2020-2023

	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100
2020	15	50	41	34	14	4	1	0	0	0
2021	17	42	36	21	22	7	7	0	2	0

2022	13	14	24	22	30	28	18	2	2	0
2023	12	20	20	23	28	25	19	3	2	0

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 51](#)

5.49 Samverkan vid upphandling/utveckling av AI-lösningar

	P90	Alla	P10
Teknisk utveckling	100	57	0
Standarder och specifikationer	93	46	0
Juridik/regulatoriska sandlådor	100	47	0
Gemensamma riskanalyser	73	32	0

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 52](#)

5.50 Datadriven, Informationsindex, Datadriven-index, AI-index per myndighet

Myndighet	Data-driven	Informations-index	Datadriven-index	AI-index
Affärsverket svenska kraftnät	Ja	36	26	53
Allmänna reklamationsnämnden	Ja	18	38	33
Arbetsförmedlingen	Ja	0	3	33
Arbetsgivarverket	Nej	55	31	20
Arbetsmiljöverket	Nej	9	21	13
Barnombudsmannen	Nej	0	0	0
Blekinge Tekniska Högskola	Nej	45	51	13
Bolagsverket	Ja	27	44	60
Boverket	Ja	45	38	13
Brottsoffermyndigheten	Nej	18	5	0
Centrala studiestödsnämnden	Nej	27	56	20
Diskrimineringsombudsmannen	Ja	36	49	20
Domstolsverket	Nej	73	41	53
E-hälsomyndigheten	Ja	82	67	67
Ekobrottsmyndigheten	Nej	27	18	0
Ekonomistyrningsverket	Nej	45	38	27
Energimarknadsinspektionen	Ja	36	49	13
Etikprövningsmyndigheten	Nej	64	3	13
Exportkreditnämnden	Ja	9	51	20
Fastighetsmäklarinspektionen	Ja	55	59	0
Finansinspektionen	Ja	45	54	67
Folke Bernadotteakademin	Nej	0	0	20
Folkhälsomyndigheten	Ja	64	56	33

Formas	Nej	18	28	27
Forte	Nej	55	13	20
Försäkringskassan	Ja	64	49	67
Göteborgs Universitet	Nej	27	33	47
Havs- och vattenmyndigheten	Nej	27	21	27
Högskolan Dalarna	Nej	9	23	27
Högskolan i Borås	Ja	27	13	60
Högskolan i Skövde	Nej	0	5	13
Högskolan Kristianstad	Nej	18	44	40
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	Ja	73	51	47
Inspektionen för socialförsäkringen	Ja	64	51	40
Inspektionen för vård och omsorg	Ja	18	28	7
Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	Ja	82	54	27
Institutet för rymdfysik	Nej	82	21	40
Institutet för språk och folkminnen	Nej	18	15	20
Integritetsskyddsmyndigheten	Nej	45	15	0
Justitiekanslern	Nej	18	0	0
Kammarkollegiet	Nej	55	44	47
Karlstads universitet	Nej	27	13	13
Karolinska Institutet	Nej	27	41	60
Kommerskollegium	Nej	27	21	33
Konkurrensverket	Nej	36	21	40
Konsumentverket	Ja	9	36	60
Kriminalvården	Nej	9	36	0
Kronofogdemyndigheten	Ja	82	56	47
Kungl. Musikhögskolan	Ja	18	13	73
Kungliga biblioteket	Ja	55	74	13
Kustbevakningen	Nej	73	41	60
Lantmäteriet	Ja	55	36	47
Linköpings universitet	Ja	18	13	47
Linnéuniversitetet	Ja	0	15	13
Livsmedelsverket	Nej	55	44	27
Luftfartsverket	Nej	9	10	0
Luleå tekniska universitet	Ja	27	38	73
Lunds universitet	Ja	27	36	40
Läkemedelsverket	Ja	73	54	47
Länsstyrelserna	Ja	27	69	27
Malmö universitet	Nej	18	13	13

Mediemyndigheten	Nej	0	13	0
Migrationsverket	Nej	9	44	53
Mittuniversitetet	Nej	9	28	7
Moderna museet	Nej	9	0	0
Myndigheten för arbetsmiljökunskap	Nej	82	31	20
Myndigheten för delaktighet	Ja	73	13	0
Myndigheten för digital förvaltning	Nej	27	26	53
Myndigheten för kulturanalys	Ja	55	36	0
Myndigheten för psykologiska försvar	Ja	64	46	60
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB	Nej	36	18	40
Myndigheten för tillgängliga medier, MTM	Ja	64	41	33
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	Nej	55	62	27
Myndigheten för yrkeshögskolan	Ja	18	31	33
Mälardalens universitet	Nej	9	28	27
Nationalmuseum	Nej	45	10	20
Naturhistoriska riksmuseet	Ja	64	54	20
Naturvårdsverket	Nej	91	15	13
Nordiska Afrikainstitutet	Nej	82	28	40
Pensionsmyndigheten	Ja	64	56	53
Polismyndigheten	Ja	82	64	33
Post- och telestyrelsen	Ja	64	59	13
Revisorsinspektionen	Nej	55	0	40
Riksantikvarieämbetet	Nej	45	18	0
Riksarkivet	Ja	82	51	33
Rådet för europeiska socialfonden i Sverige	Nej	9	13	53
Rättsmedicinalverket	Ja	27	38	0
Sametinget	Nej	45	5	33
Sjöfartsverket	Ja	18	26	0
Skatteverket	Ja	64	72	13
Skogsstyrelsen	Ja	27	46	87
Skolforskningsinstitutet	Nej	9	41	33
Socialstyrelsen	Ja	64	67	27
Specialpedagogiska skolmyndigheten	Ja	36	64	40
Spelinspektionen	Nej	9	21	27

Statens beredning för medicinsk och social utvärdering	Nej	0	33	0
Statens centrum för arkitektur och design	Nej	9	21	20
Statens energimyndighet	Ja	55	33	13
Statens fastighetsverk	Nej	0	5	0
Statens Försvarshistoriska museer	Ja	18	41	27
Statens geotekniska institut	Ja	45	44	0
Statens institutionsstyrelse	Nej	18	28	0
Statens jordbruksverk	Nej	9	26	0
Statens konstråd	Ja	9	28	33
Statens Kulturråd	Nej	82	26	13
Statens museer för världskultur	Ja	36	49	27
Statens musikverk	Nej	91	23	33
Statens servicecenter	Nej	45	31	33
Statens skolverk	Nej	45	18	53
Statens veterinärmedicinska anstalt	Ja	55	49	20
Statens väg- och transportforskningsinstitut	Ja	18	15	27
Statistiska centralbyrån	Ja	91	46	53
Statskontoret	Nej	36	15	53
Stockholms universitet	Ja	0	0	33
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll	Nej	82	10	27
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	Nej	73	41	47
Svenska institutet	Nej	9	5	47
Svenska institutet för europapolitiska studier	Ja	27	10	13
Sveriges geologiska undersökning - SGU	Ja	82	26	13
Sveriges lantbruksuniversitet	Ja	27	44	13
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	Ja	100	67	20
Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden	Nej	45	0	67
Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket	Ja	55	41	0
Tillväxtanalys	Ja	100	74	47
Tillväxtverket	Ja	45	41	53
Trafikanalys	Ja	73	44	33
Trafikverket	Ja	55	41	67

Transportstyrelsen	Nej	27	26	20
Tullverket	Nej	27	13	60
Universitetskanslerämbetet	Nej	45	13	0
Upphandlingsmyndigheten	Nej	27	36	33
Utbetalningsmyndigheten	Ja	73	46	33
Verket för innovationssystem	Ja	55	31	20
Vetenskapsrådet	Ja	36	46	13
Åklagarmyndigheten	Ja	64	69	27
Örebro universitet	Nej	9	5	13
Överklagandenämnden för studiestöd	Nej	27	18	0

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 53](#)

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 54](#)

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 56](#)

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 57](#)

5.51 Bred användning av dataanalys som underlag för beslut

Myndigheter som brett i verksamheten använder...	Procent
...deskriptiva analyser som underlag för beslut	23%
...prediktiva analyser som underlag för beslut	4%
...preskriptiva analyser som underlag för beslut	4%

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 55](#)

5.52 Index för olika typer av myndigheter

Typ av myndighet	AI-index	Datadriven-index	Informationsindex
Lärosäte	29	24	18
Museum	16	28	39
Statistikansvarig	32	41	50
Analysmyndighet	25	52	75

[Ta dig tillbaka till texten efter figur 58](#)